ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة : إيڤا دَرويشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 266 (20132) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 25 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1999 10 ԷՋ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՊԱԳԱՅԻ ՄԸ ԻՏԷԱԼ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆԸ

PARC
St LAZARE

ԿԱՆԽԱՎՃԱՐ
2500 $ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

•ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

SAYFCO
ARA YEREVANIAN
ET FILS S.A.R.L.

Հեռ. (04) 407023 - 406997, (03) 300128

ԾՈՎԵՋԵՐԵԱՅ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ ԵՒ ՔՋԻՉԱՅԻՆ ՀԵՌԱՋԱՅՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԵՒՈՐ ՏԵՂ ՊԻՏԻ ԳՐԱՒԵՆ ՊԻՒՏՃԷԻՆ ՄԷՋ

Վարչապետ Մելիմ Հրս Շարաթ օր նախագահեց տրնտեսական եւ դրամական հարցերու հետապնդման նախարարական յանձնախումբի ժողովին, որուն ներկայ գտնուեցան նախարարներ Ժորժ Քրամ, Նասէր Սայիտի, Մուհամէտ Եուսէֆ Պայտուն, Անուար Խալիլ եւ Իսամ Նաաման:

Ժողովէն ետք, վարչապետը յայտնեց որ քննարկած է 1999ի պետական պիւտճէի նախագիծին պատրաստութիւնը: Ան աւելցուց որ քննարկուած է նաեւ պետութեան ծովեզերեայ կալուածներուն վրայ օրինագանցութիւններու հարցը յայտնելով, որ անոր լուծումով ապահովուած հասոյթները պիտի ներառնուին պետական պիւտճէի այս տարուան եկամուտներուն մէջ: Նոյն ծիրէն ներս, Հրս րսաւ որ քննարկուած է բջիջային հեռաձայններու երկու ընկերութիւններուն հետ նոր բանակցութիւններ կատարելու կարելիութիւնը, անոնց հասոյթներէն պետութեան բաժինը աւելցնելու համար: Քարիւղի մարգին մասին վարչապետը յայտնեց, որ յանձնախումբը այս գծով յստակ առաջարկներ պիտի ներկայացնէ կառավարութեան:

Վարչապետ Հրս նաեւ հերքեց այն տեղեկութիւնները, թէ կառավարութեան վերջին ժողովին պետական կարգ մը պաշտօնեաներու պաշտօնակրկումները եւ այլ նշանակումներ կարելի չեղած եզրակացնել հանրապետութեան նախագահին միջեւ այս հարցին շուրջ տարակարծութիւններու պատճառաւ: Ան նկատել տուաւ, որ այսպիսի նշանակումներու թղթածրարները նախօրօք պատրաստուած պէտք է ըլլան, իսկ ուսումնասիրուած եւ պատրաստ թղթածրարներու պարագային անոնք արդէն նշանակուած եւ յայտարարուած են, իսկ յաջորդ նշանակումները կատարելու համար պէտք է սպասել թղթածրարներու ամրողջացումին: Կ'ուսումնասիրուին նաեւ դիւանագիտական մարգի Բ. կարգի պաշտօնեաներու նշանակումները, րսաւ ան:

Վարչապետը հաւաստեց որ չէ հրաժարած դէպի արաբական երկիրներ իր շրջապտոյտէն եւ կը սպասէ ժամադրութիւններու ճշդումին: Ան նաեւ յայտնեց, որ այս շրջապտոյտը պիտի սկսի Սէուտական Արաբիայէն: Հրս հերքեց այն տեղեկութիւնները, թէ նախկին վարչապետ Լաֆիք Հարիրի կը փորձէ խանգարել այս շրջապտոյտը:

Շար.ը Է. 2

SOLDES

20ԷՆ 50% ՋԵՂՉ

•Տնային ճերմակեղէնեղէնի, հարսանեկան օժիտի վարագոյրներու եւ թիկնաթոռներու հիւսուածեղէնի վրայ:

•Վճարելի՝ 10 ամիսէն եւ առանց տոկոսի:

•Խնայողական՝ մինչեւ 70%

HOUSE Tex

Վաճառատունը բաց է Կիրակի օրերը մինչեւ կէսօր

Պատարոս 01-382772,
Պուրճ Համուտ 01-265625,
Անթիլիաս 04-403173,
Սարպա 09-636920,
Թրիփոլի 06-441248:

PLAN MedNet

•Յարմարագոյն գիներ
•Լաւագոյն պայմաններ
•Վճարման դիւրութիւններ

EXPRESS
INSURANCE
COMPANY

Մանրամասնութեանց համար դիմել՝
01-250999 թիւին,
Տորա, Սանթըր Տտէեան, 2րդ յարկ

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ ՊԱՇՏՕՆԱՆԿ ԸՐԱՒ ՋԱՓԱՒՈՐԱԿԱՆ ՄՈՐՏԵԽԱՅԸ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 24 (ՌՈՅԹԸՐ).- Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Իցհաք Մորտեխայ Աստուածաշունչին մի հատորով պատպարտեց վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուն, որ Շարաթ երեկոյեան պաշտօնանկ ըրած էր նախարարը՝ գայն թշնամիին հետ գործակցելու յանցանքով ամբաստանելով:

Մորտեխայ, որ Կիրակի օր վերջին անգամ ըլլալով մասնակցեցաւ կառավարութեան նիստին, գլխուն դրած հրեայ կրօնաւորներու գլխարկը կարդաց Աստուածաշունչէն համար մը անուղղակի կերպով իրրեւ ստախօս եւ խաղապրութեան թշնամի յայտարարելով Նեթանիահուն:

Լիքուտի չափաւորականներէն նկատուող Մորտեխայ յաճախակի կերպով քննադատած է Նեթանիահուի խաղաղութեան քաղաքականութիւնը եւ յատկապէս պաղեստինցիներուն հետ ստորագրուած վերջին համաձայնագիրին գործադրութեան առկախումը: Իսկ անցնող քանի մը շարաթներուն ան ակնարկած էր, թէ կրնայ հեռանալ Լիքուտէն եւ ընտրապայքար մղել Նեթանիահուի դէմ, Մայիսի ընտրութիւններուն:

Նեթանիահու Շարաթ գիշեր պաշտօնանկ ըրաւ Մորտեխայը, որ ամէնէն աւելի ժողովրդականութիւն վայելող քաղաքական անձնաւորութիւններէն մէկն է: Իսրայէլի ռատիկալներէն սփռուած յայտարարութեան մը մէջ, Նեթանիահու րսաւ, որ Մորտեխայ կակմակերպած է պաւարութիւն մը՝ տապալելու համար այն կառավարութիւնը, որուն մէջ կը գործէ: Մորտեխայի ուղղուած նամակին մէջ, Նեթանիահու կը գրէր, որ ան կը գործակցի ընդդիմադիրներուն հետ՝ վարչապետին մարտահրաւէր մը ուղղելով կանխահաս ընտրութիւններուն: Նամակը կը նշէր, որ Մորտեխայ չի կրնար Լիքուտի դեկավարութեամբ պահպանել մը մէջ

Շար.ը Է. 10

ՈՐՈՇ ՊԱՂՅՄՆԵՐ ԵՒՒԼ ՅԱՂԳՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԱՖԱԹ ԿՐՆԱՅ ՈՒՇԱՑՆԵԼ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՀՌՉԱԿՈՒՄԸ

Եասէր Արաֆաթ կրնայ ուշացնել պաղեստինեան անկախութեան յայտարարութիւնը եթէ Եւրոպական Միութիւնն ու Միացեալ Նահանգներ ճնշում տան պաղեստինեան պետութեան եւ Իսրայէլ կարգ մը պայմաններու ընդառաջէ, յայտնեցին բարձրաստիճան պաշտօնատարներ երէկ:

Պաղեստինեան աղբիւրները յայտնեցին նաեւ, որ Եւրոպական Միութեան 15 երկիրներէն ներկայացուցիչներ վերջերս գաղտնօրէն տեսակցութիւններ ունեցած են պաղեստինցի պաշտօնատարներու հետ առաջարկելու համար, որ Արաֆաթ յետաձգէ անկախութեան հռչակումը, որուն նախատեսուած թուականը 4 Մայիսն է: Պաշտօնատարներէն մէկը ըսաւ, որ Արաֆաթ պատրաստ է ընդառաջելու այս առաջարկին

Շար.ը Է. 2

ԻՐԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ՀԵՌԱՑԱՒ ԺՈՂՈՎԸՆ

ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐԸ ՍԱՍՏԱՄ ՀԻՒՍԷՅՆԷՆ ՊԱՀԱՆՋԵՑԻՆ ԵՆԹԱՐԿՈՒԻԼ ՄԱԿԻ ԲՈԼՈՐ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Արաբական Լիկայի արտաքին գործոց նախարարները երէկ միօրեայ ժողով մը գումարեցին Գահիրէի մէջ, քննարկելու համար իրաքեան տագնապն ու ՄԱԿի պատժամիջոցները մեղմացնելու կարելիութիւնները:

Եօթը ժամ տեւած ժողովը հապիւ աւարտած, իրաքեան պատուիրակութիւնը հեռացաւ արահէն բողոքելով, որ Իրաքի դէմ պատժամիջոցներու մեղմացումը պահանջելու փոխարէն, իր աւարտական բանաձեւին մէջ, ժողովը առիթ կու տայ Միացեալ Նահանգներու եւ Բրիտանիոյ, որ շարունակեն իրենց յարձակումները Իրաքի դէմ: Հակառակ անոր որ ժողովին բանաձեւը չհրապարակուեցաւ մինչեւ ուշ գիշեր, սակայն ի յայտ եկաւ, որ անիկա Իրաքէն կը պահանջէ ընդունիլ որ սխալ մը գործած է Քուէյթի հատցէին եւ պատրաստ է ներողութիւն խնդրելու անկէ: Բանաձեւը միայն ցաւ կը յայտնէ Իրաքի դէմ գործուած ամերիկեան եւ բրիտանական յարձակումներուն գծով:

Իրաք ժողովին կը մասնակցէր պահանջելու համար, որ 18 նահանգներն ու չորս ներկայացուցիչները դատապարտեն ամերիկեան եւ բրիտանական անցեալ ամսուան յարձակումը Իրաքի վրայ:

Գահիրէի ժողովը ակկբունքով տեղի պիտի ունենար Դեկտեմբերին կատարուած յարձակումէն չորս օր ետք: Ժողովը, սակայն յետաձգուեցաւ Իրաքի հանդէպ միջարաբական տարակարծութիւններու պատճառով:

Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա ժողովէն առաջ դիտել տուաւ, որ Գահիրէի հանդիպումը պէտք է դրական արդիւնք մը յայտարարէ:

Իրաքի արտաքին գործոց նախարար Մոհամէտ Սայիտ Սահաֆ, որ մասնակցեցաւ Գահիրէի ժողովին, դիտել տուաւ, որ նախարարները պէտք է դատապարտեն յարձակումը: Անըսաւ նաեւ, որ Պաղտատ կ'ակնկալէ, որ արաբ նախարարները, օժանդակեն Ապահովութեան Խորհուրդին հետ իր դժուարութիւնները լուծելու ճիգերուն: Սահաֆ յուսահատ լքեց ժողովը:

Միւս կողմէ, Ծոցի երկիրներէն Սէուտական Արաբիա կը պահանջէր, որ Իրաք հրապարակաւ ցնցում յայտարարէ Քուէյթ ներխուժած ըլլալուն համար:

Իրաքեան օրաթերթերը երէկուան իրենց հատուածներով կոչ ուղղած էին արաբ նախարարներուն, որ ուժ տարուան պատժամի

Շար.ը Է. 10

«ԱՐՄԵՆԻԱ» ՊԱՆԴՈԿԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԸ ԻՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ

«Արմենիա» պանդոկին 650 հոգի հաշուող անձնակազմը տակաւին դժգոհ է պանդոկին նոր տնօրէնութենէն, որ մինչեւ օրս անձնակազմին օրինականօրէն րաժին ինկած 20 առ հարիւրը չէ յանձնած անոր:

Անձնակազմը 15 Յունուարին կայացած իր ժողովին ընթացքին ընտրեց 11 անդամներէ բաղկացած վարչութիւն մը, ապա քննարկուեցաւ պանդոկին տնօրէնութեան ներկայացուած հաւաքական պայմանագիրին նախագիծը: Պանդոկի տնօրէն Անիլ Սամպաթ, որ ներկայ էր ժողովին, րսաւ, որ տնօրէնութիւնը ներկայիս կը քննարկէ նախագիծը՝ իրաւարաններու օժանդակութեամբ եւ ըստ Հայաստանի Հանրապետութեան աշխատանքային օրէնսգիրքին: Ան խոստացաւ, որ մինչեւ Յունուարի աւարտը տեղի պիտի ունենան անձնակազմին եւ տնօրէնութեան միացեալ քննարկումներ:

Անձնակազմին ներկայացուցած պայմանագիրի նախագիծը կ'ընդգրկէ 30 կէտ, որոնց գլխաւորներն են՝ անձնակազմի անդամներուն աւտոյական ապահովագրութիւն, նիւթական քաջալերանք, օտար լեզուի անվճար դասընթացքներու կազմակերպում, արտասահմանեան պանդոկներու մէջ ժամանակաւոր աշխատանք եւ այլն:

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ԿՐ ՅՈՒՇԱՑՆԷ, ՈՐ

ԱՋԵՐԻ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱԿԱՌՈՒՍ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՉԵՆ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՐ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԷՏ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 22 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Ռուսիոյ մէջ աւելի չեն մնացած ազերի պաշտօնատարներու որոշ յայտարարութիւնները Անդրկովկասի մէջ Ռուսիոյ ապակայունացնող դերին մասին, որոնց կը հետեւին Միացեալ Նահանգներու զինուորական շահերու եւ Ափշերոնի թերակղզիին մէջ ամերիկեան զինուորական խարիսխներու հաստատման մասին յայտարարութիւններ, կը նշուի Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան հրապարակած յայտարարութեան մէջ:

Յայտարարութիւնը կ'ընդգծէ, որ «նմանօրինակ միտքեր չեն բիւր շրջանին մէջ խաղաղութեան եւ կայունութեան, շրջանային գործակցութեան հաստատման եւ տագնապներու լուծման մտահոգութենեն»: Յայտարարութիւնը յոյս կը յայտնէ, որ ազերի պաշտօնատարներու այս տարօրինակ գաղափարները չեն արտայայտեր Պաքուի պաշտօնական դիրքորոշումը: «Մոսկուա այնուամենայնիւ աւելի տեղեկութիւններուն հմտապատասխան գնահատականի եւ արձագանգի յոյս ունի», կը նշէ յայտարարութիւնը:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԽԱՂԱՐԻՍՏՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԳԾՈՎ

ԻՐԱՆ ԿԸ ՁԳՈՒՇԱՑՆԷ ԱՋՐՊԷՅՃԱՆԸ

ԹԵՀՐԱՆ, 24 (ՌՈՅՏՀՈՒԱՔ).- Իրանի մտահոգութիւն յայտնեց Ազրպէյճանի մէջ ամերիկեան զինուորական խարիսխներու հաստատման հաւանականութեան մասին:

Իրանեան միացեալ ուժերու հրամանատար զօր. Հասան Փիրազապատի Շաբաթ օր յայտնեց, որ Ազրպէյճան եւ Միացեալ Նահանգներ կը բանակցին խարիսխներու հաստատման շուրջ:

«Իսրայէլ եւ Մ. Նահանգներ հիւսիսէն կը փորձեն մեզի մօտենալ եւ մենք ուշադրութեամբ կը հետեւինք

Շար.ը Է. 10

BouBouffe
-Nouveau Décor
- Nouvelles formules
L.L. 10.000 – 15.000 – 20.000
Service et couvert compris
Chaque soir Michel Angelo
Achrafieh tél: 01/200408 - 334040

SOLDES

tapirama

Գորգ - Մոքէթ -
Բաբիէ բէճ - Վինիլ

Աննախընթաց զեղչ 50%
+
Խնայողական մինչեւ 70%
+
Վճարել՝ 10 ամիսէն, առանց տոկոսի

Վաճառատունը բաց է Կիրակի մինչեւ կէսօր

Պատարօ 01-382772, Պուրճ Համուտ 01-265625,
Անթիլիաս 04-403173, Սարպա 09-636920, Թրիփոլի 06-441248:

ԵՈՒՆԵՍՔՈՅԻ ՊԱԼԱՏԻՆ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ

ՆԱԽԱՐԱՐ ՄԸՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՈՒՑ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԱՊԱԿԵԴՐՈՆԱՑՈՒՄԻ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Քաղաքապետութեանց ու գիւղական հարցերու նախարարութեան կավմակերպութեամբ երէկ Եունեսքոյի պալատին մէջ գումարուեցաւ «Քաղաքապետական գործունէութեան եւ վարչական ապակեդրոնացումի արդիականացման խորհրդաժողով»ը:

Փոխ վարչապետ, ներքին գործոց, քաղաքապետութեանց եւ գիւղական հարցերու նախարար Միշել Մըր ժողովին արտասանած իր խօսքին մէջ ներկայացուց քաղաքապետութեանց գործունէութեան արդիականացման միջոցները: Անդրկայացուց նաեւ վարչական ապակեդրոնացումի առաւելութիւնները՝ նկատել տալով, որ անիկա կը բարելաւէ հաւաքականութեան անդամներու միջեւ գործակցութիւնը: Մըր ներկայացուցիչեռու շրջանելու բնակիչներու դիմագրաւած դժուարութիւնները պաշտօնական թուղթեր կամ պետական այլ գործեր կատարելուատեն, եւ կոչ ուղղեց այս դժուարութիւնները չնչելու ապակեդրոնացումով: «Պետութիւնը, ապակեդրոնացեալ մարմիններով եւ քաղաքապետութեանց աշխուժացումով կը դիւրացնէ իր գործը, ինչպէս նաեւ՝ ծանրաբեռնուած կեդրոնական վարչութեանց գործը», ըսաւ ան:

Փոխ վարչապետը յայտնեց թէ ոչ ոք գիտէ, ո՞ւր անհետացած են չորս տարի առաջ քաղաքապետութեանց անկախ անտուկին մէջ գոյութիւն ունեցող 1200 միլիառ լ. ոսկին, եւ այս գումարէն այսօր մնացած է միայն 10 միլիառ լ. ոսկի: Ան վստահեցուց թէ կառավարութիւնը քաղաքապետութիւններուն պիտի վերադարձնէ, անոնց պատկանող գումարները:

Մըր հաւատաց թէ հանրապետութեան նախագահն ու վարչապետը նախանձախնդիր են որ իւրաքանչիւր քաղաքացի հասնի իր իրաւունքին՝ առանց կաշառքի եւ առանց հեղինակութիւններու միջամտութեան:

Կրթութեան, բարձրագոյն ու թեքնիք ուսման եւ մշակոյթի նախարար Մոհամէտ Եուսէֆ Պայտունի խօսքառնելով ընդգծեց, որ քաղաքապետութիւններէն ներս փոխածութիւնը 20 տարիէ տարածուած է եւ պէտք է արմատախիլ ընել կայն բարենորոգումներով: Անհրաժեշտ է, որ քաղաքացին զգայ պետութեան հովանաւորութիւնը. քաղաքապետութիւններէն իր ստացած ծառայութիւններուն միջոցաւ, ըսաւ Պայտուն:

Նշենք, որ ժողովին ներկայ գտնուեցան երեսփոխաններ, քաղաքապետներ եւ այլ անձնաւորութիւններ:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՆԱԽԱՐԱՐ ԽԱԼԻԼԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Հանրապետութեան նախագահ գոր. Էմիլ Լահուտ երէկ Պաապտայի պալատին մէջ ընդունեց տեղեկատուութեան եւ գաղթականներու հարցերու նախարար Անուար Խալիլը եւ անոր հետ քննարկեց տեղեկատուութեան նախարարութեան վերաբերեալ հարցեր:

Լահուտ Ֆիթրի տօնը շնորհաւորող հեռագրեր ստացաւ Հարաւային Ափրիկէի նախագահ Նելսըն Մանտելային, Էրիթրիոյ նախագահ Ասիաս Աֆորքիէն, Հունգարիոյ նախագահէն ու իսլամական Համագումար կազմակերպութեան նախագահ տոքթ. Իհկուտին Իրաքիէն:

ԱՐԱՖԱԹ ԿՐՆԱՅ ՈՒՇԱՑՆԵԼ...

Շարունակուած Ա.էջեն

եւ մինչեւ Դեկտեմբեր յետաձգէ հռչակումը՝ պայմանով, որ Ուաշինկթընն եւ Ե. Մ. ճանաչում տան պաղեստինեան պետութեան եւ Իսրայէլ ընդունի պաղեստինեան պահանջները: Ան աւելցուց, որ Իսրայէլ պէտք է սառեցնէ բնակեցման վայրերու կառուցումը, ինչպէս նաեւ գործադրութեան դնէ «Ուայ»ի համաձայնագիրը: Պաշտօնատարը ըսաւ նաեւ, որ Արաֆաթ կը պահանջէ միջազգային յանձնաժողով մը 31 Դեկտեմբերը ճանչնալու իբրեւ պաղեստինեան ինքնավարութեան փոխանցման հանգրուանի եւ Իսրայէլի հետ վերջնական իրավիճակի բանակցութիւններուն աւարտը: Եթէ միջազգային ընտանիքը այդ յանձնաժողովը չտայ, պաղեստինցիներուն իրաւունքը պիտի ըլլայ անկախութիւն հռչակել:

Եւրոպական Միութենէն բարձրաստիճան պատուիրակութիւն մը այս շաբթուան ընթացքին Եւրոպայի մէջ տեսակցութիւն պիտի ունենայ Արաֆաթի հետ, քննարկելու համար անկախութեան հռչակումը յետաձգելու ծրագիրը, յայտնեցին պաղեստինեան պաշտօնատարներ: Իսկ Փետրուարի առաջին շաբաթը՝ Արաֆաթ Ուաշինկթընի մէջ տեսակցութիւն պիտի ունենայ նախագահ Պիլ Քլինթընի հետ:

Միւս կողմէ, Արաֆաթ Շաբաթ օր Շարմ Շեյխի մէջ տեսակցութիւն ունեցած էր Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի հետ, քննարկելու համար խաղաղութեան գործընթացի իրավիճակը:

•ԱՅՍՐՅՈՐԴԱՆԻ Նապլուս քաղաքի բանտին քաղաքական բանտարկեալները հացադուլի դիմեցին երէկ, իբրեւ բողոք առանց դատավարութեան բանտարկութեան դատապարտուելու որոշումներուն դէմ: Մօտաւորապէս 64 քաղաքական բանտարկեալներ կը մասնակցին հացադուլին: Անոնք առանց դատավարութեան ենթարկուելու 17 ամիսէ ի վեր բանտարկուած են:

•ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ատենկանութիւնը Յինթրի տօնին առիթով ազատ արձակեց Իսլամական Ժիհատ շարժումի ղեկավարներէն մէկը: Ապտալլա Շամիի ընտանիքը յայտնեց, որ ան ազատ արձակուեցաւ անցեալ Երկուշաբթի օր: Շամի ձերբակալուած էր նախագահ Պիլ Քլինթընի կապվա այցելութեան օրերուն: Ան պատկերասփռուած հարցազրոյցի մը ընթացքին դատապարտած էր Քլինթընի այցելութիւնը:

(ՌՈՅԹԵՐ Զ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՔՍՈՐ
ԳԱՍԱՐՃԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՀԵՌ.261115
ՃԱՇԻ ՊԱԶԱՐ
(Ս. ՍԱՐԳԻՍԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ)
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ
ՕՇԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ
Տեղի կ'ունենայ Չորեքշաբթի, 27 Յունուար 1999, առաւօտեան ժամը 6.30ին սկսեալ վարժարանիս բակը:

ՊԱՇՇԱՐ ԱՍԱՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՈՒԱԼԻՏ ԺՈՄՊԼԱԹԸ

Դնդապետ տոքթ. Պաշշար Ասատ երէկ Դամասկոսի մէջ ընդունեց Ընկերվար Յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավար, երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթի այցելութիւնը: Ժոմպլաթի կ'ընկերակցէր կուսակցութեան ղեկավարութեան անդամ Ղալի Արիտի:

Ուալիտ Ժոմպլաթ Շաբաթ օր ընդունեց Միացեալ Նահանգներու դեսպան Տէյվիտ Սաթըրֆիլտի այցելութիւնը, ապա յայտարարեց, թէ «չենք կրնար տիալոգ ունենալ նախագահին կամ կառավարութեան հետ, այդ պատճառով դիմած ենք Ամերիկայի հետ տիալոգի եւ թերեւս տեղ կը հասնի պատգամը»:

Հանդիպումէն ետք, Սաթըրֆիլտ յայտնեց, որ քննարկուած են ներքին լիբանանեան ու միջազգային հարցեր: Լիբանանի քաղաքական իրավիճակին մասին ան ըսաւ, որ ասոնք ներքին հարցեր են, նոյնիսկ Հարաւի հարցը, բայց Ուաշինկթընն կը մաղթէ, որ կանգ առնէ մագլցումը, որովհետեւ վայրագութեանց սաստկացումը ոչ ոքի կը նպաստէ:

Ժոմպլաթ հաստատեց, որ Ուաշինկթընն մեծ ազդեցութիւն ունի Լիբանանի քաղաքական կեանքին վրայ, եւ իր կուսակցութեան ու տիրոջ համայնքի ներկայացուցիչի հանգամանքով անոր դեսպանին ներկայացուցած է կարգ մը մտավախութիւններ եւ պահանջներ, «որովհետեւ կարեւոր է տիալոգը: Ըստ երեւոյթին, չենք կրնար երկխօսութիւն ունենալ նախագահին եւ կառավարութեան հետ, իսկ՛նք Ամերիկայի հետ, թերեւս պատգամը հասնի», ըսաւ ան:

Երէկ, Ժոմպլաթ ժողովրդային պատուիրակութիւններ ընդունած ատեն քննադատեց տիրոջ իր հակառակորդները, ընդգծեց համայնքի միասնականութեան անհրաժեշտութիւնը եւ մերժեց համայնքի ապգային քաղաքական դիմագիծի «ոմանց» կողմէ աղաւաղումը:

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ՔԱՍԻՐ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԱՊԱԿԵԴՐՈՆԱՑՈՒՄԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ

Երեսփոխան Ապտալլա Քասիր կոչ ուղղեց կառավարութեան, պետական վարչամեքենայի բարենորոգման թղթածրարին վրայ կեդրոնանալու փոխարէն, նոյն պահուն հետապնդել նաեւ այլ հրատապ հարցեր, ինչպէս վարչական ապակեդրոնացեալ դրութեան հաստատումը, որպէսզի բոլոր շրջանները առիթ ունենան հասնելու հաւասարակշռուած բարգաւաճումի:

Երեսփոխանը յոյս յայնեց, որ կ'որդեգրուի բնտրութեանց արդար օրէնքմը, որ ճշգրիտ եւ հարթակատ երեսփոխական ներկայացուցչութիւն կ'ապահովէ: Ան ըսաւ, որ ճշգրիտ ներկայացուցչութիւնը կարելի է, երբ ամբողջ Լիբանանը մէկ բնտրաշրջան դառնայ համեմատական ներկայացուցչութեան դրութեամբ, կամ այլ կ'որդեգրուին սեղմ բնտրաշրջաններ, որոնք պէտք է աւելի փոքր ըլլան քան այսօրուան նահանգները կամ նոյնիսկ գաւառները:

Քասիր կոչ ուղղեց առարկայական եւ լուրջ ձեւով շարունակելու վարչական բարենորոգումը եւ գայն ամբողջացնելու յաւելեալ քայլերով՝ մնացեալ կաշառակերներու պաշտօնազրկումով եւ ատակ ու պարկեշտ անձերու նշանակումով:

ՆԱԽԱՐԱՐ ՆԱԶԱՐԵԱՆ ԵՒ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ՍՔԱՖ ԿԸ ՔՆՆԱՐԿԵՆ ՔԱՐԱՀԱՏՄԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑԸ

Հանդիպումէն ետք, Սքաֆ տուաւ մամլոյ ասուլիս մը, ներկայութեամբ կենսոլորտի նախարարութեան ընդհանուր տնօրէն Պերճ Հաճընեանի: Սքաֆ ասուլիսին ներկայացուց քարահատման վայրերու գործած կենսոլորտային աւերն ու վնասները՝ աւելցնելով, որ ժայռեր պայթեցնելու համար գործածուած քիմիական նիւթերը թունաւորկը դարձնենանոնիսկ ստորերկրեայ ջուրը:

Սքաֆ ըսաւ որ անցեալին իշխանութիւնները ոչինչ կ'ուզէին լսել կամ ընել այս ուղղութեամբ, բայց հանրապետութեան նախագահ Էմիլ Լահուտն ու կենսոլորտի նախարար Արթիւր Նազարեան մօտէն կը հետապնդեն այս հարցը:

Զբօսաշրջութեան եւ կենսոլորտի նախարար Արթիւր Նազարեան Շաբաթ օր ընդունեց կենսոլորտի եւ երկրագործութեան խորհրդարանական յանձնախումբի նախագահ երեսփոխան Էլի Սքաֆը, եւ անոր հետ քննարկեց քարահատման գործարաններու հարցը:

ՕՎՎԵՋԵՐԵԱՅ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ...

Շարունակուած Ա.էջեն

Ֆինիւլի կեցութեան երկարաձգման մասին Հրս հաստատեց, որ անոնք ունին կարեւոր դերակատարութիւն, որուն համար երախտագէտ է Լիբանան, «բա պէտք չէ մոռնալ որ մեր հիմնական պահանջը հարաւային Լիբանանէն ու արեւմտեան Պեքաայէն իսրայէլեան ուժերու հեռացումն է»:

Վարչապետ Հրս նաեւ ընդունեց Քաթարի ելեւմուտքի եւ առեւտուրի նախարար Եուսէֆ Քամայն ու ուժանիւթի եւ ճարտարարուեստի նախարար Ապտալլա Աթիէն: Անոնք չնորհաւորած են նախագահ Էմիլ Լահուտի ընտրութիւնն ու վարչապետ Հրսի նշանակումը: «Վարչապետ Հրսի հետ արծարծեցինք բազմաթիւ հարցեր, եւ ի միջի այլոց ան մեզի վստահեցուց, թէ Լիբանանի մէջ ներդրումներ կատարած արաբները ոչինչ ունին մտահոգուելու, օրէնսդրական փոփոխութեան կամ տնտեսական ու դրամական ապահայունութիւն չկայ եւ լիբանանեան կառավարութիւնը գօրավիգ կը կանգնի բոլոր գործառնութեանց», ըսաւ քաթարցի նախարարը: Ան նաեւ ըսաւ, որ նախագահ Լահուտ եւ վարչապետ Հրս ներդնողներուն մեծագոյն երաշխիքներն են:

ՇԻՐԱԿ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ
Վաստակաւոր Բառարանագիր
ՄԵՍՐՈՊ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆԻ
ԱՆԳԼԵՐԷՆ-ՀԱՅԵՐԷՆ
ինչպէս նաեւ
ՀԱՅԵՐԷՆ-ԱՆԳԼԵՐԷՆ
Բառարանները
ՄԻԱՅՆ 5 $
ՓՆՏՐԵԼ ԳՐԱՏՈՒՆՆԵՐԷՆ

ՍՏԱՑԱՆՔ

•ՍԻՐՈՅ ՁԱՄԲՈՎ... Հեղինակ՝ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՎՐԴ. ԹԷՅՐՈՒՋԵԱՆ
Զ. Ա. Մ.
ԶՄՄԱՌԵԱՆ
ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ.ԹԻՒ 3
ԶՄՄԱՌ. 1999

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

•Կերպասի վաճառատան մը համար, ծախող օրիորդ մը: Հեռ. 03-770816:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

•Ոսկերիչ *սատաքեր*ներ: Հեռ. 03-666059:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Իր զաւկին՝ Սարգիս Զոլոյեանի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, տիրամայր Մարի Զոլոյեան 100 ամերիկեան տոլար՝ ՔԱՀԱՆԻ Մեթոդիստ Եկեղեցիին:
Մեթոդիստ հեռ. թիւեր: 260533 - 260534 - 266822:

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ
ساكوش
Sacoche
ՈՐԱԿԱՒՈՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐՈՒ ԱՃԽԱՐՔԸ
ACCURATE SWISS MADE
MONT BLANC
S.T. Dupont PARIS
CRUISER
by
OLIVER ROSS
IMMERSION
Պուրճ Համուտ, «Արմենիա» պողոտայ: Հեռ. 266366, 262612:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

•Օհաննէսեան ընտանիք շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր ասոնց, որոնք ասձամբ, ծաղկեպսակով, նուիրատուութեամբ, հեռագիրով, հեռապատճէնով եւ նամակով մասնակից եղան իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ ԱՒԱԳ ՕՀԱՆՆԷՍԵԱՆի մահուան առթիւ:

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԹԱՂԱՊԵՏԵՐՈՒ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄԸ ԸՆՏՐԵՑ ԻՐ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկ, Պէյրութի թաղապետերու համախմբումը գումարեց ընդհանուր ժողով մը ընտրելու համար իր գործադիր վարչութիւնը: 97 ներկայ թաղապետեր ընտրեցին իրենց վարչութիւնը հետեւեալ կազմով.

Ջուհէյր Քայսի 81 ձայն
Պետրոս Քուլաճեան 79 ձայն
Պշարա Ղուլամ 73 ձայն
Պասեմ Հուր 72 ձայն
Խալիլ Տուղան 68 ձայն
Մըսբան Խոս 67 ձայն
Սալիմ Մաանուն 65 ձայն
Սամի Սըպիլիի 62 ձայն
Նաժիպ Քուպէսի 61 ձայն
Ալեքսան Ասբի 59 ձայն
Էլի Սապպագա 55 ձայն

ՍՏՈՒԵՐԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՉՈՒՆԻ

ԿՂԶԻ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՔՒՐԱՒՄ

Առողջապահութեան նախարար Քարամ Քարամ երէկ յոյս տեսած հարցազրոյցի մը մէջ հաւաստեց, որ պետական վարչամեքենայի բարենորոգման շրջափակէն ներս տրուած կառավարութեան բոլոր որոշումները հիմնուած են պետութեան հսկիչ մարմիններու կեկոյցներուն վրայ եւ հեռու են քինախնդիր կամ քաղաքական հաշիւներ մաքրելու դիտաւորութենէն: Նախարարը նաեւ հաւաստեց, որ պիտի բացուին բոլոր թղթածրարները առանց բացառութեան, որովհետեւ նոր իշխանութեան նշանարանն է «օրէնքը՝ բոլորէն վեր»:

Քարամ նաեւ հերքեց երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթի այն յայտարարութիւնները, թէ գոյութիւն ունի «ըստուերային կառավարութիւն» մը, որ կու տայ որոշումներ իսկական կառավարութեան փոխարէն: Ան նաեւ ըսաւ, որ առողջապահութեան նախարարութեան հետ ստորագրուած պայմանագիրի պայմանները խախտող հիւանդանոցներուն հետ պայմանագրութիւներ չեղեալ պիտի համարուի եւ խիստ միջոցառումներ պիտի որդեգրուին հիւանդներուն բարձր ու ապօրինի այցեգին գանձող բժիշկներու դէմ:

Նախարար Քարամ նաեւ յայտնեց, որ յաւելեալ աշխատանք պիտի տարուի աշխուժացնելու համար դեղորայքի կեդրոնական տարրայուծարանի աշխատանքը եւ կառուցելու պետական հիւանդանոցներ:

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՓՈՆՏԻՆ

•Նոր Տարուան առիթով.
Արա Թրավըլ Հաստատութիւն 535 $

Ս. ՍԱՐԳԻՍԻ ՕՐՄԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ԱՂՕԹՔԻ ԵՐԵԿՈՅ

Ս. Սարգիսի Ծոմապահութեան առիթով, երկուշաբթի, 25 Յունուար 1999ին, երեկոյեան ժամը 7:30 - 9:00, Նոր Սիւրի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ աղօթքի եւ շարականի երեկոյ:

Երեկոյեան պիտի նախագահէ եւ քարոզէ՝
ԳԵՐՊ. Տ. ԳԵՂԱՄ Ծ. ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ
(Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց)

Սիրով կը հրաւիրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդը հաւաքական աղօթքով, շարականի երգեցողութեամբ եւ խորհրդածութեամբ արժեւորելու Ծոմապահութիւնը հոգեպէս զօտեպնդուելու եւ հաւատքով զօրանալու ուխտի կատարման համար:

Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՀԷ ՍԷՓԹԵՄԱՆ ՏՊԱՐԱՆ
Շաղզոյեան Մշակութային Կեդրոն
•Հեռ.: (01) 241263 / 4
Ֆաքս (01) 260329

* Տպագրական բոլոր տեսակի աշխատանքներու Ձեր վստահելի հասցէն:
Մատչելի եւ սերտուած գիներ.

Կը ստանձնենք՝ Դպրոցներու, միութիւններու եւ վաճառականական հաստատութիւններու տպագրական աշխատանքներ:

Ծանօթ:
Միութենական եւ վաճառականական 1999-ի օրացոյցներու, նօթատետրերու պատրաստութիւն (creation) եւ տպագրութիւն:

ՊԱՏԱՆԴՆԵՐՈՒ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՄԱՆ ԼՈՅՍԻՆ ՏԱԿ

ԼԱՐՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐՈՇ ՉԱՓՈՎ ՄԵՂՄԱՑԱԻ ՔՈՍՈՎՈՅԻ ՄԷՋ

Սերպիոյ Քոսովօ նահանգին մէջ յարուցածութիւնը որոշ չափով մեղմացաւ չարաթավերջին, պատանդներու ապատ արձակման պատճառով։

Արդարեւ սերպական իշխանութիւնները Շարաթ օր ապատ արձակեցին ալպանացի 9 գինեալներ՝ յարգելով պատանդներու փոխանակման գծով երկու չարաթ առաջ գոյացած համաձայնութիւն մը, եւ կոսլաւ 8 գինուորներու ապատ արձակումէն ետք։

Գրեթէ միաժամանակ, քոսովոյի անջատողականներ ապատ կ'արձակէին սերպ 5 տարեցներ, որոնք անցեալ Հինգշարթի օր պատանդ բռնուած էին, թէեւ սերպական իշխանութիւններուն մօտիկ սերպ ադրիւր մը չեչտեց, որ երկու գարպացումները իրարու չեն առնչուիր։

Շարաթ առաւօտուն, Քոսովոյի Հակող անձնակազմին ամերիկացի պատասխանատուն՝ Ուիլիըմ Ուոքըր պատապարտած էր սերպերու առեւանգելու քայլը՝ ըսելով, որ անիկա ծանր հարուած է միջազգային համայնքին Քոսովոյի մէջ կարգ ու կանոն վերահաստատելու ճիգերուն։

Ուոքըր երէկ ըսաւ, որ հակառակ պատանդներու ապատ արձակման, Քոսովոյի մէջ դարձեալ վայրագութիւն ծայր կրնայ տալ։

ՔՈՍՈՎՕՅԻ ԳԾՈՎ ՆՈՐ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Արեւմտեան երկիրները պիտի փորձեն այս չարաթ համաձայնութիւն մը գոյացնել Քոսովոյի գծով նոր խիստ ռազմավարութեան մը շուրջ՝ յուսալով, որ Յարարերական Խմբակին մէջ իրենց գործակիցը հանդիսացող Ռուսիա գօրավիգ պիտի կանգնի անոր։

Մշակուող նոր ծրագիրին մանրամասնութիւնները յստակ չեն, սակայն կը թուի, թէ անիկա կեդրոնանայ կլխաւոր մէկ առաջադրանքի վրայ. ստիպել երկու կողմերը, որ ընդունին բան մը, որուն շուրջ ցարդ կր մերժեն բանակցիլ։ Եուկոսլաւիա պէտք է ինքնավարութիւն տայ Քոսովոյի կամ ամբրակոծումի հաւանականութիւնը դիմագրաւէ, Քոսովոյի ալպանացիները պէտք է մուծեն անկախութեան պահանջները, այլապէս առանձին կրնան մնալ։

Ասիկա գործադրելու ձեւր կրնայ աւելի յստականալ Երկուշաբթի օր (այսօր), երբ Միւութեան արտաքին գործոց նախարարները Պրիւքսէլի մէջ իրենց հերթական ժողովը գումարեն։

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԼԱՅՆ ՏԱՐՈՊՈՒԹԵԱՄԲ ՇԱԲԱԹ ՄԸ

Յարարերական Խմբակի վեց անդամներէն չորսը՝ Ֆրանսա, Բրիտանիա, Գերմանիա եւ Իտալիա, ե Միւութեան ժողովին ներկայ պիտի բլլան։

Հինգերորդը եւ վեցերորդը՝ Ռուսիա եւ Ե. Նահանգներ, Մոսկուայի մէջ այս չարաթ բարձրաստիճան բանակցութիւններ պիտի ունենան, ապա Յարարերական Խմբակի նախարարական մակարդակով ժողով մը տեղի պիտի ունենայ Լոնտոնի կամ Փարիզի մէջ՝ արդիւնքները րիւբեղացնելու եւ յառաջիկայ քայլերը որոշելու համար։

Յարարերական Խմբակի բարձրաստիճան խորհրդականներ անցեալ Ուրբաթ օր համաձայնած են Քոսովոյի մասին խաղաղութեան խորհրդաժողովի մը կայացումը ապահովել՝ միջազգային «ուղղակի» միջամտութեամբ։ Ջայատարուած նպատակը կրնայ բլլալ «գնդերը ուղղակի գլուխներուն դնել» յառաջիկայ չարաթներուն բանակցութեանց սեղանին շուրջ լուծում մը ապահովելու համար։

(ՌՈՅԹԵՐԸ Ջ)

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՀԱՆՔԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ՏԱԳՆԱՊԸ ԼՈՒԾՈՒԵՑԱԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՄԲ ՄԸ

Ռումանիա չարաթավերջին գնահատումը րրաւ վարչապետին եւ գործադուլի դիմած հանքագործներուն միջեւ գոյացած համաձայնութեան մը վերջ տալու համար հանքագործներուն դէպի մայրաքաղաք վազրագ յառաջխաղացքին։

Հարցականներ դրուեցան նաեւ, թէ հանքագործներուն ընթացքը խափանել փորձող ապահովութեան ուժերը ինչո՞ւ հետեւողականօրէն պարտութիւն կրեցին։

Կարգ մը դէտերու համաձայն, քաղաքական ուժեր, յատկապէս ագպայնական ծայրայեղական կուսակցութիւնը, որուն ժողովրդականութիւնը հետզհետէ աւելի թափ կ'առնէ, ի շահ իրենց չահագործած են հանքագործները, որոնց կլխաւոր մտահոգութիւնը աշխատ-

Շար.ի Է. 10

ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԸ ԵՐԿՓԵՂԿՈՒՄԻ ԿԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գերմանիոյ կառավարութիւնը երէկ ընդդիմադրութիւնը ամբաստանեց երկիրը երկփեղկելու յանցանքով. որովհետեւ անիկա կը խափանէ քաղաքացիութեան գծով բարեկարգումները։ Այդ հարցը արդէն վայրագ բողոքներու դուռ բացած է։

Ընկերվար ժողովրդավար ներքին գործոց նախարար Օթօ Շիլի ըսաւ, որ միլիոնաւոր օտարահպատակներու գերմանական անցագիր տալու ծրագիրը կարեւոր քայլ մըն է դէպի ցեղային համարկում եւ թէ քրիստոնեայ ժողովրդավարներ սիակ միջոցներ կ'օգտագործեն իրենց ընդդիմութիւնը արտայայտելու համար։

«Քաղաքացիութեան գծով բարեկարգումները կարեւոր ներդրում պիտի ունենան ներքին խաղաղութիւնը ապահովելու մէջ եւ պիտի նպաստեն վտանգաւոր երկփեղկումներ յաղթահարելու», ըսաւ ան գերմանական ձայնասփիւռին։

Ան յայտնեց, թէ այնքան ինքնավստահ է հանրութեան օրակարգութենէն, որ պատրաստ է հարցը հանրաքուէի դնելու։

Քրիստոնեայ Ժողովրդավար կուսակցութիւնը եւ անոր Պաւարիոյ մէջ գերպահպանողական «քոյր» կուսակցութիւնը՝ Քրիստոնեայ Ընկերվարական Միութիւնը, անցեալ շաբաթ երկրին տարածքին ծրագիրին վրայ հանրաքուէներ կազմակերպեցին։ Ոչ մէկ ազդրագրութիւններու արշաւի մը ձեռնարկած են։

Շաբաթավերջին կարգ մը քաղաքներու մէջ վայրագ արարքներ ծայր տուած են՝ ձախակողմեաններու կողմէ, որոնք փորձած են արգելակել քրիստոնեայ ժողովրդավարներու արշաւին ընթացքը։

(ՌՈՅԹԵՐԸ Ջ)

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԻՐԵՆՑ ԹՇՆԱՄԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կ՚ԸՍԷ ԻՐԱՆ

ԹԵՀԻՐԱՆ, 23 (ՌՈՅԹԵՐԸ Ջ) - Իրան Շարաթ օր Մ. Նահանգները ամբաստանեց՝ ըսելով, որ անոնք կը շարունակեն իրեն հանդէպ թշնամական քաղաքականութիւն որդեգրել՝ չեչտելով, որ երկկողմանի յարաբերութիւններուն մէջ որեւէ բարելաւում չէ արձանագրուած։

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը՝ Համիտ Ռեզա Ասեֆի ըսած է, թէ նկատի ունենալով, որ Իրանի հանդէպ Մ. Նահանգներու կեցուածքին մէջ որեւէ փոփոխութիւն չէ արձանագրուած, «երկու երկիրներու յարաբերութիւններուն մէջ որեւէ փոփոխութիւն չկայ»։

«Հակառակ ամերիկացի պաշտօնատարներու կողմէ դրական կարգ մը արտայայտութիւններուն, հակասութիւն մը գոյութիւն ունի անոնց խօսքերուն եւ քայլերուն միջեւ», յայտնած է ան։

Ան կ'ակնարկէր Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մատլէյն Օլպրայթի վերջերս կատարած այն արտայայտութիւններուն, թէ Ուաշինկթըն պատրաստ է Թեհրանի «արտօնուած եւ ընդունուած» տիպարին ձեւնարկելու։

ԲՐԻՏԱՆԻԱ Կ'ԱՐԳԵԼԱԿԷ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՍՈՒՏԱՆԻ ԿԱՊԵՐՈՒՆ ԲԱՐԵԼԱՒՈՒՄԸ

ԹԱՐԹՈՒՄ, 24 (ՌՈՅԹԵՐԸ Ջ) - Սուտան յայտարարեց, որ Բրիտանիա կ'արգելակէ Եւրոպական Միութեան հետ իր կապերուն բարելաւումը։

Արտաքին գործոց նախարար Մուսթաֆա Օսման Իսմայիլ Շաբաթ օր դիտել տուած էր, որ Բրիտանիա ծայրայեղական կեցուածք որդեգրած է Սուտանի հանդէպ։ Իսմայիլ կ'ակնարկէր Բրիտանիոյ վարչապետ Թոնի Պլէրի այն յայտարարութիւններուն, որոնք զօրակցութիւն կը յայտնէին Սուտանի դեղերու գործարանի մը վրայ կատարուած ամերիկեան ռմբակոծումին, որ տեղի ունեցած էր Օգոստոսին։ Սուտան կ'ըսէ, որ տեղի ունեցած էր Օգոստոսին։ Սուտան կ'ըսէ, որ միակ գործարանը կը նախապահի պաշտօնին, իր անջատողական հատուածին կողմէ կազմակերպուած կուսակցական արտակարգ համագումարի մը ընթացքին, քուէներուն 86 առ հարիւրը ապահոված է։

Հարաւային Մարինիան քաղաքին մէկ կայացած երկօրեայ համագումարին մասնակցող 2500 պատուիրակներ աւելի ուշ Լր Փէյնը «պատուոյ նախագահ» հռչակեցին։

Լր Փէյն պաղքոթի ենթարկած կր համագումարը՝ գայն ապօրինի հաւաք կոչելով։

Այս ձեւով, Ֆրանսայի մէջ ներկայիս գոյութիւն ունին իրարու մրցակից երկու Ագգայնի ձակատներ, որոնց իւրաքանչիւրը վճռած է թեկնածուներ ներկայացնել Յունիս 13ի եւրոխորհրդարանի ընտրութիւններուն։

Մեկրէյի գօրակիցները յայտնեցին, թէ իրենց կուսակցութիւնը Ագգայնի Ձակատ-Ագգայնի Շարժում կր կոչուի, գայն գանագանելու համար Լր Փէյնի շարժումէն։

Ձակատարեւմտեան Եւրոպայի ծայրայեղ աջակողմեան մեծագոյն կուսակցութիւնն է։ Անիկա ագգայնի ընտրութիւններու մէջ ընդհանրապէս քուէներուն 15 առ հարիւրը կ'ապահովէ, սակայն ներկայիս խորհրդարանին մէջ աթոռ չունի եւ քանի մը քաղաքապետութիւններ միայն կը հակակշռէ։

ՄԱՐԴ ԱՆՀԱՏԸ ԹՈՒԱՆՇԱՆ ՄԸ ՉԷ

Կ՚ԸՍԷ ՊՈՂՈՍ

Յովհաննէս Պողոս Բ. պապը, որ 22 տարի ետք հնգօրեայ այցելութիւն մը կու տայ Մեքսիքա, երէկ պատարագ մը մատուցեց բազմահազար հաւատացեալներու ներկայութեամբ։

Պապը, որ Ուրբաթ օր հասած էր Մեքսիքա, Շարաթ օր խօսք մը արտասանեց դիւանագէտներու։ Կաթողիկէ եկեղեցւոյ պետը գգուշացուց ամերիկեան ցամաքամասին մէջ օրըստօրէ աւելի չեչտուող բացը հարուստներուն եւ աղքատներուն միջեւ։ Ան ըսաւ, որ տնտեսական բարգաւաճումը սկսած է մարդ անհատ թուանշանի մը վերածել։ Պապը դիտել տուաւ, որ ամերիկեան ցամաքամասը բնակարանն է մեծ եւ բարգաւաճ երկիրներու, ինչպէս նաեւ աւելի փոքր եւ նուազ բարգաւաճ պետութիւններու։ Մեքսիքայի մէջ իսկ բնկերային եւ մարդկային տարբեր իրավիճակներ գոյութիւն ունին, որոնց հետ պէտք է վարուիլ յարգանքով եւ արդարութեամբ, չեչտեց պապը։

Դիւանագէտներուն խօսելէ առաջ, պապը քարոզած էր աւելի քան տասը հազար մեքսիքացիներու, որոնք հաւաքուած էին Մր. Կուատալուփէի եկեղեցիին մէջ։ Ապա, ան հանդիպում ունեցաւ հարիւրաւոր եպիսկոպոսներու հետ։

(ՌՈՅԹԵՐԸ Ջ)

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՃԱԿԱՏԸ՝ ԵՐԿՓԵՂԿՈՒԱԾ

ՄԱՐԻՆԻԱՆ, 24 (ՌՈՅԹԵՐԸ Ջ) - Ֆրանսայի Ագգային Ճակատի րմբոստ մէկ հատուածին դեկավարը՝ Պրիւնօ Մեկրէ կիրակի օր յայտնեց, թէ յաղթանակ ապահոված է Ծայրայեղ աջակողմեան շարժումին դեկավարութիւնը ձեռք ձգելու իր պայքարին մէջ, անոր հիմնադիրէն՝ Ժան-Մարի Լը Փէյնէն։

Մեկրէ, որ միակ թեկնածուն էր նախագահի պաշտօնին, իր անջատողական հատուածին կողմէ կազմակերպուած կուսակցական արտակարգ համագումարի մը ընթացքին, քուէներուն 80 առ հարիւրը ապահոված է։

Հարաւային Մարինիան քաղաքին մէկ կայացած երկօրեայ համագումարին մասնակցող 2500 պատուիրակներ աւելի ուշ Լր Փէյնը «պատուոյ նախագահ» հռչակեցին։

Լր Փէյն պաղքոթի ենթարկած կր համագումարը՝ գայն ապօրինի հաւաք կոչելով։

Այս ձեւով, Ֆրանսայի մէջ ներկայիս գոյութիւն ունին իրարու մրցակից երկու Ագգայնի Ճակատներ, որոնց իւրաքանչիւրը վճռած է թեկնածուներ ներկայացնել Յունիս 13ի եւրոխորհրդարանի ընտրութիւններուն։

Մեկրէյի գօրակիցները յայտնեցին, թէ իրենց կուսակցութիւնը Ագգայնի Ճակատ-Ագգայնի Շարժում կր կոչուի, գայն գանագանելու համար Լր Փէյնի շարժումէն։

Ճակատարեւմտեան Եւրոպայի ծայրայեղ աջակողմեան մեծագոյն կուսակցութիւնն է։ Անիկա ագգայնի ընտրութիւններու մէջ ընդհանրապէս քուէներուն 15 առ հարիւրը կ'ապահովէ, սակայն ներկայիս խորհրդարանին մէջ աթոռ չունի եւ քանի մը քաղաքապետութիւններ միայն կը հակակշռէ։

ՄԱՆՏԵԼԱ ՋՆՋԵՑ ՈՒԿԱՆՏԱ ԻՐ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

ՌԻՋՄԸՆՏ, 24 (ՌՈՅԹԵՐԸ Ջ) - Հարաւային Ափրիկէի նախագահ Նելսըն Մանտելա կիրակի օր ջնջեց Ուկանտա այցելութիւնն մր՝ քաղաքական ահարեկչութեան մր եւ անոր յաջորդող վրիժառու ջարդի մր պատճառով։

Ժողովրդավարական Միացեալ Շարժումի դեկավար Սիֆիսօ Նքապինտէ Շարաթ օր սպաննուեցաւ Քուագուլու - Նաթալ նահանգի Ռիչմընտ քաղաքին մէջ։ Քանի մր ժամ ետք, վրիժառու յարձակումի մր ընթացքին 11 հոգի սպաննուեցաւ եւ տասը ուրիշներ վիրաւորուեցան։ Զոհերը անդամ էին Ափրիկեան Ագգային Քոնկրէսին։

Ցաւելեալ խռովութիւններ կանխարգիլելու համար,

Շար.ի Է. 10

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՔ ԿԸ ՅՈՒՍԱՆ ՇՈՒՏՈՎ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԳՈՅԱՑՆԵԼ ՊԱՔՈՒ - ՃԷՅՀԱՆ ՔԱՐԻՒՂԱՏԱՐԻՆ ԳԾՈՎ

Ամերիկացի բարձրաստիճան պաշտօնատար մը անցեալ չարաթ յայտնած է, թէ Ագրպէյճանի, Թուրքիոյ եւ քարիւղի մեծ ընկերութիւններուն միջեւ՝ կապպից Մոփու քարիւղը Արեւմուտք հասցնելու ճամբուն չուրջ տեղի ունեցող բանակցութիւնները յառաջդիմութիւն կ'արձանագրեն եւ մօտ ատենն կրնան արդիւնաւորուիլ։

Ամերիկեան վարչամեքենայի մէջ կասպեան աւազանի ուժանիւթին գծով կայատուկ խորհրդական Ռիչըրտ Մորնինկսթար յայտնեց նաեւ, որ հակառակ կասպից Մոփուն մէջ փորուած «չոր» հորերուն, իր կարծիքով բաւարար քարիւղ կայ աւազանին մէջ, գայն չհատերը դարձնելու համար։

Մորնինկսթար Ուաշինկթընի մէջ, մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին ըսաւ, որ իր ակնկայութեամբ, յառաջիկայ 12 ամիսներուն քարիւղատար խողովակին գծով բանակցութիւններ տանող ընկերութիւնները եւ կառավարութիւնները «համաձայնութիւն մը պիտի գոյացնեն» Պաքու - Ճէյհան քարիւղատար խողովակին կառուցման գծով։

Ամերիկեան վարչակարգը ունի այն համոզումը, որ այդ ճամբով խողովակ մը պիտի նպաստէ չրջանին կայունացման եւ ամերիկեան երկար տեւողութեան վրայ չահերուն օգտակար պիտի բլլայ։

Շար.ի Է. 10

ԿԱՍՊԻՑ ԾՈՎԱՒՆ ՄԷՋ ԲԱՒԱՐԱՐ ՔԱՐԻՒՂ ՉԳՏՆԵԼԷ ԵՏՔ

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄԸ ԼՈՒԾՈՒՐՔԻ ՊԻՏԻ ԵՆԹԱՐԿՈՒԻ

Ագրպէյճանի միջազգային ընկերութիւններու երկրորդ մեծագոյն համախմբումը չարաթավերջին յայտարարեց, թէ լուծարքի պիտի ենթարկուի կասպից Մոփուն իրեն վերապահուած բաժինին մէջ բաւարար չափով չհարթեր քանակութեամբ քարիւղ չգտնելէ ետք։

Կասպեան Քարիւղի Միջազգային ընկերութեան (ՍԻՓՔՕ) ներկայացուցիչները, դեկավարութեամբ՝ ամերիկեան ՓԵՆԶՈՅԼ, իտալական Աէիփ եւ ռուսական

Շար.ի Է. 10

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԳԾՈՎ

ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆ՝ ԱԼՃԵՐԻՈՅ ԻՇԽՈՂ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՇԱՐՔԵՐԸՆ ՆԵՐՍ

Ալժէ, 24 (ՌՈՅԹԵՐԸ Ջ) - Ալճերիոյ իշխող կլխաւոր կուսակցութեան չարքերէն ներս երկփեղկում մը ծագեցաւ Կիրակի օր, երբ անոր դեկավարները հրապարակաւ տարակարծութիւններ արտայայտեցին նախագահական ընտրութիւններուն ներկայացուելիք թեկնածուին մասին։

Ագգային ժողովրդավարական Ճակատի դեկավար Թահար Պէննպայկէշ յայտարարեց, որ կուսակցութեան ընդհանուր ժողովը, որ տեղի պիտի ունենայ 4 Փետրուարին, պէտք է ընտրէ իր չարքերէն թեկնածու մը։ Բարձրաստիճան այլ պաշտօնատարներ, սակայն դէմ են Պէննպայկէշի առաջարկին։ Անոնք կը պահանջեն, որ կուսակցութեան քաղաքականութիւնը ճշդող յանձնախումբը որդեգրէ արտաքին գործոց նախկին նախարար Ապտել Ազիզ Պութեֆլիքայի թեկնածութիւնը, հակառակ անոր, որ այս վերջինը իրենց կուսակցութեան չարքերէն չէ։ Պութեֆլիքա կր վայելէ նաեւ բանակին կօրակցութիւնը։

Պէննպայկէշ ապօրինի նկատեց կուսակցութեան կարգ մը պաշտօնատարներու առաջարկը՝ չեչտելով, որ միայն բնդհանուր ժողովն է, որ իրաւասութիւն ունի թեկնածու մը յայտարարելու։

●*ՁԱԽԱԿՈՂՄԵԱՆ Ազխատաւորականներու կուսակցութեան դեկավար եւ երեսփոխան Լուիզա Հանունէ չարաթավերջին թեկնածութիւն յայտարարեց Ապրիլի Նախագահական ընտրութիւններուն համար։ 45 տարեկան Հանունէ գարդ առաջին կին թեկնածուն է, որ կր միանայ աւելի քան տասը այլ թեկնածուներու։*

ԵՄԷՆ

ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԻ ՊԱՏԱՆԴՆԵՐԸ ՇՈՒՏՈՎ ԿՐՆԱՆ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒԻԼ

Եմէն թափ տուած է արեւմուտքի պատանդներուն ապատ արձակման ճիգերուն։ Բարձրաստիճան պաշտօնատարի մը համաձայն, պատանդները չուտով ապատ պիտի արձակուին։

Պաշտօնատարը յայտնեց, որ ցեղախումբերու քանի դեկավարներ Շարաթ օր այցելած են այն վայրը, ուր կալանաւորուած կր պահուին վեց պատանդները։ Պաշտօնատարը դիտել տուաւ, որ ցեղախումբերու դեկավարները փորձեցին համոզել առեւանգողները, որպէսզի ապատ արձակեն երկու բրիտանացիներն ու չորս հոլանտացիները, որոնք ձերբակալուած էին անցեալ Կիրակի օր, երբ հիւսիսային Եմէնէն դէպի մայրաքաղաք Սանաա կ'ուղղուէին։

Առեւանգողները կր պահանջեն ապատ արձակումը իրենց ցեղախումբերէն րանտարկուած անդամներու։

(ՌՈՅԹԵՐԸ Ջ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ — ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԵՐ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ազգային ժողովի նախագահ Խոսրով Յարութիւնեան 18 Յունուարին ընդունեց Հայաստանի դրամատուներու միութեան նախագահ Բագրատ Ասատրեանի գլխաւորած պատուիրակութիւնը:

Այս հանդիպումին նպատակը վերոյիշեալ միութեան վերջին համագումարին ընդունուած փաստաթուղթին մէջ տեղ գտած հարցադրումներու քննարկումն էր:

Այս հանդիպումը շեշտը դրաւ Ազգային ժողովի, Դրամատուներու միութեան, Կեդրոնական դրամատան եւ կառավարութեան միջեւ համագործակցութեան վրայ. ինչպէս նաեւ՝ իշխանութիւններ - հասարակութիւն յարաբերութեանց ձեւաւորման օրէնքներու բարենպաստ մթնոլորտի ստեղծման վրայ:

Հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցան նաեւ դրամագլուխի ներածման եւ արտահանման. առեւտուրի դրաատուներուն կառավարութեան կողմէ երաշխիքներ տալու. յաճախորդներու սպասարկման վերաբերող եւ վարկաւորման դրութեան կապուող հարցեր:

ՀԵՌԱՁԱՅՆԱՅԻՆ ԳԻԾԵՐՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐ

Արեւելեան Եւրոպայի եւ պալքանեան շարք մը երկիրներու հետ Հայաստանի «Արմէնթել» հեռաձայնի ընկերութիւնը 20 Յունուարին ստորագրեց արդիական «Ֆայպըր Օփթիք» գիծերու ցանց մը կառուցելու համաձայնագիր մը:

Այս ծրագիրը կ՚արժէ 51 միլիոն տոլար. անոր նպատակն է մինչեւ 2000 թուական արդիականացնել շրջանի հեռաձայնային գիծերը:

Յունաստանի «Ո. Թի. Ի.» ընկերութեան գլխաւորած ծրագիրը ստորագրած են նաեւ Կիպրոսի, Պուլկարիոյ, Ռուսիոյ, Ալովենիոյ եւ Ուքրանիոյ հեռաձայնային ընկերութիւնները:

Ցանցը առիթ պիտի տայ վերոյիշեալ եօթը երկիրներուն, որ ունենան փոխանցման աւելի լայն տարողութեամբ եւ աժան գիծեր:

Այս ծրագիրին պիտի մասնակցին ամերիկեան, ճափոնական, գերմանական եւ խրուաթ ընկերութիւններ:

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութիւնը Հայաստանի մէջ յունական դեսպանատան հետ ներկայիս բանակցութիւններ կը վարէ Երեւանի մէջ յունական կրթամշակութային կեդրոն մը ստեղծելու համար. հայկական կողմը դեսպանատան համապատասխան յուշագիր մը ստորագրելու առաջարկ ներկայացուցած է:

Նախարարութեան արտաքին կապերու վարչութենէն կը տեղեկացնեն, թէ հայ-յունական կապերու ամրապնդման նպատակով Երեւանի Պետական համալսարանի եւ Յունաստանի Թեսալոնիկէ համալսարանին միջեւ արդէն իսկ համաձայնագիր մը կնքուած է: Նաեւ նախատեսուած է, Երեւանի Պետական համալսարանի գրադարանին մէջ ստեղծել յունական անկիւն մը՝ դեսպանատան կողմէ նուիրուած Յունաստանի կրթութեան, գիտութեան եւ մշակոյթի վերաբերեալ գիրքերու, րան մը, որ ինքնին հիմք կը դառնայ նախատեսուած կեդրոնին:

ՅՈՅՆԵՐԸ ԵԻՍ ԿԸ ԲՈՂՈՔԵՆ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ «Ո.ԹԻ.Ի.» ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Օրերս, յունական հեռաձայնի «Ո. Թի. Ի.» ընկերութեան դէմ բողոքի մեծ ալիք մը բարձրացած է նաեւ Յունաստանի մէջ, ուր ինթըրնէթէն օգտուող մեծ թիւով յոյներ կը բողոքեն ընկերութեան թերի ծառայութիւններուն դէմ:

Յայտնենք, թէ ընկերութիւնը Մարտ 1էն սկսեալ հեռաձայնի գիծերը կրկնապատկած է Յունաստանի մէջ: Հիշեալ թուականէն սկսեալ ինթըրնէթէն օգտուողները մէկ վայրկեանի համար պիտի վճարեն մէկ տոլար եւ 26 սենթ. մինչ յունական այլ ընկերութիւններ կը պահանջեն 96 սենթ:

Բողոքողները աշխարհի միւս երկիրներու քաղաքացիներէն եւ հայերէն կը խնդրեն այս գծով բողոքի նամակներ յղել Յունաստանի վարչապետին:

Its January and you still don't know where to continue your education?

Haigazian University

Formore information: Admissions office
Rue Mexique, Kantari
(01)353010/1/2, (01)349230/1
Office hours: 8:30-12:30
1:30-5:00

Now accepting applications for the second semester 1998-99.
Classes begin February 17, 1999.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀՆ ՈՒ ԱՐՑԱԽԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ՈՂՋՈՒՆԵՑԻՆ ՈՍԿԵՐԻՉՆԵՐՈՒ ԾՐԱԳԻՐԸ

Նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան 21 Յունուարին ընդունեց ոսկերչական գործարանի տնօրէն Էմիլ Գրիգորեանը եւ «Արմէնկոլտ» ընկերութեան համանախագահ Մարկիս Կիւինեանը:

Նախագահին մամլոյ քարտուղարը հաղորդեց, որ ծրագիր մը կայ հանրապետութեան տարբեր մարզերուն մէջ ոսկերչական նոր գործարաններ հիմնելու եւ ընդարձակելու Երեւանի ոսկերչական գործարանը՝ աշխատատեղերը հասցնելով 500ի, նոյն ծրագիրին կապուած նախապատրաստական աշխատանքներ կը տարուին նաեւ Ջարենցաւանի, Մեղրիի, Գիւմրիի, Վայքի, Եղկնաձորի շրջաններուն մէջ, ինչպէս նաեւ Ստեփանակերտի եւ Շուշիի մէջ:

Նախագահ Քոչարեան խոստացած է իր ջակկութիւնը:

Նոյն նպատակով այցելութիւն տրուած է նաեւ Լեւնային Ղարաբաղի վարչապետ Ժիրայր Պօղոսեանին. այնտեղ նաեւ պարգուած են ծրագիրները եւ պատրաստակամութիւն յայտնուած փետրուարին իսկ աշխատանքի լծուելու:

Ստեփանակերտի եւ Շուշիի մէջ պիտի բացուին ոսկերչական արտադրութեան կեդրոններ:

Հիւրերը փոխանցած են, թէ սարքաւորումները պիտի բերուին արդիական եւ հրնարաւոր պիտի բլլայ գործի դնել 300 արհեստաւորներ:

«ՀԱՅ ԱՐԻԱԿԱՆ ԲՈՒՆՅԱՔ» ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄԻԱՒՈՐՈՒՄ

Հայաստանի Հայոց ազգային բանակ կակմակերպութեան ղեկավար Ռոպմիկ Վասիլեան եւ Հայ Արիական-Յեղապաշտական կուսակցութեան նախագահ Արմէն Աւետիսեան 15 Յունուարին հռչակագիր մը հրապարակելով տեղեկացուցին «Հայ Արիական Բունչք» (ՀԱԲ) քաղաքական-կազմակերպական միաւորման ստեղծումը:

Ըստ հռչակագրի հեղինակներուն, սոյն միաւորման ստեղծման տուն տուող գլխաւոր պատճառը Հայաստանի մէջ ներկայ քաղաքական-պատմական անորոշ իրավիճակն է, եւ իրենք կը հաւատան երկրի ապագայ կարգավիճակի համար ազգային պայքարախօսութիւնը որդեգրելու կարեւորութեան, բոլոր ուժերու միասնականութեան՝ «առաջնորդուելով Հայոց պետականութեան ամրապնդման եւ ամրողջականութեան վերականգնման հրամայականով»:

Յիշեցնենք, թէ 1990ին Հայոց Ազգային Բանակը արգիլուեցաւ եւ լուծուեցաւ Հայաստանի մէջ: Նոր վերակազմակերպուած այս միաւորումի գրանցման համար ցարդ չէ դիմած արդարադատութեան նախարարութեան:

STUDIO Lantern

•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ

Հեռ. 01-266866 եւ 03-268852

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԲԱՐԵԳ ԿԱՆԱՉԵԱՆ» ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՔՈԼԷՋ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Համազգային Մշակութային եւ Կրթական Միութեան հիմնադրութեան 70ամեակին առիթով, մշակութային կեանքի ընդհանուր վերաշխուժացումի ծիրէն ներս, Համազգայինի «Բարսեղ Կանաչեան» երաժշտական քոլէճը, հաւատարիմ իր կոչումին եւ հանրօգուտ առաքելութեան, կը նախաձեռնէ երաժշտական կրթութեան եւ կազմաւորումի դասընթացքի մը՝ երաժշտական ժողովրդային լսարան ընդհանուր խորագիրին տակ:

Երաժշտական ժողովրդային լսարանը ինքնանպատակ նախաձեռնութիւն մը չէ. ան գաղութիս համար խիստ կենսական անհրաժեշտութիւն է եւ կը մեկնի Լիբանանի երաժշտական կեանքին մէջ գոյութիւն ունեցող մեծ բաց մը գոցելու հիմնական առաջադրանքէն: Այդ գիտակցութեամբ Հ.Բ.Կ.Ը.Մ.ի տնօրէն խորհուրդը բացառիկ առիթ մը կ՚ընծայէ այն բոլոր երաժշտասէրներուն, որոնք զանազան պատճառներով զրկուած են երաժշտագիտական տարրական ենթահողէ:

Երաժշտական ժողովրդային լսարանը երկմակարդակ՝ ինքնաբաւ ծրագիր մըն է, որուն առաջինը կ՚երկարի երեք տարիներու վրայ (Ա. Նախագիտելիք, Բ. Արեւմտեան երաժշտութիւն, Գ. Հայ երաժշտութիւն) եւ ուղղուած է համեմատաբար լուրջ հետաքրքրութիւն ունեցողներուն. իսկ երկրորդը միամեայ խտացեալ ծրագիր մըն է՝ ուղղուած պարագայական մօտեցում ունեցողներուն:

Երաժշտական ժողովրդային լսարանի գլխաւոր առանձնայատկութիւնն ու իւրայատկութիւնը անոր «մատչելիութիւն» է. այդ դասընթացքները յղացուած ու պատրաստուած են մանկավարժական այնպիսի մօտեցումով ու մեթոտով մը, որ մասնագիտական նուագագոյն ենթահողը չունեցողներն անգամ կարենան առանց դժուարութեան հետեւիլ անոնց: Հետեւաբար դուրս բաց է բոլորին առջեւ՝ առանց տարիքի եւ մակարդակի խտրութեան:

Երաժշտական ժողովրդային լսարանի եռամեայ ծրագիրը աւարտողներ, հետեւելով «Բարսեղ Կանաչեան» երաժշտական քոլէճի լրացուցիչ զուգահեռ ծրագիրին, կրնան ստանալ նաեւ մանկավարժական հաստատագիր:

Երաժշտական ժողովրդային լսարանի եռամեայ ծրագիրը հիմնական այն պաշարն ու ենթահողն է, որուն շնորհիւ կարելի է ունկնդրութեան եւ համերգի ընթացքին ճիշդ կողմնորոշուիլ, հասկնալ, սիրել եւ ըմբռնել լուրջ (դասական) երաժշտութիւնը եւ ինքզինք ինքնավստահ եւ հարազատ զգալ երաժշտական որեւէ միջավայրի մէջ. նախաճաշակ մը եւ նախադուռ մը՝ դէպի հաճելի անակնկալներով լեցուն երաժշտական հեքիաթային աշխարհը: Ան գեղարուեստական մեծ հաճոյք եւ գոհունակութիւն պատճառելու կողքին, պատմամշակութային գեղարուեստական լուրջ ենթահող մըն է միաժամանակ:

Երաժշտական ժողովրդային լսարանը «Համազգային»ի հիմնադրութեան 70ամեակին առիթով «մշակոյթի եւ արուեստի ժողովրդականացում» յորելենական կարգախօսի առաջին արձագանգն է, արուեստը ժողովուրդին հասցնելու եւ ժողովուրդը արուեստին բարձրացնելու կարեւոր նախաքայլ մը:

ՏՆՕՐԷՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Համազգայինի «Բարսեղ Կանաչեան» երաժշտական քոլէճի

ՆՈՒԷՐՆԵՐ ԿԻԼԻԿԻԱ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ

Տիկին Լուսածին Տէտէեան եւ որդին՝ Վազգէնը. Ան եւ Շաւարշ Թորիկեաններու հաւաքածոյէն Ան թիլիասի Կիլիկիա թանգարանին նուիրեցին չորս գեղանկարներ. որոնք գործերն են Ասատուրի, Նորիկեանի. Ժանսեմի եւ Հրայրի:

Տիկին Լուսածին եւ պրն. Վազգէն Տէտէեաններ այս նուիրատուութիւնը կը կատարեն ի յիշատակ իրենց դստեր եւ քեսային՝ Ան եւ Շաւարշ Թորիկեաններու:

Կիլիկիա թանգարանի տնօրէնութիւնը բարձրօրէն կը գնահատէ եւ իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Տէտէեաններուն. ու այս առիթով կոչ կ՚ուղղէ հայ հասարակութեան, որ նման նուիրատուութիւններով ճոխացնեն Կիլիկիա թանգարանը:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
ԿԻԼԻԿԻԱ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԲԱՐՍԵՂ ԿԱՆԱՉԵԱՆ» ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՔՈԼԷՋ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Երաժշտական հանրամատչելի դասընթացք երկմակարդակ (եռամեայ եւ միամեայ) ծրագիրով, շաբաթական մէկ դասապահի դրութեամբ:

Արձանագրութեան համար դիմել «Բարսեղ Կանաչեան» երաժշտանոցի քարտուղարութեան, ամէն կէսօրէ ետք ժամը 3էն 7ը:

Դասաւանդութիւնները կը սկսին Մարտէն սկսեալ:

•Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար դիմել երաժշտանոցի քարտուղարութեան, հեռ. (01) 265899:

ՏՆՕՐԷՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

«ԿՈՒՆԿ»Ի ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳԸ

Կիրակի, 17 Յունուարի երեկոյեան ժամը 7:00ին, Ամերիկեան համալսարանի «էսեմպլի Հոլ»ին մէջ ելոյթ ունեցաւ հայ կաթողիկէ «Կոռունկ» երգչախումբը, ղեկավարութեամբ երաժշտագէտ էտի Թորիկեանի. հովանաւորութեամբ Յովհաննէս Պետրոս ԺԸ. Գասպարեան կաթողիկոս-պատրիարքին. ներկայութեամբ ազգային մշակութային միութեանց ներկայացուցիչներու. բազմաթիւ երաժիշտներու եւ դահլիճը բերնէ բերան լեցնող հոծ

«Կռունկ» երգչախումբը, խմբավարութեամբ Էտի Թորիկեանի

Ելոյթին հանդիսատեսները

քիւով երաժշտասէրներու:

Համերգը սկսաւ հայր Անդրանիկ Կռանեանի բարի գալուստի խօսքով, որով ներկաները հրաւիրուեցան յարգելու յիշատակը անցնող տարեվերջին իր մահկանացուն կնքած հայրենի ժամանակակից մեծ երաժիշտ ու երաժշտական գործիչ Էտկար Յովհաննիսեանի. որուն ժողովրդական երգերու խմբերգային մշակումներէն «Կռունկ»ը ընդգրկած էր իր երգացանկին մէջ: Ապա, Լիբանանի եւ Հայաստանի քայլերգներէն ետք. իր նախորդ ելոյթները գերազանցող հոգեւոր համերգով մը «Կռունկ» առաջին բաժինով կատարեց աքափելլա (առանց նուագակցութեան) եօթը խմբերգներ եւ խմբերգային շարքեր. որոնք հայ դասական թէ ժամանակակից երգչախմբային արուեստին մէջ մնայուն տեղ ունին: Թաթուլ Ալթունեանի մշակմամբ նախ հնչեց «Կռունկ»ը. ապա. հայ խմբերգային երաժշտութեան հիմնադիրներէն Կարա-Մուրզայի մշակումներէն շարք մը («Ալագեազ բարձր տեղա». «Քեզի մեռնեմ». «Հաբրբաս». «Հոյ նազան իմ». «Լէփո Լէլէ») որ ընդգծուեցաւ յայտագրին մէջ իբրեւ առաւել լաւ կատարում. Կոմիտասի «Հովն անուշ». էդկար Յովհաննիսեանի «Երկինք ամպ է» եւ «Լէն Թուփ ու կանաչ տերեւիկ». Պօղոս Ճելալեանի մշակմամբ Նիկոլ Գալուստեանի «Հով Լինեմ». ֆրանսահայ Արա Պարթեւեանի «Սօր սիրտը» եւ էտի Թորիկեանի մշակմամբ Ռահպանի եղբայրներու «Ալմահապպա» երգը ժըպրան Խալիլ ժըպրանի իմաստախոհական սիրոյ թեմայով:

Յայտագիրին երկրորդ բաժինը կ՚ընդգրկէր դասական ու ժամանակակից օտարալեզու 9 խմբերգներ. լարային եւ փողային սենեկային նուագախումբի մը եւ Լենա Եոզկաքեան-Նահիասի դաշնակի ընկերակցութեամբ: Յաջորդաբար հնչեցին Մոցարթի «Աւէ զերում», «Լաուտաթէ տոմինուծ». «Լաքրիմոզա» (հատուած «Ռեքուիեմ»էն), Պախի Մակնիֆիքաթէն «Սիքութ» եւ «Կլորիա». ճորճ Պագի «Աւէ Մարիա». հայր Ժոզէֆ Ուաքէտի «Ալմաժտու», Պէյքըրի «Սուինկ Լօ. Սուինկ Չերիոթ» Լուիճի Տենցայի նափոլիթենական «Ֆունիքուլի-Ֆունիքուլա»ն եւ աւարտին Բարսեղ Կանաչեանի «Վարդերի հետ» երգերը: Գրաւիչ ձայնային յատկութեամբ իբրեւ մենակատարներ աչքի ինկան Ռիթա եւ Միրէյ Սաղպազարեանները. Ռիթա Հաւարեան եւ Յարութ Ժամկոչեան:

Աւելի քան քառասուն երիտասարդ - երիտասարդուհիներ իրենց ղեկավարին շունչին տակ երգ-երաժշտութեան շուրջ համախմբուելով ու հետեւողական փորձերու ընթացքին բազմաձայն երգեցողութեան գեղեցկութիւնը վայելելով յաջողեցան զուարթ տրամադրութիւն ու վայելք պարգեւել: 1992էն ի վեր տարեկան համերգներով. եկեղեցական արարողութեանց թէ այլեւայլ հանդիսութիւններու մասնակցութեամբ «Կռունկ» իր ծառայութիւնը կը մատուցանէ լիբանանահայ խմբերգային արուեստին. շնորհիւ ծանօթ երաժիշտ. երաժշտական - կըրթական գործիչ էտի Թորիկեանի. որ երաժշտական իր գործունէութիւնը կը ծաւալէ 1975էն ի վեր. Սուրիոյ եւ Լիբանանի մէջ ղեկավարելով շարք մը դպրոցական թէ երիտասարդական երգչախումբեր. զուգահեռաբար կատարելով հայկական թէ արաբական հոգեւոր ու ժողովրդական երգերու մշակումներ ու դաշնաւորումներ: Ան 1986էն սկսեալ կը դասաւանդէ նաեւ Քասլիքի համալսարանէն ներս իբրեւ դաշնաւորումի եւ օօթագիտութեան բաժնի վարիչ ու հայ երաժշտութեան պատմութեան դասախօս. օտար ուսանողներու ալ ծանօթացնելով հայ երաժշտութեան արժէքներն ու առանձնայատկութիւնները:

Չայներու յաւելեալ մշակում ու յղկում. երգչախմբային առոգանութեան. լարուածքի ու *հարմոնիք* մաքրութեան աւելի բծախնդիր ու կայուն վերաբերում յատկապէս տարածայն (dissonance) հատուածներու մէջ. առաւել բարդ ստեղծագործութիւններու կատարման *թեքնիք* հնարաւորութեան զարգացում անհրաժեշտ են տակաւին անխոցելի կատարման համար: Թերեւս բաղձալի պիտի ըլլար առայժմ ձեռնպահ մնալ երգչախումբին հնարաւորութիւններէն վեր աւելի բարդ երգերու ընտրութենէն ու մեկնաբանութենէն. սակայն խօսուն ու ողջունելի երեւոյթ է ինքնին այդքան երիտասարդներու գիտակից ու հետեւողական մէկտեղումը յատկապէս բազմազբաղութեան ու այլեւայլ դիւրին զբաղումներու այս դարավերջին: Այս իմաստով երգչախումբերն ու կազմակերպիչ մարմինները կը կանգնին լուրջ ու դժուարին մարտահրաւէրի դիմաց: Մարտահրաւէր մը, որ «Կռունկ» բարձրօրէն դիմագրաւած է արդէն:

Ջ. Ք.

ԸՆԿԵՐՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐՊԷՍ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Որպէսզի իշխանութիւնները զրկուեն իրենց օգտին օրէնքներ հոչակելու իրաւունքից, անհրաժեշտ է հոչակել ազգային իրաւունքների պաշտպանութեան հիմնական սկզբունքները:

Այս հարցում Հ. Յ. Դ.ի դիրքորոշումը հետեւեալն է.

1.- Բոլոր ազգերը բնական եւ հիմնական արժէքներ են, որոնք ծնուել են ազատ եւ իրենց բնական իրաւունքների մէջ հաւասար:

2.- Ազգերը հաւաքական անհատականութիւններ են, եւ նրանց փոխյարաբերութիւնները պէտք է լինեն արդար ու եղբայրական:

3.- Ամէն ազգ ունի կեանքի, ազատութեան եւ ինքնորոշման իրաւունք:

4.- Ոչ մի ազգ չի կարող լինել ուրիշ ազգի ստրուկ, եւ ոչ մի ազգի չի կարելի պարտադրել ապրելու կամ մշակոյթի որեւէ ձեւ:

5. Բոլոր ազգերը իրաւունք ունեն վերականգնելու իրենց ոտնահարուած իրաւունքները միջազգային դատարանների եւ այլ ատեանների միջոցով:

6.- Ամէն մի ազգ ցանկացած պետութեան սահմաններում ունի իր ազգային արժէքները պահպանելու եւ դրանք զարգացնելու ազատութիւններ, եթէ դրանք չեն հակասում տուեալ պետութեան սահմանադրութեանը:

7.- Ամէն ազգ իրաւունք ունի մասնակցելու իր երկրի կառավարմանը՝ ազատօրէն ընտրուած պատգամաւորների միջոցով:

8. Ազգի կամքն արտայայտում են ազգի կողմից ընտրուած ղեկավար մարմինները:

9.- Այն տարածքը, որի սահմաններում ապրում է ազգը, պատկանում է ազգին, եւ նրան ոչ մէկը չի կարող բռնի ուժով արտաքսել այդ տարածութիւնից:

10.- Ազգի նկատմամբ գործադրուած ցեղասպանութիւնը թէ՛ խաղաղ եւ թէ՛ պատերազմի պայմաններում յանցագործութիւն է, որը պիտի դատապարտուի միջազգային օրէնքով:

11.- Ազգի նկատմամբ գործադրուող հետեւեալ արարքները դիտւում են իբրեւ մարդկութեան դէմ կատարուած յանցագործութիւններ.

ա.- ազգի անդամների ֆիզիքական ոչնչացումը.

բ.- ազգի անդամներին մարմնական եւ հոգեբանական վնասուածքներ հասցնելը.

գ.- ազգի ապրելու պայմանները միտումնաւոր վատացնելը.

դ.- ծնդաբերութեանը վնաս հասցնելը.

ե.- տուեալ ազգի մանուկներին ազգային միջավայրից այլ միջավայր բռնի տեղափոխումը.

զ.- ազգի դէմ քարոզչութիւնը.

է.- ազգային տարածքի ամբողջ կամ մէկ մասի կցումը մէկ ուրիշ պետութեան:

Այսպիսով, Հ. Յ. Դաշնակցութիւնն ազգային արդարութեան գաղափարը համարում է առաջնակարգ եւ մնացած բոլոր բնագաւառների արդարութեան չափանիշները կապում է ազգային արդարութիւն ստեղծելու հետ: Ինչպէս արդէն նշուեց, թէ՛ դարասկզբին եւ թէ այսօր անկարելի է խօսել մէկ ընդհանուր ընկերվարական տեսութեան մասին: Այնուամենայնիւ կայ մի մօտեցում, որը թոյլ է տալիս որոշ չափով դասակարգել ընկերվարական ուղղութիւնները: Այդ մօտեցումը մարքսիզմն է: Այսինքն՝ տուեալ ընկերվարական գաղափարախօսութեան գնահատականը կապել այն հարցի հետ, թէ որքանով է նա ընդունում եւ կիրառում մարքսիստական սկզբունքները: Անշուշտ, նման մօտեցումը սպառիչ չէ, սակայն մարքսիստական գաղափարախօսութեան մէջ կան այնպիսի հիմնական սկզբունքներ, որոնք թոյլ են տալիս որոշել որեւէ ընկերվարութեան ամբողջական էութեանը: Մենք էլ կը դիմենք այդ ճանապարհին՝ նախ մէջբերելով մի քանի դրուագներ Հ. Յ. Դ.ի ծրագրից, որտեղ մասնաւորապէս ասուած է.

«Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնն իր էութեամբ, աշխարհահայեացքով եւ ազնդոյթներով ազգային, ընկերվարական, ժողովրդավարական եւ յեղափոխական կուսակցութիւն է»:

Հասարակական արդարութեան չափանիշի վերաբերեալ ծրագրում ասուած է հետեւեալը.

«Մարդկութեան առաջադիմութիւնն անկատար է այնքան ժամանակ, քանի դեռ մարդկային մտքի եւ աշխատանքի նուաճումներից իրենց բարօրութեան համար օգտուելու հաւասարութիւն չունեն բոլոր անհատները, ընկերային հաւաքականութիւնները եւ ազգերը»:

Հ. Յ. Դ. ընկերվարական գաղափարախօսութեան հիմնական սկզբունքները

1.- Կեցութեան եւ գիտակցութեան փոխյարաբերութիւնը

Կեցութի՞ւնն է որոշում գիտակցութիւնը, թէ՞ հակառակը: Մարքսիզմի պատասխանն այս հարցին յստակ է. կեցութիւնը որոշում է գիտակցութիւնը: Այսինքն՝ բնութիւնը, նիւթական աշխարհը, տնտեսական կեցութիւնը առաջնակարգ են եւ դրանցով են որոշւում մարդու գիտակցութիւնն ու ամբողջ հոգեկան կեանքը: Մարքսի այս մօտեցումն անընդունելի է Դաշնակցութեան համար: Մանաւանդ որ, Մարքսի աշակերտները, հաւանաբար իրենց ուսուցչին արդարացնելու համար, մոռացութեան մատնեցին Մարքսի իրական թեզը, որը վերաբերում էր Հասարակական կեցութեանը: Ըստ Մարքսի, հասարակական կեցութիւնն է որոշում գիտակցութիւնը: Բայց հասարակական կեցութիւնն արդէն իսկ գիտակից կեցութիւն է, քանզի նա գիտակից մարդկանց կեցութիւն է, որոնք գտնւում են տնտեսական եւ մշակութային փոխյարաբերութիւնների մէջ, ունեն նպատակներ ու շահեր եւ այդ շահերի բախումներ: Բոլոր հասարակական փոփոխութիւնները կատարւում են գիտակցաբար, եւ այդ պահին գիտակցութիւնն է որոշում կեցութիւնը: Սակայն հասարակական գիտակցութիւնը ձեւաւորւում է գոյութիւն ունեցող կեցութեան հիման վրայ, եւ այդ պահին կեցութիւնն է որոշում գիտակցութիւնը: Կեցութեան եւ գիտակցութեան փոխյարաբերութիւնը տարբեր պայմաններում առաւելութիւն է տալիս երբեմն կեցութեանը, իսկ երբեմն՝ գիտակցութեանը: Մրգաճաժամային պահերին, երբ երկիրն ամպոտ է, առաջնակարգութիւնը տրւում է գիտակցութեանը, որը բխում է ոչ թէ կեցութիւնից, այլ ազգի առջեւ կանգնած նպատակներից: Աւելի պարզ եւ ոչ փոթորկոտ ժամանակներում առաջնութիւնը տրւում է կեցութեանը, որից էլ բխում է հասարակական գիտակցութիւնը: Այս մասին Հ. Յ. Դ. ծրագրում ասուած է.

«Բայց մարդ անհատը, ընկերային հաւաքականութիւնները, ժողովուրդները եւ ազգերը ձգտում են ազատութեան ու հաւասարութեան եւ պայքարում են դրանք իրականացնելու համար: Ազատութեան բնական եւ գիտակից այդ պայքարն ընթանում է մարդու եւ հասարակութեան կեանքի զարգացման զոյգ գործօնների՝ առարկայական եւ ենթակայական ազդակների փոխներգործութեամբ»:

2.- Հակադրութիւնների պայքարի եւ միասնութեան տիալեքթիքան, դասակարգային պայքար

Փիլիսոփայական մտքի զարգացումը միշտ էլ յենուել է հակադրութիւնների երկխօսութեան վրայ, որի ընթացքում հակադրուած կողմերը գտնում են մի ընդհանուր եզր եւ հէնց այդ պատճառով էլ հակադրութիւնների պայքարը դառնում է զարգացման աղբիւր: Մարքսը հրաժարուեց հակադրութիւնների համերաշխութեան ու ներդաշնակութեան ակունքից եւ դրանց միջեւ պայքարն առարտուեց կողմերի ոչնչացմամբ: Սակայն, եթէ հակադրութիւններն ի վերջոյ պիտի իրար ոչընչացնեն, ապա կ՝ոչնչանայ նաեւ նրանցից բաղկացած ամբողջութիւնը: Եւ Մարքսը ճիշդ այդպէս էլ վարւում է: Դասակարգային պայքարն առարտուում է դասակարգերի վերացմամբ, ընտանիքի ներքին հակասութիւնները վերացնում են ընտանիքը, ազգային փոխյարաբերութիւններում գոյութիւն ունեցող հակասութիւնները վերացնում են պետութիւնը: Հ. Յ. Դաշնակցութեան համար այս սկզբունքն անընդունելի է, քանզի դասակարգերը ստեղծուել են աշխատանքի բաժանման անհրաժեշտութիւնից, բայց ոչ որպէս շահագործման հաստատութիւններ: Ինչպէս ազգերը, ընտանիքը, պետութիւնը եւ բոլոր տեսակի ամբողջութիւնները ստեղծուել են բնական ճանապարհով եւ ոչնչացման ենթակայ չեն: Նրանց ներքին հակադրութիւններն իրենց պայքարը կարող են առարտել միայն համերաշխութեամբ: Հ. Յ. Դ.ն ճանաչում է դասակարգերի գոյութիւնը եւ նրանց միջեւ պայքարի անհրաժեշտութիւնը: Սակայն որպէս ազգային կուսակցութիւն՝ Դաշնակցութիւնը չի կարող այդ պայքարն առարտել դասակարգերի վերացմամբ: Չի կարող հայ աշխատաւորը վերացնել հայ գործատէրերին, քանի որ դա կը նշանակէր ոչնչացնել ազգը: Դաշնակցութեան համար դասակարգային պայքարն առարտուում է դասակարգային համերաշխութեամբ, մինչեւ որ այդ համերաշխութիւնը հերթական անգամ խախտուի: Միշդ այդպէս են վարւում Արեւմուտքում աշխատաւորները, երբ գործադուլ են յայտարարում՝ պահանջելով, օրինակ, աշխատավարձի բարձրացում: Փոխզիջումների ճանապարհով այդ բարձրացումը տեղի է ունենում, եւ առնուազն մի քանի տարով համերաշխութիւն է տիրում բանւորի եւ գործատէրի միջեւ: Սակայն այդ համերաշխութիւնը ժամանակաւոր է, իսկ այն մնալուն դարձնելու համար անհրաժեշտ է հարկ եղած դէպքում դիմել դասակարգային պայքարի: Այս մասին Հ. Յ. Դ. ծրագրում ասուած է հետեւեալը.

«Արտադրողական ուժեր եւ արտադրական յարաբերութիւնների փոխադարձ կապը Մարքսի համար այն կարեւորագոյն գործօնն է, որի շնորհիւ փոխւում են կացութաձեւերը, եւ որոշւում է հասարակական կեանքի ամբողջ էութիւնը, այդ թւում նաեւ շահագործման չափը: Սակայն արտադրողական ուժերի զարգացումը ցոյց է տալիս հասարակարգի գիտաթեքնիքական զարգացման մակարդակը, իսկ արտադրական յարաբերութիւնները՝ վարչակարգի իրաւական զարգացումը, որը վերաբերում է ազատութեանը, ժողովրդավարութեանը, մարդու իրաւունքների պաշտպանութեանը, շահագործմանը եւ այլն: Այս երկու զարգացումները սերտօրէն կապած են մէկը միւսի հետ, եւ, անշուշտ, արտադրողական ուժերի զարգացումը պէտք է համապատասխանի արտադրական յարաբերութիւններին: Հակառակ դէպքում պէտք է փոխուեն հնացած արտադրական յարաբերութիւնները: Սակայն Մարքսը սահմանափակում է արտադրական միջոցների պատկանելութեամբ եւ յայտարարում է, թէ նա, ում ձեռքում է գտնւում արտադրութեան միջոցը, կարողանում է իրացնել յաւելեալ արժէքը եւ դրանով իսկ շահագործել աշխատաւորին: Այս թեզն անընդունելի է Հ. Յ. Դ.ի համար, քանզի որեւէ հասարակարգում որեւէ արտադրութիւն չի կարող գոյատեւել առանց յաւելեալ արժէքի կորզման, եթէ ուզում է ունենալ նիւթական բարիքներ չարտադրող բնագաւառներ՝ առողջապահութիւն, կրթութիւն, արուեստ, բանակ, քաղաքականութիւն եւ այլն: Ուրեմն շահագործումը ոչ թէ յաւելեալ արժէք կորզելու մէջ է, այլ այդ կորզածը տնօրինելու մէջ: Այս մասին Հ. Յ. Դ. ծրագրում ասուած է հետեւեալը.

«Ընկերութեան բարգաւաճմանը սատարում է ճարտարարուեստի եւ երկրագործութեան մէջ արդիւնաբերական, արտադրական եւ ծառայողական միջոցների սեփականութեան բազմաձեւութիւնը՝ պայմանով, որ նրա սահմանագծումը, օգտագործումը եւ կազմակերպումը կատարուեն ընկերային ուղղուածութեամբ, հակակշռի սկզբունքով, շահագործման առաջն առնելու ձգտումով, հարկ եղած դէպքում՝ նաեւ նրանց ազգայնացման եւ մենաշնորհների առաջացման բացառումով»:

3.- Արտադրողական ուժեր եւ արտադրական յարաբերութիւնների փոխադարձ կապը

Մարքսի համար այն կարեւորագոյն գործօնն է, որի շնորհիւ փոխւում են կացութաձեւերը, եւ որոշւում է հասարակական կեանքի ամբողջ էութիւնը, այդ թւում նաեւ շահագործման չափը: Սակայն արտադրողական ուժերի զարգացումը ցոյց է տալիս հասարակարգի գիտաթեքնիքական զարգացման մակարդակը, իսկ արտադրական յարաբերութիւնները՝ վարչակարգի իրաւական զարգացումը, որը վերաբերում է ազատութեանը, ժողովրդավարութեանը, մարդու իրաւունքների պաշտպանութեանը, շահագործմանը եւ այլն: Այս երկու զարգացումները սերտօրէն կապած են մէկը միւսի հետ, եւ, անշուշտ, արտադրողական ուժերի զարգացումը պէտք է համապատասխանի արտադրական յարաբերութիւններին: Հակառակ դէպքում պէտք է փոխուեն հնացած արտադրական յարաբերութիւնները: Սակայն Մարքսը սահմանափակում է արտադրական միջոցների պատկանելութեամբ եւ յայտարարում է, թէ նա, ում ձեռքում է գտնւում արտադրութեան միջոցը, կարողանում է իրացնել յաւելեալ արժէքը եւ դրանով իսկ շահագործել աշխատաւորին: Այս թեզն անընդունելի է Հ. Յ. Դ.ի համար, քանզի որեւէ հասարակարգում որեւէ արտադրութիւն չի կարող գոյատեւել առանց յաւելեալ արժէքի կորզման, եթէ ուզում է ունենալ նիւթական բարիքներ չարտադրող բնագաւառներ՝ առողջապահութիւն, կրթութիւն, արուեստ, բանակ, քաղաքականութիւն եւ այլն: Ուրեմն շահագործումը ոչ թէ յաւելեալ արժէք կորզելու մէջ է, այլ այդ կորզածը տնօրինելու մէջ: Այս մասին Հ. Յ. Դ. ծրագրում ասուած է հետեւեալը.

«Ընկերութեան բարգաւաճմանը սատարում է ճարտարարուեստի եւ երկրագործութեան մէջ արդիւնաբերական, արտադրական եւ ծառայողական միջոցների սեփականութեան բազմաձեւութիւնը՝ պայմանով, որ նրա սահմանագծումը, օգտագործումը եւ կազմակերպումը կատարուեն ընկերային ուղղուածութեամբ, հակակշռի սկզբունքով, շահագործման առաջն առնելու ձգտումով, հարկ եղած դէպքում՝ նաեւ նրանց ազգայնացման եւ մենաշնորհների առաջացման բացառումով»:

4.- Ժողովրդավարութիւն

Դեռեւս 1908ին Լ.դուարդ Պեռնշթէյնը հրատարակեց «Պաղամենտարիզմը եւ սոցիալդեմոկրատիան» աշխատութիւնը, որտեղ փորձեց ցոյց տալ ընկերվարականների վերաբերմունքը խորհրդարանի նկատմամբ: Իր այդ աշխատութեան մէջ նա այն միտքն արտայայտեց, որ այն երկրներում, որտեղ խորհրդարանի հակադրուած է ուժեղ կառավարութիւն, այնտեղ ընկերվարականները անելիք չունեն խորհրդարանում, եւ աւելի լաւ է, որ յաւերժ մնան ընդդիմադիր դիրքերի վրայ: Միայն այն երկրներում, որտեղ խորհրդարանն է նշանակում կառավարութիւնը, որտեղ կենտրոնական իշխանութիւնը խորհրդարանի կամքի արտայայտիչն է, ընկերվարականները կարող են մտնել խորհրդարանի մէջ: Պեռնշթէյնի այս միտքը փաստօրէն նշանակում էր, որ միայն ժողովրդավարական սկզբունքներով գործող խորհրդարաններում կարող են տեղ գտնել ընկերվարական կուսակցութիւնները: Այս սկզբունքը Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը որդեգրեց իր ամբողջ պատմութեան ընթացքում: Այս մասին Հ. Յ. Դ. ծրագրում ասուած է հետեւեալը.

«Ընկերվարութիւնն առաջադրում է ժողովրդավարութեան կիրարկումով ապահովել բոլոր քաղաքացիների մասնակցութիւնը՝ ընկերային համերաշխութեանն ի խնդիր տնտեսական յարաբերութիւնները կանոնակարգելու: Հ. Յ. Դ. հաւատում է, որ ընկերվարութեան իտէալն անիրականալի է՝ առանց ժողովրդավարութեան, իսկ ժողովրդավարութիւնը թերի է ու սահմանափակ՝ առանց ընկերվարութեան: Ժողովրդավարութիւնը յատկանշւում է անհատի ազատ եւ հաւասար քուէի իրաւունքով եւ ազատ քաղաքացիների՝ օրէնքի առջեւ հաւասարութեամբ»:

5.- Ազգային Հարց

Հ. Յ. Դ. չի ճանաչում Մարքսի այն դասական թեզը, թէ բանւոր դասակարգը հայրենիք չունի: Հայ մարդն ընդհանրապէս, իսկ աշխատաւորը յատկապէս ունի հայրենիք, որի շահերի պաշտպանութիւնն իր համար աւելի առաջնակարգ է, քան բոլոր մնացած ընկերային շահերը: Սա նշանակում է, որ Հ. Յ. Դ. ձգտում է ստեղծել բարոյապէս եւ տնտեսապէս ապահով հայրենիք, սակայն ճգնաժամային պահերին, երբ ազգը դրւում է «հայրենիք կամ ազատութիւն» ընտրութեան առջեւ, Հ. Յ. Դ. ընտրում է հայրենիքը, քանզի նրա համար ազգը հիմնական արժէք է, որը պաշտպանելու համար թոյլատրելի են նաեւ գիջումներ մարդկային պահանջների բաւարարութեան բնագաւառում:

ԷԴԻԿ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

ԹՈՒՐՔ — ԱԲԽԱԶԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԳԱՂՏՆԻ ԾԱԼՔԵՐՈՒՄ

Ստորեւ ներկայացուած յօդուածը քաղուած է *«Երկիր»* օրաթերթէն, որ իր կարգին օգտուած է վրացական աղբիւրէ մը: Յօդուածը կը ներկայացնէ Թուրքիոյ օժանդակութիւնը Աբխազիոյ, որ կը ձգտի անջատուիլ Վրաստանէն: Յօդուածին շահեկան կողմը մեզի համար Թուրքիոյ կողմէ փանթուրանական ծրագիրի հետապընդումն է, եւ ոչ՝ Վրաստան - Աբխազիա տագնապին վերլուծումը: Յօդուածին մեծ մասը տեղեկատուական է. սակայն այդ չոր տեղեկութիւններուն ընդհանուր ակնարկ մը նետելէ ետք, կարելի է տեսնել թրքական քաղաքական վարքագիծը, որ կը յատկանշուի խեղաթիւրումներով եւ թուրք ազգայնապաշտութեամբ:

Թուրքիայի արտաքին քաղաքականութեան հիմնական միտումներից մէկը միշտ եղել է Անդրկովկասում ազդեցութեան ոլորտ ձեռք բերելը: Նրան յուզում է ոչ միայն բնական հարստութիւնների կամ վաճառահանման շուկաների հարցը, այլեւ աւելի շուտ փանթուրանական ծրագրի իրագործումը. այսինքն Անդրկովկասը միջինասիական երկրների հետ յարաբերութիւններ հաստատելու կամուրջ:

Խորհրդային Միութեան փլուզումից յետոյ պայքարը նոր փուլ մտաւ. բայց ձեւերը հիմնականում մնացին հին: Այս դարի սկզբին, երբ Օսմանեան կայսրութիւնում հզօրացաւ փանթուրանական շարժումը, կազմուեց ծրագիր, թէ յաղթանակի դէպքում ինչպէս պէտք է բաժանուէր Ռուսաստանի նախկին տարածքը, ինչպէս նաեւ Կովկասը: Այդ ծրագրի համաձայն. Պաթումը. Ախալցիխէն. Ախալքալաքը եւ Հայաստանի տարածքից ինչ-որ հատուած. անմիջականօրէն պէտք է մտներ Օսմանեան կայսրութեան կազմի մէջ. իսկ Վրաստանը. Հայաստանը. Ազրպէյճանն ու հիւսիսային Կովկասը ստեղծելու էին Կովկասեան ամբողջական պետութիւն. որտեղ իշխող դիրք պէտք է գրաւէին մահմետականները. շրջանն էլ պէտք է ծառայէր Թուրքիայի հետ հպատակ երկրների ստեղծմանը:

Հէնց այդ ծրագրի իրագործման նպատակով օսմանցի ասկեարները թափանցեցին Հայաստանի մեծ մասը. Ազրպէյճանը ամբողջութեամբ. Վրաստանի հարաւ-արեւմտեան մասը եւ Ախալցիխա. իսկ Տաղստանում մինչեւ Մախաչկալա: Դա կատարուեց անմիջապէս այն ժամանակ, երբ ռուսական բանակը ետ քաշուեց եւ թուլացաւ ռուսական ազդեցութիւնը:

Այդ ծրագրի իրականացմանն էին նպաստում եւ 2 մեծ ապստամբութիւնները Մեսխեթիայում եւ այսպէս կոչուած «հարաւ-արեւմտեան Կովկասի պետութիւն» ստեղծելու համար (այդ «պետութեան» գոյութեան մասին այսօր էլ յիշում են Թուրքիայում): Նոյն ծրագրի մէջ է եւ այսպէս կոչուած «Հիւսիսային Կովկասի հանրապետութիւնը» (այսօրուան «Կովկասեան ժողովուրդների համադաշնութիւնը») որպէս Վրաստանի վրայ ազդող միջոց:

Չնայած Թուրքիան այսօր խօսքով ճանաչում է Վրաստանի տարածքային ամբողջականութիւնը եւ ինքնիշխանութիւնը, բայց գործով լրիւ դրա դէմ է: Թիֆլիսի թուլացման համար օգտագործւում է մի քանի գործօն:

Աբխազական պատերազմի ամբողջ ընթացքում անջատողականները Անատոլիայից ստանում էին ռազմական, մարդասիրական. նիւթական եւ բարոյական աջակցութիւն:

Պատերազմն սկսուելուն պէս. «1992 թուի Օգոստոսի 18ին. Ադաբազարում Թուրքիայի 41րդ Կովկասեան ընկերութիւնն անցկացրեց Աբխազիային աջակցող բազմահազարանոց հանրահաւաք. հաւաքագրուեց 50 կամաւոր եւ Օգոստոսի 25ին Աբխազիա ուղարկուեց» (տես *«Նոքքա»* թերթը, 6 Սեպտեմբերի 1992ին. «Անդրդուելի եւ աշխոյժ աբխազները» վերնագրով յօդուածը):

Պատերազմի ընթացքում Թուրքիայից ստացուում էր դրամական օգնութիւն. որի մասին «Կովկասեան լեռնեցիների համադաշնութեան» նախագահը Մուսա Շանիպովը ասում էր. «Թուրքիայից մեր համերկրացիները. որոնք ամէն տեսակ օգնութիւն էին ցոյց տալիս, 150 հազար տոլարից աւել ստացանք» (տես *«Լը Մոնտ»* 8-14 Հոկտեմբեր 1992ին «Փոթորիկը Կովկասում» յօդուածը):

Աբխազները Թուրքիայում հիանալի գովազդ արեցին. «Աբխազիայի ժողովուրդը թրքալեզու է եւ նշանակալից մասը մահմետական» (տես «Աբխազիայի հարցը». Պոլիս, 1996, էջ 2):

Էլ աւելի հեռու է գնում *«Թուրքիէ»* թերթի խմբագրութեան հրատարակած հանրագիտարանը. որը Աբխազիան երկիր է անուանում եւ նշում է. «Անկախութիւնը պահպանել ցանկացող աբխազները Կովկասի միւս ժողովուրդներից եւ Թուրքիայում կրօնական հաւատակիցներից ստացած օգնութեամբ սկսեցին պայքարը: Հազարաւոր կամաւորներ նախնիների հայրենիքը պաշտպանելու նպատակով զէնքը ձեռքին միացան պայքարին 1992 թուի Հոկտեմբերին» (տես «Ենի Ռեհպեր Անսիքլոփետիա», էջ 110-111):

Ոմանց կարծիքով Աբխազիայում ապրում է 10 հազար թուրք (1991 թուի Աբխազիայի ներքին գործերի նախարարութեան տեղեկագրի տուեալների հիման վրայ):

Ահա թէ ինչ էր ասում Թուրքիայի նախկին նախագահը Թուրկութ Օզալը. «Պալքաններում կամ Կովկասում ծագած աղմուկը լսելի էր դառնում նաեւ Թուրքիայում.. Թուրքիայից Աբխազիայի պատերազմն էին գնում եղբայրակից կամաւորները» (տես Մեհմետ Պարլաս «Թուրկութ Օզալի յուշերը», Պոլիս 1996. էջ 141):

Այն ժամանակուայ փոխ նախագահը նշում էր. «Անգարայում անցեալ շաբաթ. Սաքարիայի Կովկասեան մշակութային ընկերութեան հետ հանդիպելիս. Ս. Տեմիրէլը հարցի հետ կապուած իր կարծիքը հետեւեալ ձեւով յայտնեց. «Հարցին լրջօրէն ենք մօտենում. զգուշացնենք Վրաստանին, որ դիւանագիտական ուղիներով կ՝արուի ամէն ինչ անհրաժեշտ է. մարդասիրական օգնութեան համար մօտ օրերս կը գտնենք բանածեւ: Այդ շրջանի եւ Աբխազիայի նշանակութիւնը գիտենք: Ես համարում եմ, որ էդ. Շեւարտնաձէն ներկայիս չի վերահսկում իրավիճակը: Հաւատում եմ. որ կրակը դադարելուց յետոյ շրջանից դուրս կը գան վրաց ստորաբաժանումները: Համամիտ եմ ձեր անհանգստութեանը: Այդ հարցը թուրք ազգի ընդհանուր հարցն է. դրան մօտից եմ հետեւում: Խորհրդարանում եւս կը քննարկենք: Ինչպէս բոլոր անմարդկային երեւոյթները. Աբխազիայի իրադարձութիւնները հէնց սկզբից ենք վերահսկում»:

Տրապիզոնի եւ Սոխումի միջեւ այսօր էլ գործում է ծովային ճանապարհը: Թուրքիայում հրատարակւում է աբխազական *«Ալաշարա»* ամսագիրը:

Սոխումի մէջ բացուել է թուրքական դպրոց քոլէճ. «Աբխազիայում մարտնչում էին թուրք կամաւորներ Էնտր Օզճանը (Տուզճէտ քաղաքից). Ահմետ Մեթինը (Ատապազարից), Ասլան Աքսուն (Էսքիշեհիրից). ոմն Ալի, Ուփաք. Ճենկիզ. Օքթայ. Սումթալ եւ այլք: Պատերազմում զոհուեցին ոմն էֆքանը. Վետաթը եւ Ճափերը»:

Անատոլիայում գործում են Աբխազիայի անջատողականներին աջակցող մի քանի թրքական կազմակերպութիւններ:

գրականութիւն եւ մշակոյթ

ԱՐՈՒԵՍՏԸ ԳԵՂԵՑԻ՞Կ Է, ԹԷ ՃՇՄԱՐԻՏ

Տակաւին կեանքին չբացուած ու արուեստի աշխարհին անհաղորդ մանուկը, բնազդաբար կը ձգտի գեղեցիկին ու առաջին հերթին կը փնտռէ զայն բնութեան մէջ: Բնութիւնը գեղեցկութեան անհատնում ու անհասանելի այնպիսի շտեմարան մըն է, որուն ցարդ չէ կրցած հասնիլ մարդը՝ ո՛չ իր ապրած կեանքով եւ ոչ ալ արուեստով:

Տակաւին մեծագոյն ստեղծագործողներուն համար իսկ, մեծագոյն ուսուցիչը կը մնայ... բնութիւնը:

Մարդը՝ ինքը, իբրեւ գեղեցիկ ու կատարեալ գոյ, է՛ ու կը մնայ բնութեան մեծագոյն ստեղծագործութիւնը:

Այս բոլորով հանդերձ, սակայն, ցարդ մարդ արարածը կրցա՞ծ է հասնիլ ու հասկնալ բնութիւնը իր ողջ էութեան մէջ:

Հարց մը, որուն կը փորձեն պատասխանել գիտնականներն ու արուեստագէտները:

Բնութիւնը դուրսէն դիտել, պատկերել ու դրսեւորել անոր գեղեցկութիւնները դիւրին չէ ի հարկէ: Այս մէկը դարեր շարունակ դարձած արուեստագէտներուն մեծագոյն խնդիրներէն մէկը, որոնք սակայն կարծէք թէ սպառեցին այս խընդիրը... առնուազն տեսականօրէն:

Հառաել դժուարն ու էականը այն է սակայն, թէ ի նչպէս ճանչնալ բնութիւնը իր իսկութեանը մէջ ու դրսեւորել անոր ներսը անթեղուած գեղեցկութիւնները:

Հին ասիական այս հարցին կ՛ուզէ պատասխանել Արշիլ Կորքի, երբ կ՛ըսէ. «Ես բնութիւնը կը դիտեմ ներսէն եւ ոչ թէ դուրսէն»:

Բնութիւնը ներսէն դիտելու արուեստագէտին տարերային մղումը ինքնին ճշմարտութեան հասնելու ձգտում կ՛ենթադրէ: Արշիլ Կորքի իր այս տեսութեամբ յեղաշրջում կը յառաջացնէր գեղանկարչութեան մէջ եւ հիմը կը դնէր վերացապաշտ - արտայայտչապաշտ ուղղութեան:

Վերացապաշտութեան մէջ Neo-plasticismի հիմնադիր Փիեռ Մոնտրիանի ընկերը՝ հոլանտացի փիլիսոփայ M. H. J. DR. Schoenmaekers կ՛ըսէ. «Մենք կ՛ուզենք թափանցել բնութեան մէջ այնպիսի ձեւով մը, որ ճշմարտութեան ներքին կառուցուածքի բացայայտումը հնարաւոր դառնայ մեզի»:

Թափանցել բնութեան մէջ ու ջանալ բացայայտել հոն անթեղուած ճշմարտութիւններու ներքին կառուցուածքը: Ահաւասիկ այս էր խնդիրը Մոնտրիանի եւ իր վերացապաշտ ընկերներուն համար, որոնք գեղեցիկը չէին անջատեր ճշմարտութենէն: Այս իսկ պատճառով անոնց արուեստը աւելի ճշմարտացի էր, քան՝ իրապաշտներու ստեղծագործութիւնները, որոնց մէջ արտաքին եւ ձեւականը շատ բան կար դրսեւորուած: Անոնք հետամուտ էին կերտելու գեղեցիկը՝ առանց խորանալու անոր ներքին կառուցուածքի՝ ճշմարտացիութեան մէջ:

Այս առումով անոնք կ՛օտարէին արուեստը ստեղծագործող ենթակայէն եւ ինքնաբերաբար արուեստը կը հեռանար գլխագիր ՄԱՐԴԷՆ:

Ամերիկացի ժամանակակից արուեստաբան Րոն Լասըլ կ՛ըսէ. «Արուեստին մեծագոյն դերը մեզի ըսել է, թէ ո՛վ ենք մենք»:

Արուեստը կրնայ մեզի ցոյց տալ մեր ինքնութիւնը միայն այն ատեն, երբ կարողանայ բացայայտել կեանքի ու բնութեան ճշմարտութիւններու ներքին կառուցուածքները ու դրսեւորել զանոնք գեղեցիկ ու արտայայտիչ ձեւերով:

Այս հպակացողութեամբ ճշմարիտը չի կրնար գեղեցիկ չըլլալ: Սակայն գեղեցիկը կրնայ նաեւ սիրուն ըլլալ, բան մը որ կը վերաբերի աւելի ձեւին, քան խորքին:

Ուրե՞մն:

Արուեստի գեղեցկութիւնը չի ժխտեր անոր ճշմարտացիութիւնը, իսկ ճշմարտացիութիւնը նոյնիսկ կ՛երաշխաւորէ արուեստի երկի մը գեղեցկութիւնը:

Երբ արուեստը ճշմարտացի է, կը նշանակէ, թէ ինքնին գեղեցիկ է ու համոզիչ եւ հետեւաբար նաեւ արուեստի երկի մը գեղեցկութեան հարցի քննարկումէն առաջ անոր ճշմարտացիութեան մասին պէտք է մտածենք:

Ու. Էչքսպիրի ողբերգութիւնները լաւագոյն ապացոյցները կրնան ըլլալ այս հաստատումին:

ՄՈՎՍԷՍ ՇԻՐԱՆԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1998 - 1999 տարեշրջանի
Երեկոյեան դասընթացքները
կը սկսին Ուրբաթ, 15 Յունուար 1999ին:

Dos Windows, Instant Artist.
Excel, Word.
Autocad. (2D) - Internet.
Animation, Corel Draw.
Graphic Design.
Accounting & Secretarial Courses.

Լեզուներ՝
Ֆրանսերէն - Անգլերէն - Իտալերէն - Արաբերէն:

ՇԱՆՕԹ.- Յատուկ դասընթացք առաւօտեան ժամերու՝ computer scienceի եւ լեզուներու համար:

Հայկական հաստատութեանց պաշտօնեաներու համար ճշդուած է յատուկ սակ:

Նոր Ամանոս, ՏՈՐԱ, Հեռ. 01/263955 - 257396
Email: ants @ dm. net. lb

ԱՐՈՒԵՍՏԸ ԾԱՌԱՅՈՒՄ Է ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆԸ

«Հայեացք Երեւանից» ամսաթերթի թղթակիցը զրոյց մը ունեցած է ժընեւաբնակ արուեստաբան Ատելինա Ֆիւրսթենպերկ - Գուպերեանի հետ, որ կ՛արծարծէ ժամանակակից արուեստին վերաբերող հարցեր: Իր շահեկանութեան համար կ՛արտատպենք զայն ստորեւ:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Տիկին Ֆիւրսթենպերկ, որպէս «Արուեստը՝ աշխարհին» կազմակերպութեան հիմնադիր ու ղեկավար եւ «Գիտակցութեան եզրին» նախագծի նախաձեռնող, ի՞նչ էք կարծում, ո՞րն է ժամանակակից արուեստի առաքելութիւնը:

Պ.- Ես կարծում եմ, որ արուեստը պէտք է հասկացուած լինի եւ կանգուածներին, եւ անհատներին: Մեր կազմակերպութիւնն իր գործունէութեամբ փորձում է նորովի իմաստաւորել ժամանակակից արուեստի դերը եւ նրա գրեթէ անսահման հնարաւորութիւնները:

Ոչ բոլորն են հետք թողնում արուեստում, բայց նա հետք է թողնում իւրաքանչիւրի հոգում, ով կէթ մի անգամ հաղորդակցւում է իրեն: Մէկ անգամ պահանջ դարձած արուեստը ողջ կեանքում վեր է ածւում պահանջի:

Հ.- Ձեզ չի՞ թւում, որ ժամանակակից արուեստը որոշ չափով ներամփոփուել է՝ փոխակերպուելով այսպէս կոչուած ընտրեալների մենաշնորհի:

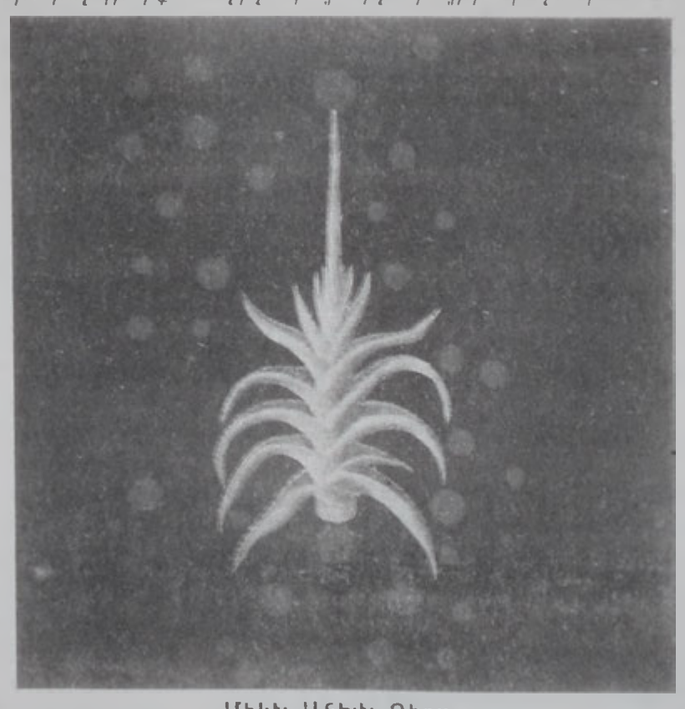
Պ.- Նայած թէ արուեստ ասելով ի՛նչ ենք հասկանում: Ինձ համար այն միայն հեղինակաւոր պատկերասրահներ, նուրբ սալոններն ու չքեղ պահլիճները չեն: Իմ ընկալմամբ արուեստն ինքը կեանքն է, նրանով են համակուած մարդկային գործունէութեան բոլոր բնագաւառները: Դա հանճարի պայծառացումն է եւ գիւղացու ամէնօրեայ աշխատանքը, հերոսի սխրանքը եւ ծնողի պարտքը, վերջապէս՝ ճշմարտութեանը ծառայելը: Եւ արուեստին բոլորեքեան նուիրուած, նրա աւազեալները դարձած մարդկանց պարտականութիւնը այդ ուժի հանդէպ հաւատ քարոզելն է:

Հ.- Ի՞նչը ձեզ այդ գործունէութեան մղեց:

Պ.- Սկզբում Ժրնեւում ստեղծեցի ժամանակակից արուեստի կենտրոն: Մի քանի տարուայ ընթացքում բազմաթիւ կապեր հաստատուեցին տարբեր երկրների համանման կազմակերպութիւնների հետ, եւ ծնունդ առաւ համախոհների գործունէութեան չրջանակների ընդարձակմանը միտուած ոչ կառավարական կազմակերպութիւն հիմնելու գաղափարը: Այդպէս ստեղծուեց «Արուեստը՝ աշխարհին» կազմակերպութիւնը:

Հ.- Իսկի՞նչ առաքելութիւն ունի «Գիտակցութեան եզրին» նախագիծը:

Պ.- Անուանումն ինքնին վկայում է նախագծի նուիրեան մասին: Մենք փորձում ենք արուեստի միջոցով հասարակութեան գիտակցութեանը հասցնել համընդհանուր կարեւորութեան բազում հարցեր: Ուրիշ ինչպէ՞ս կարելի է ուշադրութիւն հրաւիրել մարդու ցաւերին, այս բարդ աշխարհում նրա անպաշտպանութեանը: Մեր ծրագրի չրջանակներում կազմակերպուած տարբեր քաղաքակրթութիւններ ու մշակոյթներ ներկայացնող նկարիչների աշխատանքների ցուցաչարը, օրինակ, արծարծեց այնպիսի ընդհանրական խնդիրներ, ինչպիսիք են չրջակայ միջավայրի պաշտպանութիւնը, կանանց ու երեխաների իրաւունքները եւ այլն:

Միկէլ Անխէլ Ռիոս

Հ.- «Հայկական ծիներում երեւի կայ մի գաղտնիք, որն արուեստի աշխարհում այդ հին ժողովրդին դարձնում է այդչափ մօտ եւ ընկալելի». գրել է ամերիկեան լրագրողներից մէկը՝ հայ նկարիչների ստեղծագործութիւններին նուիրուած յօդուածում: Ձեզ համար ի՞նչ խորհուրդ ունի հայուհի լինելը: Ձեզ հայ մշակոյթի եւ աւանդոյթների կրող համարո՞ւմ էք:

Պ.- Ես ոչ միայն առօրեայ կեանքում, այլեւ աշխատանքում եմ հայուհի: Հայկական ոգին իմ մէջ չատ չեչտուած է: Թերեւս այդ պատճառով յաճախ գոյում եմ, որ ես չրջապատից տարբերւում եմ: Հայկական արմատն իմ թէ՛ ուժն է, թէ՛ թուլութիւնը: Լինել հայ՝ նշանակում է լինել երկու քաղաքակրթութիւնների՝ Արեւմուտքի եւ Արեւելքի ծնունդ: Հենց դա էլ ամրողջ աշխարհի համար մեզ ընկալելի է դարձնում:

Հ.- Ձեր ընտանիքը ե՞րբ եւ ի՞նչ հանգամանքներում լքեց Պոլիսը:

Պ.- Գուպերեանները Պոլիսը լքել են, երբ ես մի տարեկան եմ եղել: Մննդներս Եղեռնից մազապուրծ հայերի գաւակներ են: Մեր ընտանիքը տեղափոխուեց Իտալիա, որտեղ նախնական կրթութիւն ստացայ: Իսկ բարձրագոյն կրթութիւն եւ քաղաքակիտ մասնագիտութիւն ստացայ Լուկանոյում (Զուիցերիոյ իտալական մաս):

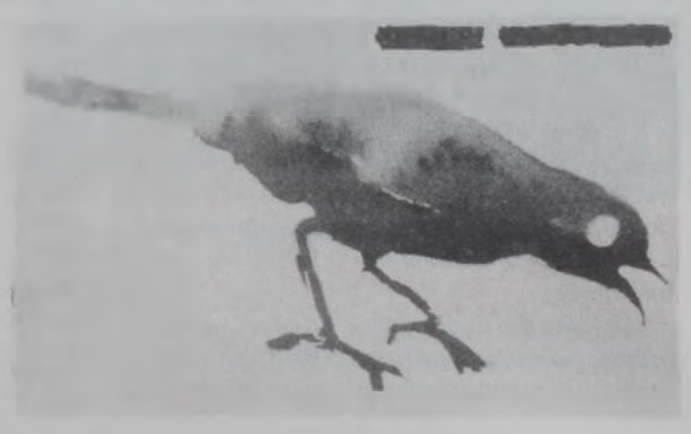
Հ.- Ժընեւում գործում է փոքրաթիւ, բայց բաւականին աշխուժ հայկական համայնք: Նրա հետ կապեր պահպանո՞ւմ էք, մասնակցո՞ւմ էք համայնքի

Էլ Սի

միջոցառումներին:

Պ.- Ժրնեւի հայերը իմ մտերիմներն են, բայց անկեղծօրէն ասած, համայնքի գործունէութեան չրջանակում ես աւանձնապէս ընդգրկուած չեմ: Ինձ համար գերագոյնը արուեստն է, չատ եմ հետաքրքրուում յատկապէս Հայաստանի արուեստով:

Անտրէա Մարեսկալչի

Հ.- Հայաստանում երբեւէ եղե՞լ էք:

Պ.- Ոչ, բայց չատ եմ ուզում: Իմ երազանքը Հայաստանում մի չարք ցուցահանդէսներ կազմակերպելը, հայ նկարիչներին հնարաւորին չափ օգնելն է:

Հ.- Ծանո՞թ էք ժամանակակից հայ նկարիչների գործերին:

Պ.- Մանօթ եմ, բայց ոչ՝ ցանկացածիս չափ: Նախքան Հայաստանում որեւէ ցուցահանդէս կազմակերպելը՝ ես պէտք է քաջատեղեակ լինեմ ժամանակակից հայ արուեստին: Հայաստանի հին եւ յետխմբրեսիոնիստական գեղանկարչութեան վերատպութիւնների չատ ժողովածուներ ու նիւթեր կան, բայց ժամանակակից արուեստի մասին քիչ են:

Հ.- Վենետիկի Ս. Ղազար կղզու Մխիթարեան միաբանութիւնում դուք մի քանի ցուցահանդէս էք կազմակերպել: Մանրամասներ չէ՞ք պատմի:

Պ.- 1991ին կղզում կազմակերպեցի ժամանակակից ֆրանսահայ նկարիչ Սարգիսի ստեղծագործութիւնների ցուցահանդէսը: 1993ին «Արուեստը՝ աշխարհին» կազմակերպութեան ջանքերով բացուեց մի քանի ժամանակակից նկարիչների գործերի ցուցահանդէսը «Ձանապարհորդութիւնների ադամանդներ» խորագրով: Այնտեղ ներկայացուած էին նաեւ հայաստանցի երիտասարդ տաղանդաւոր նկարիչ Կարօ Թէրզեանի աշխատանքները: Ես կարողացայ 6 ամսով հրաւիրեցի Ժրնեւ՝ աշխատելու, եւ այնպէս պատահեց, որ նա եւ Սարգիսը կարողացան իրենց նկարները ներկայացնել այդ միջազգային ցուցահանդէսում: 1997 թ. Ս. Ղազարում՝ կազմակերպեցի նաեւ ամերիկացի յայտնի նկարիչ Ռոչեսթերի նկարների ցուցահանդէսը:

Իսկ ընդհանրապէս՝ Մխիթարեանների կղզին դրախտավայր է, հայ մշակոյթի իսկական միջնարերդ՝ Եւրոպայի սրտում: Դա մեր ազգային հարստութիւնն է, եւ մենք պէտք է այն աշխարհին ներկայացնենք սրժանավայել ձեւով:

Հ.- Տիկին Ֆիւրսթենպերկ, դուք անչափ նուիրուած էք ձեր գործին, իսկ մարդկային կեցութեան միւս բնագաւառների նկատմամբ հետաքրքրութիւններ ունէ՞ք:

Պ.- Ես «հիւանդ» եմ արուեստով: Ապրում եմ նրանով եւ նրա մէջ: Ինքս չեմ նկարում, բայց հոգով նկարիչ եմ: Մարդկանց թուում է, թէ արուեստը հաճոյքների եւ փառքի աշխարհ է: Այդ կարծիքը արմատապէս սխալ է: Արուեստում բաւականութեան հասնում ես տառապանքի գնով: Սակայն, չեմ թաքցնի, ունեմ մի թուլութիւն եւս՝ չատ եմ սիրում հայկական եւ իտալական կերակուրներ պատրաստել:

Հ.- Առաջիկայի համար ի՞նչ մտադրութիւններ ունէք:

Պ.- Մտադիր եմ չարունակել «Գիտակցութեան եզրին» նախագծի իրագործումը: Դրանից բացի՝ չատ եմ ուզում գալ Հայաստան եւ Երեւանում կազմակերպել մի չարք ցուցահանդէսներ ու կիտաժողովներ: Ուզում եմ անպայման լինել մեծն Փարաճանովի տուն-թանգարանում: Սերգէյ Փարաճանովը իմ կուռքն է: Նա մեծ հայ է, չատ եմ ուզում, որ մենք նրան ըստ արժանւոյն ներկայացնենք:

Ծրագրերը չատ են: Միգուցէ կարողանամ ցուցահանդէս կազմակերպել նաեւ Ղարաբաղում: Արուեստը կարող է եւ պէտք է ծառայի խաղաղութեան հաստատմանը:

ՈԳԻԻՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

ՁԱՋ ԴԱՇՆԱԿԻ ՄԵԾ ՎԻՊԵՐԳԱԿՆԵՐԷՆ ՄԻՇԷԼ ՓԵԹՐՈՒՉԻԱՆԻ ՄԱՀՈՒՑԱՒ ԹՈՔԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ: ՀԱԿԱՌԱԿ ԻՐ ՖԻԶԻՔԱԿԱՆ ԹԵՐՈՒԹԵԱՆ, ԱՆ ՅԱՋՈՂԱԾ ԷՐ ԿԵՐՏԵԼ ՓԱՅԼՈՒՆ ԱՍՊԱՐԷԶ ՄԸ

Ֆրանսայի Մոնթելիմար չրջանին մէջ 1978ին պաւառային երաժիշտներ կը խօսէին քորսիքական ծագումով 15 տարեկան դաշնակահարի մը մասին, որ հազ կրնուագէր ափրիկեցի - ամերիկացի վթիերանի մը պէս:

Բարեյախտաբար Փեթրուչիանի կանուխ սկրսած է կերտել երաժշտական իր աշպարկը, որովհետեւ անիկա երկար պիտի չտեւէր: Երկու չարթի առաջ ան մահացաւ թոքերու հիւանդութեան պատճառով, 36 տարեկանին: Փեթրուչիանի կրտառապէր ոսկրային տկարութենէ: Հիւանդութիւն մը, որ ծանօթ է «ապակի ոսկորներ» անունով կասեցուցած է անոր բնական աճը եւ տկարացուցած է ոսկորները: Փեթրուչիանիի հասակը միայն 90 սմ. կր, իսկ ծանրութիւնը՝ 23 քկ.:

Սակայն 15 տարեկանին ան արդէն նուագած կր առաջպելական թմրկահար Քենի (Քրուք) Քլարքի հետ, որ «յայտնաբերած» է կինք: Կարճ ժամանակ մր ետք գայն «յայտնաբերողներէն» եղած են Քլարք Թերի, Ճօ Փաս եւ Շուկրր Պյուս: Փեթրուչիանիի փոյտհար եղբայրր՝ Լուիսը եւ անոր կինթառահար հայրը անոր թեւերէն անցած, գայն կր բարձրացնէին ըեմ:

Հետագային Փեթրուչիանիի ֆիզիքական կազմուածքը աւելի կօրացաւ եւ ան կրնար անթացուպերով տեղափոխուիլ: Սակայն, երբ ստիպուած կր ապաւինիլ ուրիշներու օգնութեան, քիչ մր ամօթխած երեւոյթ կր ստանար: Խոշոր ակնոցներու ետին բարձրացող անոր յօնքերը կարծէք բսել կ՚ուզէին. «Հաւատալի՞ է, թէ ին՞չ պատահած է ինծի»: Փեթրուչիանիի հետ նուագողներ, ինչպէս՝ Ալտօ Ռոմանօ, Ճիմ Հալ, Լի Քոնից եւ Ջարլզ Լոյտ գայն կրկելով ըեմ բարձրացուցած են: Տեսակ մր պատիւ կր այս մկկր, որովհետեւ բարի տրամադրութիւններ կր ներշնչէր: «Միշէլ փոխեց կեանքս: Երբեք չէի պատկերացներ, որ դարձեալ պիտի նուագէի», բսած է Լոյտ, որ պարտած կր նուագել նախքան Փեթրուչիանիի հանդիպիլը:

«ԲՆԱԿԱՆ» ԿԵԱՆՔ, ԿԱՐԵԼԻ ՉԱՓՈՎ

Փեթրուչիանի յատուկ կազմած մր կր պարծածէր պաշնակին ոտքր գործածելու համար: Անոր հիւանդութիւնր որեւէ ձեւով չէր ազդած ձեռքերուն, եւ երեւութապէս անսպառ կորովով եւ խանդավառութեամբ կր նուագէր: Ձեռքերր բաւական մեծ էին դաշնակին ստեղնաշարին տիրապետելու համար:

Տարիներու ընթացքին ան սորված կր բնական կեանք ապրիլ կարելի չափով: Կիներր գրաւիչ կր գտնէին կինք: Երեք յիշատակելի յարաբերութիւններ ունեցած է կիներու հետ եւ երեք գաւակներու հայր եղած է: Անոնցմէ մկկր ժառանգած է իր «ապակի ոսկորները», իսկ ուրիշ մր հոգեպաւակ է: Փեթրուչիանի հպարտ կր գաւակներ ունեննալով: Ան ըսած է. «Հայրս երբեք թոռներ չէր սպասեր ինծմէ: Կարծեմ այժմ կը յարգէ զիս»:

Փեթրուչիանիի փոքր եւ դիւրարեկ ոսկորներր անուղղակիօրէն պատճառ դարձան անոր թոքերու հիւանդութեան, որ դէպի մահ առաջնորդեց կինք: Անոր մարմնին գործարաններր խրած էին իր կծկուած իրանին մէջ: Շնչառական անհանգստութենէ կր տառապէր եւ կր թուէր, թէ փլուզումր անխուսափելի կր:

Այսուհանդերձ երգիծանքր անդրդուելի կր մնար Փեթրուչիանիի հանճարեան մէջ: Իսկ անոր չեչտր հեգնական կր: Թէեւ յաճախ կր նախատեսէր կարճ կեանք մր, բարեկամները լրջութեամբ չէին հակագրեր այս նախագուշակութեան: Յետադարձ ակնարկով կարելի է ըսել, թէ ան յախտաւոր եղած է նոյնիսկ այսքան ապրելով: Պարզ անկում մր կրնար մահացու ըլլալ տարիներ առաջ:

Երաժշտութեան տեսակէտէն անոր հիւանդութիւնր օրհնութիւն մրն կր: Կուրութեան նման, անիկա պաշնակ նուագելէ գատ այլ բնտրանքչէր ձգեր: Օրական 6 էն 7 ժամ կր նուագէր: Սակայն անոր արուեստր վարժութենէ աւելին կր խորհրդանշէր: Անիկա չնորհ մրն կր: Մուսաները որոշած էին գայն ընծայել Միշէլ Փեթրուչիանիի: Ութր տարի դասական երաժշտութեան դասընթացքներուն հետեւելէ ետք ան իր ամրողջ ուշադրութիւնր կեդրոնացուցած կր հազի վրայ, որովհետեւ կր սիրէր յանպատրաստից նուագր եւ կ՚ուզէր յօրինել իր երաժշտութիւնր:

ՈՐԵՒԷ ՆՊԱՏԱԿ ԻՐԱԳՈՐԾԵԼՈՒ ԿՈՐՈՎ

Կարողութեան կողքին ինքնավստահութիւնն էր, որ կր գրաւէր հանդիսատես ունկնդիրին ուշադրութիւնր: Փեթրուչիանի կր հաւատար, որ կրնար իրագործել որեւէ նպատակ եւ անպարտ կր սորվէր: 1998ին արդէն հռչակաւոր եւ յաւ վճարուած երաժիշտ մրն էր, որ աւելի քան 140 համերգներով ներկայացած էր Հանրութեան եւ մասնակցած էր եւրոպական բազմաթիւ փառատօներու: Ժամանակի ընթացքին աւելի հասուն, արհեստավարժ եւ ինքնատիպ ոճով արուեստագէտ մր դարձած էր, թէեւ հետզհետէ աւելի կ՚ապաւինէր ծափերու, որոնք անպակաս էին:

Փեթրուչիանիի աշխարհահայեացքր, տաղանդն ու երգիծանքր յանպատրաստից կատարողութեան անսահման կարելիութիւններ կր ստեղծէին: Եւ այս յատկութիւնր, իր հիւանդութեան միաճուլուած, գայն կր վերածէր իւրայատուկ տիպարի մր: Բոլոր վերապահութիւններր կր չքանային անոր ներկայութեան: Բոլորր պատիւ կր գգային նուագելով իրեն հետ:

Աւելի նախայարձակ, լիցքաւոր եւ պայծառ, քան ճապի իր կուռքր՝ Պիլ Իվանց, Փեթրուչիանի պտած էր իր սեփական ոճր, որուն մկ կարելի կր նկատել Մքքոյ Թայներրի եւ Տեպուսիի երաժշտութեան երկրորդական ազդեցութիւններ: Մահանալէն կարճ առեն մր առաջ ան կր յուսար ճապի միջազգային դպրոց մր հիմնել Ֆրանսայի մէջ. «Ասիկա կեանքիս գործը պիտի ըլլայ: Ճազը կր մահուան այս օրերուն», բսած է ան:

Փեթրուչիանիի մահէն ետք Ֆրանսական մամուլր գայն կոչած է Ֆրանսայի յաւագոյն հազ երաժիշտներէն մկկր, այն քիչերէն, որոնք աստղերու վերածուած են Միացեալ Նահանգներու մէջ: Այս որակումները ճիշդ կրնան ըլլալ, սակայն սովորական յատկութիւններով արուեստագէտ մր աւելին կր:

Փեթրուչիանի կր յիշեցնէր Տոսթոյեւսքիի «Ապուշր», «Ամրողջութեանր մէջ գեղեցիկ մարդր», որուն պարտականութիւնն կր ստեղծել գոյութեան նոր վիճակ մր: Փեթրուչիանի մարդիկր կ՚առաջնորդէր վերատեսութեան ենթարկելու տգեղութեան եւ գեղեցկութեան, բարի եւ չար բախտի բնորոշումներր: Այլ խօսքով, ան մարմնականին վրայ ոգիի յաղթանակր խորհրդանշող արուեստագէտն էր:

ՏԽՐԱՀՈՂԱԿ ԿԻՍԱՆԴՐԻՆ

Գրագէտ եւ փիլիսոփայ Արթըր Քոսլըրի կիսանդրին այլեւս չի ցուցադրուիր Էտինպարայի համալսարանին մէջ. որովհետեւ ի յայտ եկած է, թէ ան կիներ բռնաբարելու հիւանդագին հակամէտութիւն մը ուներ:

Համալսարանին մէկ բանբերը քանի մը շաբաթ առաջ յայտարարեց. թէ պրոնզէ կիսանդրին վերցուած է ապահովական նկատառումներով: Կարգ մը ուսանողուհիներ համալսարանին պատասխանատուներուն յայտնած էին, թէ *«անհանգիստ կը զգային Քոսլըրի նայուածքին տակ»*, լսելէ ետք, թէ ան ծեծած եւ բռնաբարած էր բազմաթիւ կիներ:

Դասական հռչակաւոր գործերու *«Տարքնէս էթ Նուն»*ի եւ *«Տը Թըրթինթ Թրայպ»* վէպերուն հեղինակը Արթըր Քոսլըր անձնասպան եղած է իր կնոջ հետ, 1982ին:

Փրոֆեսէօր Տէյվիտ Սեզարանի վերջերս հրատարակած է կենսագրական ուսումնասիրութիւն մը, ուր կ՚ըսէ, թէ *«բռնաբարումը Քոսլըրի կեանքին մէջ տիրական ներկայութիւն էր»*: Անոր զոհերէն մէկը՝ Բրիտանիոյ խորհրդարանին նախկին անդամներէն մէկուն կինը հաստատած է Սեզարանիի կարծիքը:

Էտինպարայի համալսարանին ուսանողներու միութեան մէկ բանբերը ըսած է. *«Այն զգացումը կը տիրէր, թէ Քոսլըր պէտք չէր ներկայ ըլլար համալսարանին մէջ, եւ օր մը անոր կիսանդրին անհետացաւ միջանցքէն»*:

Քանի մը տարի առաջ Քոսլըրի կտակած դրամով հոգեբանութեան նոր բաժանմունք մը բացուած էր Էտինպարայի համալսարանին մէջ:

«ԵԼԵԿՏՐՈՆԻՔ» ՄԱՏԵԱՆՆԵՐ

Բրիտանական մատենադարանը վերջերս հանրութեան տրամադրութեան տակ դրած է համակարգչային նոր ծրագիր մր, որ աւելի կուտայ ընթերցողներուն ելեկտրոնիք ձեւով դարձնելու անոնց ձեռագիրներու էջերը:

«Ուզեցինք, որ մարդիկ նմամեայ էջեր դարձնելու զգացողութիւնը ապրին կարելի չափով», բսած է ծրագիրին պատասխանատուներէն մկկր:

Ընթերցողներ կրնան իրենց մատները պտտցրնել համակարգիչի պաստառին վրայ եւ դիտել, օրինակ, Լէոնարտս Տա Վինչիի նօթատետրր կամ կարդալ աչխարհի ամէնէն հին տպագրութիւնր՝ «Տայմընտ Սութրա»ն: Անոնք կրնան խոչորցնել հին մատեաններէ որոշ հատուածներ, կարդալ գանոնք կամ լսել անոնց մասին գրուած կարծիքներ:

Մատենադարանր ծրագրած է ամէն տարի աւնուազն երկու ելեկտրոնիք ձեռագիրներ դնել ընթերցողներու տրամադրութեան տակ:

Մրագիրին իրագործումր տեւած է 18 ամիս: 20էն 25 էջ ծաւալով ձեռագիրի մր ելեկտրոնիք տարբերակին պատրաստութիւնր կ՚արժէ չուրջ 25 հազար տոլար:

Բրիտանական մատենադարանր կր պարփակէ աւելի քան 12 միլիոն գիրք եւ ունի հազար հոգիէ բաղկացած պաշտօնէութիւն:

ԱՐՏԱՑՈՂՔԵՐ՝ ՀԱՅԵԼԻՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԵՒ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՄԻԱՁՈՒԼՈՒՄՈՎ ՅԱՏԿԱՆՇՈՒԱԾ ՅՈՒՅԱՀԱՄԼԵՍ ՄԸ ԿԸ ՀԵՏԱՁՕՏԷ ՏԵՍՈՂՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐԸ

Մոն Ռոնսթէյըլը կը հաւատար, որ գեղանկարչութիւնը գիտութիւն մրն է, իսկ նկարները՝ անոր փորձարկութիւնները. «Հայելիի մէջ պատկերներ. Մոնսաթըն Միլըր արտացոլացումի մասին» վերնագիրով ցուցահանդէսը, որ տեղի կ՚ունենայ Լոնտոնի Նէշընըլ Կելըրիին մէջ, 19րդ դարու հռչակաւոր դաշտանկարիչ Ռոնսթէյըլի տեսութեան ներկայացումն է: Միլըրի ասպարէզը ինքնին բժշկութեան, թատրոնի, օփերայի եւ պատկերասփիւռի բնագաւառները ընդգրկած է: Ան այս ցուցահանդէսին մէջ մէկտեղած է արուեստն ու գիտութիւնը՝ հետազօտելու համար «տեսանելի պատկերը քանդելու եւ անոր բաղադրեալները քննելու արուեստագէտին կարողութիւնը», ինչպէս կը նկարագրէ ան:

ԻՆՔՆԱՁԱՆԱՉՈՒՄԻ ՄԻՋՈՑ ՄԸ

Վեց սրահներու մէջ եւ «Ան Ինիֆլեքշըն» պատկերագիրքին համբով ցուցահանդէսին 15 բաժինները կը պեղեն լոյսի ազդեցութիւններու դիմաց արուեստագէտներու հակազդեցութիւնները, ինչպէս նաեւ՝ արտացոլացող մակերեսներ պատկերելու մարտահրաւէրը: Այցելուն այնպէս կը զգայ, թէ մուտք կը գործէ դէպի հայելիներու սենեակ մը: Իրօք, ցուցասրահներուն միջեւ հայելիներով պատուած միջանցք մը կ՚արտացոլացնէ այցելուներուն պատկերը, մինչ առնինք կ՚ուղղուին մէկ սրահէն միւսը: Մակրիթի մէկ գեղանկարը՝ «Լա Ռեփրոտիւքսիոն Ինթերտիթ»ը կը պատկերէ թիկունքէն դիտուած մարդ մը, որ կը նայի հայելիի մը մէջ, ուր անոր դէմքին փոխարէն կ՚արտացոլայ գլխուն ետեւի մասը: Դեղանկարը կը տիրապետէ սրահի մը մէջ, որ կը թուի, թէ կ՚երկարի դէպի հետացող ուղի մը: Իրօք, անոր խորքին բարձրացող պատը ամբողջութեամբ հայելիով ծածկուած է եւ կը ստեղծէ ընդարձակուած միջոցի խաբկանքը: Հայելիներով իրագործուած այս հնարքները կը ծառայեն դիտողներուն ուշադրութիւնը շեղելու եւ անոնց պատկերը ետ իրենց վերադարձնելու. տեւաբար անոնց յիշեցնելով, թէ արտացոլացումը ինքնաճանաչումի միակ միջոցն է, եւ թէ մարդկային ըմբռնումի եղանակը մեծ դեր ունի մեր տեսողական ընկալումին մէջ:

Միլըր կարգ մը արտասովոր իրեր օգտագործած է իր միտքերը պարզելու համար: Հոլանտացի 17րդ դարու գեղանկարիչ Սամուէլ Ճոն Հուկսթրաթէն հոլանտական բնակարանի մը ներքնամասը պատկերող տուփով մը ակընկիրը կ՚առաջնորդէ դէպի տեսողական խաղավայր մը: Հետաքրքիր ակնարկով այս տուփը (փիփ-20), որ մէկ կողմէն բաց է, կը պատկերէ հայելիներով պատուած եւ կիսաբաց դուռերով սենեակի մը սովորական տեսարանը: Սակայն, երբ սենեակը կը դիտուի տուփին իրաքանչիւր կողմ բացուած փոքր ծակերուն ընդմէջէն, աչքը կը տեսնէ յարափոփոխ հեռանկարներու լաբիրինթոս մը եւ կը սլանայ պատուհաններու, հայելիներու, միջանցքներու ու դուռերու քովէն: Ցուցադրուած արտասովոր իրերէն է շիշի մը մէջ գետեղուած նաւ մը, որ տափակ մակերեսի վրայ բոլորովին աննշանակելի եւ այլանդակ երեւոյթով իր մը կը թուի ըլլալ, սակայն կոնաձեւ հայելիի մը մէջ անոր արտացոլացումը կը պարգէ գեղեցիկ ցոլքով նաւ մը:

Ցուցահանդէսին ամէնէն տպաւորիչ բաժին ներէն է տարբեր գեղանկարներէ առնուած աչքի պատկերներու մեծցուած լուսանկարներէ բաղկացած սրահը: Աչքերէն ոմանք շեչտուած են, ուրիշներ որեւէ տպաւորութիւն չեն առթեր: Միլըրի ընտրութիւնները ցոյց կու տան, թէ ի՛նչպէս աչքի մը մէջ սպիտակ ներկի բիծ մը կրնայ կեանքի կայծ մը աւելցնել, եւ թէ ի՛նչպէս այդ բիծին բացակայութեամբ դիմագիծը անկենդան կը թուի: Կենդանութիւնը կը ծնի բիբին շուրջի սպիտակութիւնը շեչտելու վարպետութենէն, որմէ կը բխի կենսունակ աչքի մը յատուկ փայլքն ու խորութիւնը:

Միլըր համակուած է գեղանկարներու տեսողական տպաւորութիւնները վերստեղծելու արհեստագիտութեամբ: Ան կր ձգտի ցոյց տալ, թէ արուեստագէտներ ինչպէս գտագործած են տեսողութեան մեքենական կառոյցը, իրենց խաբկանքները ստեղծելու համար: Միլըր կը փորձէ բացատրել, թէ ի՛նչպէս գեղանկար մը կարելի է օժտել արտացոլացող փայլքով եւ իբրեւ օրինակ կը ցուցադրէ Ժան Ճոն Տեր Հէյտրնի 17րդ դարու մէկ գեղանկարը՝ «Վեսթերքերքի տեսարանը, Ամսթերտամ»ը:

Այս գեղանկարը կը պատկերէ թաշպահի տեսարան մը. ջրանցք մը կը հոսի անոր յատակամասէն, արտացոլացնելով դէպի երկինք բարձրացող երկարաւուն սիւներով եկեղեցի մը: Ջրանցքին մէջ կ՚արտացոլան գայն եզերող շէնքերուն պատկերները. եւ դիտողը իւրայատուկ փայլք մը կը տեսնէ ջուրի մակերեսին վրայ: Միլըրի կարծիքով, մարդկային աչքն է, որ այդ փայլքին գաղափարը կը ստեղծէ գեղանկարին վրայ, որովհետեւ եթէ դիտողը իր ուշադրութիւնը կեդրոնացնէ միայն ջուրին մէջ արտացոլացող պատկերներուն վրայ, հոն ոչ մէկ փայլք կ՚երեւի:

Ցուցահանդէսին ինքնաճանաչումի յատկացուած բաժինը լեցուն է կիներ պատկերող գեղանկարներով, որոնց մեծ մասը գծուած է այրերու կողմէ: Ասոնք հայելիներու մէջ արտացոլացող կերպարներ են: Յաճախ սնամէջ եւ ցանկալարոյց երեւոյթ ունին: Սակայն Տէյն Ռիչթաֆըր Վիլհելմի մէկ գեղանկարը կը պատկերէ հայելիի մը դիմաց նստած կին մը, որ բոլորովին անտարբեր է իր վրայ իջնող հայեացքներուն նկատմամբ եւ պարզապէս զբաղած է իր խնամքով:

Ինքնաճանաչողութեան այս փնտռտուքը առիթ մը եղած է, որ Ռիչըրտ Համիլթըն Ցուցասրահին մէջ տեսնուին հազուադէպօրէն հոն ցուցադրուող գործեր: Շեմփանզէները միակ անասուններն են, որոնք իրենց պատկերին արտացոլացումը կը ճանչնան, երբ գայն կը տեսնեն հայելիի մը մէջ: Հայելիի դիմաց լուսանկարուած շեմփանզէներու պատկերներէ ետք Միլըր կ՚անցնի Նարգէսի առասպելին: Ձայն ինքզինքին սիրահարուած տիպար մը ներկայացնելու փոխարէն՝ դիտել կու տայ, թէ յուսալի դիցաբանութեան մէջ նկարագրուած այս

ԽԱՂԱՎԱՅՐ ՄԸ՝ ԱՉՔԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ. արտացոլացումի անհամար տարբերակներ՝ գեղանկարներով պատուած տուփի մը *(փիփ-20)* մէջ:

գեղեցիկ տղան հաւատացած է, որ ջուրին մէջ արտացոլացող եւ գինք կախարդող պատկերը անհասանելի ուրիշի մը «Լեր՛ղ Նարգէս: Թերեւս գեղեցիկ էր նկարի մը պէս. սակայն շեմփանգէի մը կէս խելքը չուներ», կ՚ըսէ Միլըր:

ՏԵՍՈՂԱԿԱՆ ԽԱԲԿԱՆՔՆԵՐ

Միլըր նաեւ կը հետազօտէ տեսողական խաբկանքներ եւ մարտահրաւէր կ՚ուղղէ արտացոլացումներու վերաբերող ժողովրդային սխալ կարծիքներու: Օրինակ, ան կ՚ըսէ, թէ հայելիները չեն շրջեր իրենց մէջ ցոլացող պատկերները: Եթէ երեւակայենք, որ մեր դիրքն ու անոր արտացոլացումը կը գտնուին նոյն ուղղութեան վրայ, ապա պիտի անդրադառնանք, որ պատկերը շրջուած չէ:

Ցուցահանդէսը լուսարձակի տակ կ՚առնէ արհեստագիտական հնարքներ, որոնք կ՚ընդարձակեն գեղանկարներ հասկնալու կարելիութիւնները: Գեղանկարներու մէջ արտացոլացող փոքր բաժինները լուսանկարներու եւ համակարգիչի միջոցով մեծցնելով՝ Միլըր առիթ կու տայ, որ այցելուները աւելի խորանան ցուցադրուած գեղանկարներուն մէջ, քան ինչ որ կարելի պիտի ըլլար առանց արհեստագիտութեան օգնութեան: Ան նաեւ համակարգիչի միջոցով կը վերադասաւորէ արտացոլացող պատկերները եւ կը կերպարանափոխէ զանոնք՝ հետազօտելու համար լոյսի եւ այլակերպումի ազդեցութիւնները:

Միլըրի կարծիքով՝ «Ման մը միայն հազարերորդ անգամ տեսնելէ ետք է, որ գայն կը տեսնենք առաջին անգամ»: Ցուցահանդէսը կը խրախուսէ այն զգացողութիւնը, թէ ի՛նչպէս ուղեղը, աչքը եւ ձեռքը կը միաձուլուն արուեստի գործ մը ստեղծելու համար: Այցելուին այնպէս կը թուի, թէ աշխարհը յանկարծ կը լեցուի պատկերներով, զորս դարձեալ պէտք է տեսնել... եւ առանց ինքնին անգամ ըլլալով:

Պատրաստեց
Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ-ՍԱՊԱՂԵԱՆ

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

◆-*ՀՈՒԻ ՄԱՆ*- (*Փլաճէթ/Ապրաժ. Քասիք. Քոնքորտ*).- Կրօնաւոր էտի Մըրֆի կ՚օգտագործուի հեռատեսիլի վաճառականական յայտագիրի մը հաղորդավարին կողմէ:

◆-*ՇԱՅՆ*- (*Միթէ. Մաժէս. Էլիթ. Լաս Սալինաս*).- Մանկութեան ծանր օրեր ապրած հաճճար մը՝ Տէյվիտ , կը հետաքննայ ընտանիքէն, ինչ որ պատճառ կը դառնայ, որ ան ստալին խանգարում ունենայ:

◆-*ՃԱՅԸՐ ԼԱՅԹ* (*Փլաճէթ/Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ*).- 1837ին, Էլիզապէթ (Սոֆի Մարսօ) կ՚ընդունի հարուստ անգլիացիի մը առաջարկը՝ աճոյ հաւար զաւակ մը ծնելու, որմէ պիտի բաժնէէին. ծնունդէն անմիջապէս ետք, ըստ պայմանագրութեան:

◆-*ՀՈՒԻ ՄԱՆ*- (*Փլաճէթ/ Ապրաժ. Քասիք. Քոնքորտ*).- Մանրամասնութիւնները յառաջիկային:

◆-*ՓՐԱՓԹԻՔԼ ՄՐՁՈՒՄ*- (*Ֆրիուէյ. Քոնքորտ. Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք*).- Ֆիլմին քննոյթը կախարդական է, բայց երգիծական ձեւով ներկայացուած: Իսկ «կախարդ»-ները՝ Նիքոլ Քիտման եւ Սանտրա Պուլոք:

◆-*ՌԱՀ ՀԱՈՒԼԸՐ*- (*Ասպասաուո. Ֆրիուէյ. Փլաճէթ / Ապրաժ. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ. Մթարկէյթ*).- Չիճաստանի հիւպատոսին 11 տարեկան աղջկակը առեւանգուած է, որուն պատճառով Էֆ. Պի. Այ. գործի անցած է. օգնական ուղեկալով երեք (մէկը Չէն): Արկածախնդրական ֆիլմ մը երգիծական ձեւով ներկայացուած:

◆-*ՒԼԸ ՊՈՍԻՒ* (*Միթէ. Մաժէս*).- Իր պսակի արարողութեան պատրաստութիւններով զբաղած Նիվէրի իշխանը կը սպաննուի իր զարմիկին կողմէ: Բարեկամ ասպետ մը (Տանիէլ Օթէու) կ՚որոշէ վրէժ լուծել:

◆-*ԱՅ ՄԹԻ. ՆՕ ՈՒԱՅ ԵՒՈՒ ՏԻՏ ԼԱՍՎ ՍԱՄԸՐ*- (*Ամփիր / Սոֆիլ. Տիւճ. Մոտեքօ. Էսփաս. Մէնթ Էլի. Էլիթ. Աթլանթիս. Լաս Սալինաս*).- Նախորդ փիլմին շարունակութիւնը. ուր «կորսուած» ոճրագործ մը դարձեալ ասպարէզ կ՚իջնէ. կիսատ սնացած իր «գործը» աւարտելու...

◆-*ՀԱԼՈՒԻՆ ԷՅՋ 20*- (*Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք. Ֆրիուէյ*).- 20 տարի անցած է այն օրէն, երբ Լորի փոխած է իր անունը եւ քաղաքը, «կորսուելու» հաւար Մայըլըէն. հոչակաւոր սարդասպանէն. որ դարձեալ կը յաջողի գտնել զինք...

◆-*ՌՈՆԸՆ*- (*Փլաճէթ՝ Ապրաժ. Ջուք. Քասիք. Փլազա. Քոնքորտ*).- Դէպքը տեղի կ՚ունենայ Փարիզի մէջ, ուր իրլանտացի աղջիկ մը (Նաթաշա Մաքելհոն) կ՚ապրի իր քեռորդիին (Ռոնընս Արկածախնդրական եւ հետաքրքրական ֆիլմ: Դերակատարներ՝ Ռոպըրթ Տի Նիրօ. Ժան Ռենօ եւ Ըոճ Փէն:

◆-*ՏԸ ՄԻՆՈՒԹ ՍՈՒՐՏ*- (*Մթարկէյթ*).- Անգլիոյ մէջ «կլոր սեղանի» ասպետներէն մէկուն դուստրը, կը դիմագրաւէ գող մը, որ յաջողած է գողնալ էքսքալիպըր» կախարդական սուրը: Դատեր օգնականն է կոյր մը...

◆-*ՏԸ ՓԱՐՏՆԹ ԹՐԻՓ*- (*Փլաճէթ/ Ապրաժ. Ջուք. Փլազա. Քոնքորտ. Վանտոմ*).- Իրարսէ բաժնուած երկուորեակ քոյրեր, իրենց «դերերը» փոխելով պիտի փորձեն իրարսէ բաժնուած իրենց ծնողքը վերամիացնել:

◆-*ԱՆԹՅ*- (*Փլաճէթ/ Ապրաժ. Քասիք.*).- Գիտաերեւակայական սանուկներու յատուկ ֆիլմ մը, որուն մէջ օգտագործուած են Վուտի Էլընի, Միլվեսթըր Սթալոնի եւ Շարոն Սթոնի ձայները...

◆-*ԷՎԸՐ ԱՖԹԸՐ*- (*Ասփիր/Տիւճ. Մոտեքօ. Էսփաս. Մթարկէյթ*).- Այս անգամ ֆիլմի վերածուած է «Մոխրիկը»-ն. սակը փոփոխութիւններով: Դեր ստանձնած են Տրիւ Պէրիմոր. Անճելիքա Հիւսթըն եւ Տակրի Սքաթ:

◆-*ՍՆԻՁԱ ԱՅՋ*- (*Վանտոմ*).- Գաղտնի ոստիկան Ռիք Սաֆթորօ (Նիքըլըս Քէյճ). կը փորձէ պաշտպանել իր թիկնապահ ընկերոջ (Կերի Սիմիզ) պատիւը, որու «պաշտպանեալը» կը սպաննուի կոփամարտի խաղի մը ընթացքին:

◆-*Ը ՓԸՐՖԷՔՏ ՄԸՐՏԸՐ*- (*Ամպասատեւ Սաժէս*).- Հիւանդոեան ֆիլմի մը կրկնութիւնը: Կնկաց մը ասուսինը եւ սիրահարը կը ստադրեն զինք սպաննելու: Դերակատարութիւն՝ Մայքըլ Տակլըսի:

◆-*ՏՒՐ Ջ ՍԱՄՍՒՆԻ ՆԿ ԸՊԱՒՒԻՒ ՄԸՅՐԻ*- (*Էսփաս. Ասփիր. Տիւճ. Մոտեքօ. Էլիթ. Լաս Սալինաս*).- Հասնալսարանի ուսանողութեան օրերէն Թէտ (Պէն Սթիլըր) սիրահարած է Մէյրիին (Քասերոն Տիազ է 13տարիեայ թէտ կը գտնէ Մէյրին. հետախոյզ Մէթ Տիլըճի սիջոցով:

◆-*ՄՈՒԼԱՆ*- (*Փլաճէթ/ Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ. Վանտոմ. Ֆրիուէյ*).- Ուոլթ Տիզնի դարձեալ գործի վրայ է. այս անգամ չինական պատմութիւն մը ֆիլմի վերածելով: Չինացի աղջիկ մը՝ Մուլան, հօրը պատիւը փրկելու հաւար կը ծպտուի իբրեւ տղայ եւ կը զինուորագրուի բանակին՝ հայրենիքը պաշտպանելու հաւար բարբարոս ցեղերու յարձակումներուն դէմ:

◆-*ՏԸ ԹՐՈՒՄՄԱՆ ՇՕ*- (*Սաժէս*).- Հեռատեսիլի յայտագիր մը կը պատրաստէ Թրուման Պըրպենի. որ սկսած է հալածախտէ տառապիլ. սետիայի այդ սարսափելի սթնոլորտին մէջ: Բենադրութիւն՝ Փիթըր Ուէրի:

◆-*ՈՒՒՍԹ ՊԷՅՐՈՒԹ*- (*Ասփիր. Մոտեքօ*).- Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմը հնուտ կերպով բենադրուած երիտասարդ բեմադրիչ Ջիատ Տուէյրիի կողմէ. որ մեծ յաջողութիւն գտաւ Քաննի փառատօնին:

ԱՐԱՀԵՏԻՒԻ ՀԵՌԱԽՈՍԻՒԼՔ- *Քոնքորտ*.- 738439 - *Փլաճէթ / Ապրաժ*.- 292192 - *Փլաճէթ/Ժաւիթ*.- 912503/4. *Ասպասաուս*.- 217490/էյիթ.- 340256 - *Ասփիր / Մոտեքօ*.-616706/7 - *Ֆրիուէյ*.- 335590- *Քոլիճ*.- 342962- *Էսփաս*.- 212526- *Վանտոմ*.- 413992- *Մէնթ Էլի*.- 406706- *Ասփիր / Տիւճ*.- 792123/4- *Ասփիր / Սոֆիլ*.- 264080- *ՄաուԼա*.- 562006/7:

ԹԷ. ԷԼ.
7:30.- *Արաբերէն լուրեր*
8:00.- *Ֆրանս Շի լուրեր*
8:30.- *Կենդանի գծանկար*
9:00.- *Սուպիիէ*
11:00.- *Արիս Ալ Ալլէ Ալ Տաէմ*
12:00.- *Քիֆ Սահթաք*
12:30.- *Թենիս (Ուստրալիոյ բաց մրց.)*
14:30.- *Արաբերէն լուրեր*
15:00.- *Թենիս (Ուստրալիոյ բաց մրց.)*
17:00.- *Թէլ Մի Ուալ*
17:30.- *Զրաա Եալա Զրաա*
18:00.- *Թուրաս Ուա Ուասրաթ*
18:30.- *Եգիպտական ֆիլմաշար*
19:30.- *Արաբերէն լուրեր*
20:00.- *Ալլէթ Ուպուլ Պալապէլ*
20:30.- *Թոք Բիր Ալ Թաքրիր*
21:30.- *Ալաժ Ուա Նաս*
23:30.- *Թենիս (Ուստրալիոյ բաց մրց.)*

ԷՄ. ԹԷ. ՎԻ.
7:00 - *Քլիփս*
7:30.- *Թելէ Մաթէն*
9:00.- *Քլիփս*
9:30.- *Մորիքօ Թի. Վի. Շոուինկ*
11:00 - *Մակալին*
12:00.- *Ու՛ա Թրնաա*
12:45.- *Քի է Քի*
13:15.- *Տէ Շիֆթ Է Տէ Լեթր*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Լի լուրեր*
14:45 - *Ռւա Քանա Մայֆան*
15:45 - *Ալդանի Ալդանի*
17:15.- *Սինի Սթուտիօ*
18:00 - *Էմ. Թի. Վի. Սփորց*
18:15 - *Թելէ Ֆութ*
19:15 - *Քըլ Մէյլէ Ալլէ*
20:00.- *Արաբերէն Լուրեր*
20:30.- *Տը Էքս Ֆայլզ*
21:30.- *Տը Վիկթըրը*
22:30.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորց*
22:45.- *Իւն Ֆամիլ Ֆորմիտապլը*

Ի.Ե. ՊԻ. ՍԻ.
7:00.- *Սի. Էն. Էն լուրեր*
7:30 - *Ֆրանս Շի լուրեր*
8:25.- *Սա Ըլաք Իլլա Վայֆա*
9:00.- *Եգիպտական ֆիլմաշար*
10:00.- *Սելմն Տէյզ*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
13:30 - *Սի. Էն. Էն լուրեր*
14:00.- *Ֆրանս Շի լուրեր*
14:40.- *Վիտէօ քլիփս*
15:00 - *Արաբերէն լուրեր*
15:15.- *Ալ Մալիքա*
16:30.- *Քեսթիոն Փուր Իւն Շաուիիոն*
17:00.- *Քիֆ Ու Լէյշ*
18:00.- *Շու Պատուտաք*
19:00.- *Ալ Քափաա Ալ Զահապի*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Րոպէն Քուք'ս Ինվէյժըն*
22:30.- *Թելէ Սփոր*
00:00.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Սիոճ աֆ Թրաճըտի»*

ՍՈՒ-ՍԹՕ-ԱՐՊԱՍ
7:00.- *Ալամ Ալ Սատան*
13:00.- *Ֆլէշ Ինֆօ*
13:15.- *Տալաս*
14:00.- *Քաուպոյտրա*
15:00.- *Արաբերէն լուրեր*
15:30.- *Օմար Պըն Ալխաթէ Ալպիկ*
16:30.- *Կենդանի գծանկար՝ «Մափըլ Թաուն»*
17:00.- *Ըվղար Ըքվար*
17:30.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
17:45 - *Անգլերէն լուրեր*
18:00.- *Ֆէյմ*
19:00 - *Թելէ Ֆան*
20:00 - *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Նէչըրըլ Սելեքշըն»*
22:30.- *Ալալ Վաուա*

Է.Ն. ՊԻ. Է.Ն.
14:30.- *Վիտէօ Քլիփս*
15:30.- *Հիմ Լերըր*
16:30.- *Կենդանի գծանկար*
17:00.- *Եգիպտական ֆիլմաշար*
18:00.- *Զարլի՚ս Էնճըլզ*
19:00.- *Եգիպտական երկար ժապաւէն*
21:00.- *Արաբերէն Լուրեր*
21:30 - *Ալքս էլ Սէյր*
23:30 - *Իւն Սէասըն Մելիյէ*

---

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ARREDO 3 Cucine

Ets. Baghdassarian Frs.

KITCHEN FURNITURE

PAYMENT FACILITIES

DINAMICA

ITALIEN KITCHENS AREA

- ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԽՈՀԱՆՈՑՆԵՐ
- ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԱԾ ՍԱԿ
- ՄԱՍՆԱՎՃԱՐԻ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ
- ԵՐԿԱՐ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆ

Jdeidet El-Metn - Rue Chalet Suisse - Nersessian Bldg.
Tel.: 03/884038 - 03/884037 - 01/898240 - 01/890417 - Fax: 01/898347

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՋԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱՖՀԻԼի մօտ

- ՆՈՒԱՃԱԳՈՅՆ սակերով
- ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խճամբ
- Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 248238, 262221:

SOULAHIAN SUPER STORE

- *Տնային եւ խոհանոցային պիտոյքներու կեդրոն:*
- *«Liste de mariage»*

ՀԱՍՑԷ.- ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏ, ՍԻՆ ԷԼ ՖԻԼ ՏԱՆՈՂ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ:
ՀԵՌ.- 01/268610 ԵՒ 01/490064:

☆ *Ի՞նչ կ՚ըսեն* ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆*ԽՈՅ* (*21 Մարտէն 20 Ապրիլ*)

Լաւ գաղափար մը կրնաք ունենալ եւ գործի վերածել շահարեր ձեռնարկ. կարճ ժամանակի մէջ. եթէ արագօրէն չարժիք. այսօրուընէ. ակնթար: Ուրիշին արբառն եղէք ձեր իրագործումները յաջողցնելու:

☆*ՅՈՒԼ* (*21 Ապրիլէն 21 Մայիս*)

Ընկերոջ աշխատանքի վերաբերեալ պիտի ունենաք վերամիացում, նոր գործ մը նամբայ հանելու համար, նոր նիմերու վրայ. քանի որ կրնայ բերել նոր յաջողութիւններ:

☆*ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (*22 Մայիսէն 21 Յունիս*)

Ձեր ժամանակը պիտի արամադրէք ձեր բնաւորիչին, ձեր կողակիցին. միասնաբար ապրելու հաճելի ու բաղդ ժամեր: Օրր բարեկեղասա պայմաններ պիտի ստեղծէ:

☆*ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (*22 Յունիսէն 23 Յուլիս*)

Ձեր բնակարանը յարդարելու աշխատանքին պիտի նուիրուիք, քանի որ հ.ճաճ հարցեր չունիք, ձեր ամուսնոյն կամ կնոջ հետ պիտի գրաւիք ձեր զաւակներուն ուսումնական կամ ապագայի հարցերով:

☆*ԱՌԻՄ* (*24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս*)

Ձեր գործերը կատարեցէք նիշդ հաշուարկումով. որպէսզի արդիւնքը բլլայ շահարեր: Այսօր պիտի ունենաք նաեւ այլ կարգի յաջողութիւններ:

☆*ԿՈՅՄ* (*24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր*)

Դրամական շահ կրնաք ունենալ վիճակախաղի մը: Զգուշական դիտեցէք վրայ պիտի ապրիք հաճելի ժամեր ձեր սիրած անձին հետ: Եղէք հանդուրժակատար եւ սիրալիր:

☆*ԿՇԻՌՔ* (*24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր*)

Աշխոյժ էք. հոգեկան պիտի կատարէք տարբեր տեսակի գործեր. բոլորն ալ յաջողութեամբ պսակելով: Օրր ունի բարեբեր երեւոյթներ:

☆*ԿԱՐԻՃ* (*24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր*)

Անակնկալ տուէք անփորձ. պեռատի անձի մը՝ ձեր շրջանակին մէջ, որ պէտք ունի ձեր նեցուկին, օժանդակութեան: Նման օգնութիւններ մի պատճառ ոչ ոքի:

☆*ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (*24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր*)

Եթէ անարամապիր էք՝ հակազդեցէք, աշխուժացէք, փոխանակ ծուլանալու ձեռնածայնութեամբ: Աշխատանքի միշտ կը վարձատրուի:

☆*ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (*22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար*)

Պահանջկոտ էք այն դրամը. զոր մարդիկ պարտական են ձեզի: Անհարթներ մի մնան, որովհետեւ դրամական ձեր վիճակը լաւ չէ: Մի ամչնաք ձեր իրաւունքը պահանջելու:

☆*ՄՕՎԱՆՈՅՇ* (*21 Յունուարէն 19 Փետրուար*)

Նոր ծրագիր մը նամբայ հանելու լաւագոյն օրն է: Եթէ գործ մը պահանջողէք, վարպետ մը կամ անօրէնի մը պիտի ընդունի ձեր առաջարկը:

☆*ՁՈՒԿ* (*20 Փետրուարէն 20 Մարտ*)

Սիրային մեծ հանդիպում մը պիտի ունենաք, որ պիտի ցնցէ ձեր ծրագիրները եւ պիտի հասնիէ ձեր փափաքին: Օրր յաջող է ամէն տեսակէտով:

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

SAN GIORGIO

AUTOMATIC WASHING MACHINES, DISHWASHERS & DRYERS

NEW MODELS

Պուրճ Համուտ - Քաղաքապետարանի հրապարակ.
ՀԵՌԱՁԱՅՆ՝ 01-241000
Շրդ մուտք, Սանթր Պլանքոյէճ:
Կառատունը ապահովուած:

ԱԶԴԱԿԻ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. 258520, 260115 եւ 241274:

ՄԱՐԶԻԿ

ԺԷ. ՏԱՐԻ, 1998, ԹԻՒ 12 (198)

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

«ՄԱՐԶԻԿ»ի այս թիւով տեսնել՝
◆*Հաշուեփակ- խմբագրական.*
◆*Եղբ. Աբրահամ Նէնէճեանի հետ- Սամուէլ Մկրտիչեան.*
◆*Հ.Մ.Ը.Մ.՝ ամրոց հայակերտման- Արմէն Ա. Քհնյ. Իշխանեան.*
◆*Այսպէս սկսաւ... .- Մոսիկ Թօփուզեան.*
◆*80ամեայ հայութիւն- Պետրոս Շեմմեսեան.*
◆*Հ.Մ.Ը.Մ.ի հրաշք աղջիկները- Թորգոմ.*
◆*Տեսակցութիւն՝ եղբ. Յովհաննէս Սերոբեանի հետ (Դամասկոս)*
◆*Հ.Մ.Ը.Մ.ի 80ամեակի տօնակատարութիւնները Դամասկոսի, Լաթաքիոյ, Գամիշլիի եւ Հալէպի մէջ.*

Թիւը կ՚ընդգրկէ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական կեանքի անդրադարձներ, 1998ի լաւագոյն ֆութպոլիստներու ընտրութիւն եւ այլական նիւթերու բաժին: 40 էջ: Սակ՝ 3000 լ.ո.:

Ստանալու համար դիմել «Մարզիկ»ի ցրուիչ Յակոբ Գարակէօզեանին եւ Պուրճ Համուտի գրախանութներ: Պէյրութի եւ Անթիլիասի մէջ «Մարզիկ» կը վաճառուի «Կոմիտաս» եւ «Իտէալ» գրախանութներ:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ԱՄՍՈՒԱՆ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԹՌՉՆՈՑ ԲՈՅՆԻՆ

Տիար Արթիւր Զաքէեան 250Տ. տիար Յովսէփ Գալայճեան Նոր Տարուայ տերեւ տիկնի Վարդան Իւկիլիզեան 25Տ. Մոնրեալի Ս. Յակոբ Մայր եկեղեցւոյ Հոգեւոր ժողով 100Տ. ազգային մը 500Տ. ազգային մը 100Տ. տիկնի Սեդա Քէշիշեան ուխտի առիթով 50Տ. տիկնի Առլէթ Վարագեան ուխտի առիթով 50Տ. ազգային մը փոխան յիսուն արջուկի Նոր Տարուայ առիթով 100Տ. ազգային մը փոխան չիր ու չամիչի (167 ծրար) Նոր Տարուայ առիթով 160Տ. տիկնի Ալիս Եագուպեան Նոր Տարուայ առիթով 100Տ. տիար Յարութիւն Եապեան Նոր Տարուայ առիթով 200Տ. ազգային մը 300Տ. տիկնի Լիւսի Տէր Խաչատուրեան 50.000 լ.ո., Հոգեւոր Քոյրեր «Վերժին Պարոնեան» իմբակի փոխան կեսօրեայ ճաշի 289,550 լ.ո., Հայկ Գրիգորեանի մահուան առիթով. փոխան ծաղկեպսակի տէր եւ տիկնի Ժորժ Ասպահեան (Պելճիքա) 150.000 լ.ո., Սարգիս Մարաշլեանի մահուան առիթով, տիկնի Մելինէ Կոնճեան 25,000 լ.ո., տէր եւ տիկնի Յակոբ եւ Սօսի Չիլինկիրեան եւ զաւակունք Նոր Տարուայ առիթով 1,300,000 լ.ո., Ձինիշեան յիշատակի ձեռնարկ, փոխան դպրոցական ծախսերու 800,000 լ.ո., տիկնի Ժորժէթ Ուանիուս եւ որդին Ֆատի 50,000 լ.ո., տիար Ժոզէֆ Քիլաճեան 200,000 լ.ո., ազգային մը 100,000 լ.ո., ազգային մը 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկնի Սուճէյլ եւ Ալին Սապելլա՝ Նոր Տարուայ առիթով 165 խաղալիք, տիար Վահէ Խանզէթեան 20 քարթոն էսբատրիճ եւ պօթ. տէր եւ տիկնի Նորայր եւ Իզապէլ Յակոբեան՝ ուխտի առիթով ոչխար մը. տիար Ժոզէֆ Իմաստունեան՝ ուխտի առիթով ոչխար մը. «Botanica» հաստատութիւն՝ տօնածառ մը. «Dekerco» հաստատութիւն՝ 36 քիլօ համպըրկըրիմիս եւ 250 քիլօ շերտուած գետնախնձոր. տիկնի Նելլի Քասճիգեան՝ 6 տուփ snickers պիսքուիթով շոքոլա. ազգային մը՝ Նոր Տարուայ առիթով տօնածառ մը. տիար Ժան Փափազեան՝ 2 պայուսակ նուագուստեղէն. Թիւֆենկճեան ընտանիք՝ կան-կարան. Թագուշեան ընտանիք՝ 12 զոյգ պօթ. տիար Նազարէթ Շահինեան՝ 11 քիլօ պաճառ եւ 15 քիլօ մանուարին. Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութիւն՝ 210 մանուշ. 210 Bonjus, 158 survetement, ազգային մը՝ Նոր Տարուայ առիթով 9 տուփ Lion Bar պիսքուիթով շոքոլա, 22 տուփ անուշով կարկանդակ, 9 տուփ շոքոլայով քրէմ. 47 շիշ 2.25 լիտր coca-cola, 417 հատ փուչիկ, տէր եւ տիկնի Անդրանիկ Ղազարեան՝ երկու չաներ, Հ.Բ.Ը.Մ.ի «Տէմիրճեան» կեդրոնի վարչութիւն եւ անդամներ՝ խաղալիքներ եւ նուագուստեղէն, տէր եւ տիկնի Արմէնեւ Վանուա Տագեսեան՝ 5 տուփ շոքոլա եւ 5 տուփ շաքար. տիար Գեորգ Մոմճեան՝ 2 սրճատուկ հագուստեղէն, տէր եւ տիկնի Ամիճ Աուր եւ ընտանիք՝ 3 անուշ պիսքուիթով շոքոլա, ԼՕՒի «Շուշանիկ» մանուճիւղի վարչութիւն՝ 160 հատ Մսց գաւաթներ մրգեղէններով եւ 35 քիլօ պաճառ, տիար Արթիւր Զաքէեան՝ «Nadico Bic» 1 անուտուկ մատիտ, տիար Սամի Կարապետեան՝ 2 պայուսակ փոքրերու հագուստեղէն, տիար Յարութիւն Եապեան՝ Նոր Տարուայ առիթով 4 պարկ փոքրերու խաղալիքներ, ազգային մը՝ ուխտի առիթով ոչխար մը. տիար Սարգիս Գուլանճեան՝ «Ալուշավաճառ Սարգիս» Նոր Տարուայ առիթով 275 կտոր անուշեղէն քեէֆ. տէր եւ տիկնի Յովսէփ Գալայճեան՝ 48 զոյգ կօշիկ մանկապարտէզի երեխաներուն. տիկնիներ Սիլվա եւ Մարի Ներսէսեաններ՝ 10 քարթոն Bonjus, 5 տուփ Unica, 4 տուփ Fruit creme, 4 տուփ safari պիսքուիթով շոքոլա, 3 տուփ Pic one, 4 տուփ Americana, 3 տուփ պիսքուի Ghandour, 4 տուփ toffee luck, 5 տոպրակ շաքար, տիար Յարութիւն Փոթըքճեան՝ 24 զոյգ կօշիկ, տէր եւ տիկնի Ռոպէր Կիւրիւճեան՝ 156 հատ բուրդէ գազակ, տիար Արա Տէմիրճեան՝ 75 հատ մսաշօթ ուխտի առիթով. ազգային մը՝ 160 ծրարիկ կաղանդչէք Նոր Տարուայ առիթով. տիար Միսաք Վարագեան եւ զաւակունք՝ 19 զոյգ ընտիր տեսակ պօթ, տիար Ժաք եւ օրդ. Լուսի Արոյեաններ՝ Նոր Տարուայ առիթով 50 հատ խաղալիքներ եւ նուէրներ, տիկնի Ալիս Եագուպեան՝ Նոր Տարուայ առիթով 2 մեծ պայուսակ փոքրերու խաղալիքներ:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԽՈՑԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ը.Մ.Ը.Մ. – ՔԱՀՐԱՊԱ 80 – 68

Լիբանանի պասքեթպոլի տղոց ախոյեանութեան 10րդ եւ երթի նախավերջին հանդրուանին, Շաբաթ օր Հ.Մ.Ը.Մ. 80-68 ջարդիւնքով կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց Քահրապայի դէմ, վերջինին դաշտին վրայ (Ջուք):

Հ.Մ.Ը.Մ.ի հոծ համակիրներու ներկայութեան տեղի ունեցած այս մրցումին մակարդակը եղաւ միջակէն վար: Երկուստեք խումբերը ունեցան անմակարդակ խաղարկութիւն եւ իրենց պանդաղ ընթացքով ձանձրացուցին համակիրները: Այս իրարը՝ երէկ նկատի չունենանք մրցումին վերջին 5 վայրկեանները, երբ Հ.Մ.Ը.Մ. յեղաշրջեց մրցումին թէ՛ արդիւնքը, թէ՛ մակարդակը եւ 5 վայրկեան ի վերջոյ հրամցուց ընդունելի մակարդակի, կազմակերպուած ու բանական հետաքրքրական պահեր:

Ա. կիսախաղը, որ աւելի կը յիշեցնէր նախապատերազմեան տարիներու մեր ԼՎԱՄի մրցումները՝ իր մակարդակով (պրոյական առումով անշուշտ բացառիկ, բայց ախոյեանական իմաստով՝ բնաւ), աւարտեցաւ ի նպաստ Հ.Մ.Ը.Մ.ի՝ 36-35 արդիւնքով: Մինչ այդ, կիսախաղի կէսերուն, դաշտին ելեկտրական հոսանքը ընդհատուեցաւ եւ չուրջ քառորդ ժամ մրցումը ընդմիջուեցաւ եւ դաշտը մնաց խաւարի մէջ, որուն պատճառով արդէն իսկ պաղ ու դանդաղ հանդիպումը աւելիով պաղեցաւ...

Թատամոնի դէմ մրցումին եւս նոյն դաշտին վրայ տեղի ունեցաւ ելեկտրական նման ոդիսական մը, հակառակ դաշտին արարերէն անուններ՝ Քահրապա...

Բ. կիսախաղին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի տղաքը փոխանակ բարելաւելու իրենց խաղաոճը, աւելիով նահանջեցին: Պահ մը մրցակից կագմը, որ ոչինչ ունի յատուկ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.էն չատ աւելի տկար է, եսթր կէտի առաւելութիւն մը ձեռք ձգեց, հոլովոյթ մը, որ նեղ կացութեան մատնեց Հ.Մ.Ը.Մ.ը: Կը կարծուէր, որ մրցումը պիտի աւարտի Քահրապայի յաղթանակով, սակայն բարեբախտաբար պատահեցաւ հակառակը: Մրցումին աստղը Ռեմոն, որ իր կարգին մինչ այդ կը «քնանար», յանկարծ արթնցաւ իր թմբիրէն եւ յանկարծակի արագութեամբ մէկը միւսին ետեւէն 5 բրի փոյթներով չրջեց մրցումին ամբողջ պատկերն ու արդիւնքը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի չնորհելով սուղ ու կարեւոր յաղթանակ մը:

Նման երեւոյթի մը տեսնելէ ետք, անկարելի է լուռ մնալ ու չուղղել անխուսափելի այս հարցումը. ի՞նչ պատահեցաւ, որ կարելի եղաւ յանկարծ չրջել մրցումին ընթացքը:

Պատասխանը թեքնիք իմաստով յստակ է: Ռեմոն, որ մինչ այդ կը խաղար իրեն անյարիր դիրքին վրայ (մրցակից կողովին տակ) եւ բնականաբար կը կաղար, յիշեալ 5 վայրկեաններուն վերադառնալով իր դիրքին (բրի փոյթի գիծին վրայ), արդարացուց իր խաղարկութիւնը եւ անել կացութենէն դուրս բերաւ ամբողջ հնգեակը:

Արդ, քոչինկի սխալ, թէ սկիզբէն ծրագրուած քամուֆլաժի թաքթիք: Մարթենք երկրորդը...

Հ.Մ.Ը.Մ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ
Հ.Մ.Ը.Մ. ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒԹ

Աղջկանց ախոյեանութեան 12րդ հանդրուանին, տղոց մրցումին նախորդեց աղջկանց հանդիպումը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցչական եւ Պուրճ Համուտի կագմերուն միջեւ, որ աւարտեցաւ առաջինին յաղթանակով՝ 101-40 (կիսախաղ՝ 36-19):

Ստորեւ՝ 10րդ հանդրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

Անդրանիկ - Շաւիվիլ	89 - 80
Միզխարա - Պէյթ Մէրի	85 - 54
Սաժէս - Ռիատի	105 - 88
Թատամոն - Ռոզէր	84 - 83
Անիսթալ - Շէքքա	103 - 85
Հ.Մ.Ը.Մ. - Քահրապա	80 - 68

Ստորեւ՝ տղոց դասաւորումը, 10րդ հանդրուանի աւարտին.

	Կ	Ն	Ս
1. Սաժէս	30	946	698
2. Ռիատի	26	967	816
3. Թատամոն	26	941	800
4. Անդրանիկ	24	796	739
5. Ռոզէր	22	870	759
6. Շաւիվիլ	20	758	771
7. Հ.Մ.Ը.Մ.	18	692	714
8. Միզխարա	18	617	682
9. Անիսթալ	16	800	896
10. Պէյթ Մէրի	16	774	878
11. Քահրապա	14	777	876
12. Շէքքա	10	651	1008

ՍՈԼԹ ԼԷՅՔ ՍԻԹԻ
ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՈՎ

ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷԻ 6 ԱՆԴԱՄՆԵՐ՝ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼԻ

Ողիմպիական Ձմեռնային խաղերը 2002ին Սոլթ Լէյք Սիթիի (Մ. Ն.) ի նպաստ քուէարկելու համար կաշառակերութեամբ ամբաստանուած Ողիմպիական կոմիտէի անդամներուն հարցը քննարկուեցաւ երէկ՝ Լոզանի մէջ (Զուիցերիա), կոմիտէի գործադիր խորհուրդին կողմէ: 16 ժամ տեւած դռնփակ ժողովի աւարտին, որոշուեցաւ 16 Մարտին կոմիտէի լիագումար նիստին հարցը քննարկել եւ վերջնական որոշում տալ խորհուրդին այն վճիռին գծով, որուն համաձայն կոմիտէի 6 անդամներ յանցաւոր են եւ պէտք է արտաքսուին Ողիմպիական Միջազգային կոմիտէի կազմէն:

ՔԱԼՉԻՈ

ՖԻՈՐԵՆԹԻՆԱ ԿԸ ՄՆԱՅ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԻՆ ՎՐԱՅ

Իտալիոյ ախոյեանութեան (Քալչիո) 18րդ հանգրուանի եւ դարձի առաջին մրցումներուն, Ֆիորենթինա 3-0 յաղթական վերադարձաւ վերջին դիրքը գրաւող Էմփոլիի դաշտէն եւ մնաց պարագլուխի դիրքին վրայ: Ֆիրենցէ (Ֆլորանս) կապմին կոլերը նշանակեցին Հայնրիշ. Ռուի Քոսթա եւ Էմուննսօ:

Լացիո Ռոմա 4-1 արդիւնքով տապալեց իր հիւրը՝ Փիաչենցան եւ բարձրացաւ երկրորդ դիրք: Անիկա 3 կէտով ետ կը մնայ պարագլուխի կապմէն: Մայրաքաղաք Հռոմի մէջ կայացած այս մրցումին ներկայ էին 50 հազար համակիրներ: Փիաչենցայի միակ կոլը նշանակեց Ռենաթօ Պուչօ (58րդ), մինչ Լացիոյի 4 կոլերը նշանակեցին՝ աջէն Սինիսթրա Միհայլովիչ, չիլիցի Մարսելօ Սալաս, եուկոսլաւ Տեժան Սթանքովիչ եւ Ռոպերթօ Մանչինի:

Ա. Սէ. Միլան 3-2 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Պոլոնիայէն: 40 հազար համակիրներու ներկայութեան կայացած այս ձեռնաւորումին, Միլանի տղաքը եղան բախտաւոր, մանաւանդ երբ Օսքար Մակոնի սխալմամբ նշանակեց ինքն իր բերդէն ներս եւ Ա. Սէ.ի շնորհեց երկրորդ կոլը... Փարիսի Սէն Ժերմէնէն Միլանի վաճառած Պրիւնօ Ն'կոթի 90րդ վայրկեանին նշանակեց իր կազմին յաղթանակի ոսկի կոլը: Պոլոնիայի երկու կոլերը նշանակեց Հիուզեփէ Սինիորի:

Միլանոյի միւս կապմը՝ Ինթէր Միլան իր դաշտին վրայ 5-1 արդիւնքով չահչահեց Քալիարին, որուն միակ կոլը նշանակեց Ռոպերթօ Մուցցի. 3րդ կոլը նշանակեց Ռոպերթօ Մուցցի. 3րդ վայրկեանին:

58 հազար համակիրներու ներկայութեան կայացած այս մրցումին, Ինթէր յիշեցուց իր երբեմնի լաւ օրերը: Ռոպերթօ Պահիօ (29րդ եւ 77րդ), Տարիօ Սիմիչ (60րդ) եւ Տիեկօ Սիմէոնէ (67րդ եւ 71րդ) նշանակեցին Ինթէրի 5 կոլերը:

Եուվենթուս 2-1 արդիւնքով ի վերջոյ յաղթեց Փերուճիայի. չնորհիւ Տանիէլ Յոնսեքայի (49րդ) եւ Զինետին Զիտանի (55րդ) նշանակած կոլերուն: Խայմէ Քավիետէս նշանակեց Փերուճիայի կոլը: 45 հազար համակիրներու ներկայութեան Եուվէ իր դաշտին վրայ այս յաղթանակով բարձրացաւ 7րդ դիրք, սակայն տակաւին կէտերով բաւական հեռու կը մնայ վերի դիրքերէն:

Ա.Էս.Ռոմա անակնկալ պարտութիւն մը կրեց Սալերնիթանայի մէջ եւ նահանջեց 6րդ դիրք: 40 հազար համակիրներու ներկայութեան, Սալերնիթանա մնաց 16րդ դիրքին վրայ, սակայն յաղթանակ մը եւս եւ անիկա կրնայ խոյս տալ վտանգաւոր գօտիէն:

Փարմա ճերմակ հաւասարութիւն մը արձանագրեց Վիչենցայի հետ, սակայն մնաց երրորդ դիրքին վրայ: 16 հազար համակիրներու ներկայութեան կայացած այս մրցումը եղաւ պաղ ու միջակ մակարդակի. թէեւ Փարմա ստեղծեց ոսկի առիթներ, սակայն ապարդիւն:

Ստորեւ՝ 18րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Էմփոլի - Ֆիորենթինա 0-3
Պոլոնիա - Ա. Սէ. Միլան 2-3
Ինթէր Միլան - Քալիարի 5-1
Եուվենթուս - Փերուճիա 2-1
Լացիո - Փիաչենցա 4-1
Սալերնիթանա - Ա. Էս. Ռոմա 2-1
Սամփորիա - Ուտինեզէ 1-1
Վենեցիա - Պարի 2-1
Վիչենցա - Փարմա 0-0

ԴԱՍԱԿԻՈՐՈՒՄ	Կ
1. Ֆիորենթինա	38
2. Լացիո	35
3. Փարմա	33
4. Ա. Սէ. Միլան	33
5. Ինթէր Միլան	30
6. Ա. Էս. Ռոմա	27
7. Եուվենթուս	27

ՊՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՑԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ ԳՐԱՒԵՑ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԸ

Սպանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 19րդ եւ երթի վերջին հանգրուանի մրցումներուն արձանագրուած արդիւնքները ընդհանուր դասաւորման պատկերը ամբողջութեամբ չրջեցին:

Ամէնէն ուշագրաւը եղաւ Պարսելոնայի պարագան, որ 3-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Ռէալ Սարագոսան, գրաւեց պարագլուխի դիրքը, չնորհիւ իր կոէվըրէյճին: անիկա աւելի կոյ նշանակած րլայով կերագանգեց Սելթա Վիկոն, որ 2-1 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Աթլեթիքօ Մատրիտի դաշտէն: Այս վերջինը, իր արձանագրած յաղթանակէն ետք 6րդ դիրքէն բարձրացաւ 4րդ դիրք, երկու կէտով ետ մնալով Պարսելոնայէն:

80 հազար համակիրներու ներկայութեան Ֆիլիփ Քոքիւ (7րդ) եւ Ռիվայտս (56րդ եւ 85րդ) նշանակեցին Պարսելոնայի կոլերը, իսկ Սաւս Միլոսեվիչ Սարագոսայի կոլը (66րդ):

Աթլեթիքօ Մատրիտ, որ իր դաշտին վրայ կը հիւրընկալէր Սելթա Վիկոն, յաջողեցաւ 2-1 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրել, հակառակ անոր, որ մրցումը աւարտեց ինն մարգիկով: Միչել Սերենայի (13րդ) եւ Ֆերնանտս Քորէայի (68րդ) կողմէ նշանակուած կոլերուն ետք, Սթեֆանօս Թորիսի եւ Խոսէ Անթոնիօ Շամոթ, յաջորդաբար 79րդ եւ 85րդ վայրկեաններուն կարմիր քարտ ստացան: Պուլկարացի Լուպօ Փենեւ 86րդ վայրկեանին փենալթիով նշանակեց Վիկոյի միակ կոլը:

Ռէալ Մատրիտ 4-0 արդիւնքով ծանր պարտութիւն մը կրելէ ետք Տեփորթիւս Քորունայէն, 4րդ դիրքէն նահանջեց 6րդ դիրք, մինչ Տեփորթիւս 9րդ դիրքէն բարձրացաւ 7րդ դիրք: Ֆրան Կոնսալես (12րդ), Թիւրիւ Ֆլորէս (23րդ եւ 71րդ) եւ Փաուլեթա Ռեչենտ (38րդ) նշանակեցին Տեփորթիւս Քորունայի չորս անպատասխան կոլերը, պատճառ դառնալով, որ Ռէալ Մատրիտ կրկ այս եղանակի իր 6րդ պարտութիւնը:

Նախապէս երկրորդ դիրքը գրաւող Մայորքա իր դաշտին վրայ 1-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք իր հիւրէն՝ Վալենսիայէն, նահանջեց 7րդ դիրք, այսպիսով աւելի տալով Վալենսիայի, որ բարձրանայ 3րդ դիրք (նախապէս՝ 5րդ): Մրցումին միակ կոլը նշանակեց Քլաուտիս Լոփէս (50րդ):

Ռէալ Օվիեդօ, որ իր դաշտին վրայ կը հիւրընկալէր Էսփանիոլը, 1-1 արդիւնքով դժուար հաւասարութիւն մը արձանագրեց անոր հետ, երբ մրցումին վերջին վայրկեանին փանամացի Տելի Վալէս նշանակեց Օվիեդոյի հաւասարութեան կոլը: 38րդ վայրկեանին Մարթին Փոսկ նշանակած էր Էսփանիոլի կոլը:

Ալաւէս 2-1 արդիւնքով պարտուած հեռանալէ ետք Ռէալ Սոսիետատի դաշտէն, 17րդ դիրքէն նահանջեց 18րդ դիրք: Տարքօ Քուասեվիչ նշանակեց Սոսիետատի երկու կոլերը (42րդ եւ 45րդ), մինչ Ալաւէս մրցումը աւարտեց ինը մարգիկով, երբ Փապլօ Կոմէզ եւ Նիքոլա Պերթի չորդարար 46րդ եւ 79րդ վայրկեաններուն կարմիր քարտ ստացան: 12րդ վայրկեանին Ալաւէս նշանակած էր մրցումին աւաջին կոլը, Սիվորիի միջոցով:

Ստորեւ՝ 19րդ եւ երթի վերջին հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

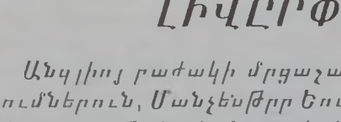
Ռէալ Օվիեդօ - Էսփանիոլ 1 - 1
Պարսելոնա - Ռէալ Սարագոսա 3 - 1
Ռէալ Վալատոլիտ - Ռասինկ Սանթանտեր 0 - 0
Վիարէալ - Էսթրեմատուրա 1 - 1
Աթլեթիքօ Մատրիտ - Սելթա Վիկօ 2 - 1
Մայորքա - Վալենսիա 0 - 1
Ռէալ Սոսիետատ - Ալաւէս 2 - 1
Աթլեթիքօ Պիլպաօ - Ռէալ Պեթիս 0 - 0
Թենեերիֆէ - Սալամանքա 1 - 0
Տեփորթիւս Քորունա - Ռէալ Մատրիտ 4 - 0

ԴԱՍԱԿԻՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Պարսելոնա	34
2.- Սելթա Վիկօ	34
3.- Վալենսիա	33
4.- Աթլեթիքօ Մատրիտ	32
5.- Մայորքա	32
6.- Ռէալ Մատրիտ	31

ՃԱՏՐԱԿԻ ՄՐՑԱՆՔ

«ԱԶԴԱԿ»ի ճատրակի մրցանքը կը պարունակէ դժուարութեան տարբեր աստիճաններ ունեցող 6 խնդիրներ, որոնցմէ իւրաքանչիւրը պիտի հրատարակուի 2 անգամ՝ Երկուշաբթի եւ Երեքշաբթի օրերը: Լուծումները «ԱԶԴԱԿ»ի խմբագրատուն հասած պէտք է ըլլան յաջորդող Շաբաթ օրը, ժամը 12ին:

ՄԱՔԱՐՈՆԵՋ Լ.
(Մաթ 6 չարժումով)

ԼՈՒԾՈՒՄ (9 ԿԷՏ)

Ա. շարժում - - - - -, - - - - -
Բ. շարժում - - - - -, - - - - -
Գ. շարժում - - - - -, - - - - -
Դ. շարժում - - - - -, - - - - -
Ե. շարժում - - - - -, - - - - -
Զ. շարժում - - - - -, - - - - -

ԱՆՈՒՆ -
ՄԱԿԱՆՈՒՆ - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
ՀԵՌ. -

EDOX
SWISS MADE
ՀԱՅԿԱԶ ԵԱՐՏԸՍԵԱՆ
Հեռ. 01-260889 եւ 01-265070

ԱՆԳԼԻՈՅ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ՄԱՆՉԵՍԹԸՐ ԵՈՒՆԱՅԹԸՏ – ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ 2–1

Անգլիոյ բաժակի մրցաշարքի Դ. հանգրուանի մրցումներուն, Մանչեսթըր Եունայթըտ դժուար բայց կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց եւ 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք իր հիւրը՝ Լիվըրփուլը, անցաւ Ը. հանգրուան:

55 հազար համակիրներու ներկայութեան, Անգլիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին յառաջապահ Մայքըլ Օուըն գլուխով նշանակեց Լիվըրփուլի եւ մրցումին առաջին կոյր՝ 3րդ վայրկեանին:

Մինչեւ մրցումին վերջին երեք վայրկեանը, արդիւնքը կ'ընթանար ի նպաստ Ֆրանսացի մարգիչ Ժերար Հուլիէի կագմին, սակայն պատահեցաւ «անսպասելին» եւ Մանչեսթըր Եունայթըտ 88րդ եւ 90րդ վայրկեանին երկու ոսկի կոյ նշանակելով դուրս ձգեց Լիվըրփուլը: Տուայթ Եորք եւ Օլէ Կիւնար Սոլսքիար նշանակեցին մարգիչ Ալեքս Ֆերկիւսընի կագմին երկու կոլերը: Սոլսքիար նախքան իր կոյը նշանակելը դաշտ ներկայացած կը 80րդ վայրկեանին:

Իր կարգին անցեալ տարուան բաժակակիր Արսենալ կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց՝ 2-1 արդիւնքով եւ յաղթական վերադարձաւ Վուլվկի դաշտէն: Հոյանտացիներ Մարք Օվրմարս (10րդ) եւ Տենիս Պերկքամփ (70րդ) նշանակեցին մարգիչ Արսէն Վենկէրի կագմին երկու կոլերը, մինչ Վուլվկ 36րդ վայրկեանին նշանակած էր հաւասարութեան կոյը: Մրցումին աւարտէն հինգ վայրկեան առաջ Ֆրանսացի էմմանուէլ Փրթի կարմիր քարտ ստացաւ:

Ասթըն Վիլա դուրս մնաց մրցաշարքէն, իր դաշտին վրայ 2-0 արդիւնքով խոնարհելէ ետք Բ. դասակարգի Ֆուլհամէն: Հիւր կագմը իր կոլերը նշանակեց 2րդ եւ 43րդ վայրկեաններուն:

Պլէքպըրն դժուար յաղթանակ մը արձանագրեց եւ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ա. դասակարգի Սանտըրլէնտ: Քէյթ Կիլեսփի նշանակեց մրցումին միակ կոյը (67րդ): Անոր նշանակած կոյն չորս վայրկեան առաջ խմբակից Ճէֆ Քենա կարմիր քարտ ստացած էր:

Էվըրթընի մարգիկ Նիք Պարմըլի կողմէ նշանակած կոյը (39րդ) բաւարար եղաւ, որ անոր կագմը 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնէ Իփսուիչը (Ա. դասակարգ):

Նիւքէսըլ 3-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Պրէսթֆորտը (Ա. դասակարգ): Տիեթմար Համան (33րդ), Քլրն Շիրըր (52րդ) եւ Թեմուրի Քէյթպայա (85րդ) նշանակեցին Նիւքէսըլի երեք կոլերը:

Յաւաջիկայ Փետրուար 2ին եւ 3ին պիտի կրկնուին Թոթենհամ - Ուիմպըլտըն եւ Հատըրսֆիլտ - Ռէքսհէմ մրցումները, որոնք երկուքն ալ վերջ գտան 1-1 արդիւնքով:

Ստորեւ Դ. հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները (փակագիծին մէջ նշուած է խումբերուն դասակարգային պատկանելիութիւնը, բացի բարձրագոյն դասակարգի կագմերէն).

Ասթըն Վիլա - Ֆուլհամ (Բ.)	0-2
Պարնզլի - Պուրնըմաութ (Բ.)	3-1
Պլէքպըրն - Սանտըրլէնտ (Ա.)	1-0
Պրիսթըլ Ռովըրզ (Բ.) - Լէյթըն Օրիընթ (Գ.)	3-0
Էվըրթըն - Իփսուիչ (Ա.)	1-0
Լայսթըր Սիթի - Քուիենթրի	0-3
Նիւքէսըլ - Պրէսթֆորտ (Ա.)	3-0
Փորթսմութ (Ա.) - Լիհ	1-5
Շեֆիլտ Ուենզտէյ - Սթոքփորտ (Ա.)	2-0
Սուանզի (Գ.) - Տերպի Քաունթի	0-1
Ուիմպըլտըն - Թոթենհամ	1-1
Ռէքսհէմ (Բ.) - Հատըրսֆիլտ (Ա.)	1-1
Մանչ. Եունայթըտ - Լիվըրփուլ	2-1
Վուլվզ (Ա.) - Արսենալ	1-2

ԱՅՍՕՐ
Սքոթֆորտ (Ա.) - Չելսի

ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐԸ ՍԱՏՏԱՄ ՀԻՒՍԷՅՆԷՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

ջոցները ջնջելու պահանջներկայացնեն: Իրաքեան մամուլը պահանջեց նաեւ, որ Գահիրէի ժողովը կոչ ուղղէ արգիլեալ գօտիներու ջնջման:

ՇԱՐԷՀ ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ՎԵՐՑՆԵԼՈՒ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԷ

Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարէհ, որ խօսք առաւ Գահիրէի ժողովին, ըսաւ, որ անցեալ ամառուան ամերիկեան եւ բրիտանական յարձակումը ապարդիւն էր: Ան կոչ ուղղեց իր արաբ պաշտօնակիցներուն, որպէսզի աշխատին վերջ տալու համար պատժամիջոցներուն:

Խօսելով յարձակումին մասին, Շարէհ դիտել տուաւ, որ անիկա յստակ արդիւնք մը չունեցաւ եւ պարզապէս թափ տուաւ իրաքցիներուն տառապանքին: Շարէհ հարց տուաւ, թէ տակաւին որքան ատեն կարելի է այս վիճակը ընդունիլ եւ անոր փոփոխութիւնը չառաջարկել: Շարէհ ըսաւ, որ արաբներուն պարտականութիւնը չէ վերջ տալ այս վտանգաւոր խաղին՝ պահանջելով, որ *ամպարկոն* վերցուի: Արաբները պարտաւոր են օրինավիգ կանգնելու իրաքցի ժողովուրդին, աւելցուց ան:

Արաբական Լիկայի ընդհանուր քարտուղար Իսմաթ Ապտել Մեկիտ, իր կարգին, ըսաւ, որ Իրաքի գծով տարակարծութիւնները կարելի է լուծել Գահիրէի հանդիպումին:

Լիկայի նախարարներուն կողմէ հրապարակուելիք յայտարարութիւնը Իրաքէն պիտի պահանջէ ճանչնալ Քուէյթի սահմանագիծը, ինչպէս նաեւ ենթարկուիլ ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի որոշումներուն: Իրաք պէտք է խոստանայ նաեւ չսպառնալ իր դրացիներուն եւ յատկապէս՝ Քուէյթի:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՕԴԱՆԱՒԻԵՐ ՌՄԲԱԿՈՇԵՑԻՆ ՀԻՒՍԻՍԱՆ ՈՒ ՀԱՒՐԱԻԻՐ

Ամերիկեան օդանաւեր շաբաթավերջին հակօդային հրթիռներու խարիսխներ ռմբակոծեցին Իրաքի հարաւային շրջանին մէջ: Ռմբակոծումը կատարուեցաւ, որովհետեւ իրաքեան օդանաւեր խախտած էին հարաւային եւ հիւսիսային «արգիլեալ գօտի»ները, յայտնեցին ամերիկացի պաշտօնատարներ: Անոնք դիտել տուին, որ ամերիկեան օդանաւերը ինքնապաշտպանութեան դիմեցին, որովհետեւ իրաքցիները խախտած էին գօտիները:

Փենթականը հաղորդեց, որ երկու *«Էֆ 14»*եր եւ երկու *«Էֆ - 18»*եր, Շաբաթ օր հակողութեան *ռումբին* թռիչք կը կատարէին հարաւային «արգիլեալ գօտի»ին վերեւ, երբ իրաքեան երկու *«Միկ - 21»*եր սպառնացած են իրենց, ինչպէս նաեւ հակօդային հրթիռներ արձակուած են իրաքեան դիրքերէ: Ամերիկեան օդանաւերը հակադարձած են ռումբեր արձակելով այդ դիրքերուն վրայ: Իսկ երեկ ամերիկեան օդանաւ մը հիւսիսային շրջանի մէջ հակօդային խարիսխ մը ռմբակոծեց:

Դեկտեմբերի յարձակումէն ի վեր, ինքնորդ միջադէպն էր, որ տեղի կ'ունենար Իրաքի «արգիլեալ գօտի»ներուն մէջ:

Միւս կողմէ, իրաքեան խորհրդարանը վաղը պիտի շարունակէ Քուէյթի սահմանագիծը ճանչնալու բանավէճը: Խորհրդարանի արաբական եւ արտաքին հարցերու յանձնախումբի նախագահ Խալէտ Տուրի ըսաւ, որ խորհրդարանը արտակարգ նիստ մը պիտի գումարէ քննարկելու համար կարգ մը հարցեր, որոնց շարքին է Քուէյթի սահմանագիծի ճանաչումը: Քանի մը շաբաթ առաջ կարգ մը երեսփոխաններ առաջարկած էին ճանաչում չտալ Քուէյթի սահմանագիծին, որ ճշդուած էր ՄԱԿի կողմէ, 1991ի պատերազմէն ետք: Տուրի դիտել տուաւ, որ Իրաք յարգած է Քուէյթի հանդէպ իր բոլոր խոստումներն ու պարտաւորութիւնները, սակայն Ծոցի Էմիրութիւնը իր խոստումը չէ յարգած:

Քուէյթ կը շարունակէ յարձակողական ոճը Իրաքի դէմ, հետեւաբար Պաղտատ ինչո՞ւ միակողմանի կերպով յանձնառու պիտի մնայ իր խոստումներուն, աւելցուց Տուրի:

Պաղտատ դիտել կու տայ, որ Քուէյթ եւ Սէուտական Արաբիա անցեալ ամառուան յարձակումին մասնակցած են՝ արեւմտեան օդանաւերուն արտօնելով իրենց հողերուն գործածութիւնը:

● ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարար Մոհամէտ Սայիտ Սահաֆ հերքեց, որ Իրաք ուժ կը կեդրոնացնէ Քուէյթի սահմանին մօտ: Ինք լրատու գործակալութիւնը «ամերիկեան ապուշութիւն» կոչած էր ուժ կեդրոնացնելու լուրը:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՔ ԿԸ ՅՈՒՄԱՆ ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

Մորնինկսթար յայտնեց, որ իրապաշտ գնահատումներ խոպովակին կառուցման ծախսերը 2,3 միլիառ տոլարէն 3 միլիառ նկատի ունին, այսինքն՝ նախորդ գնահատումներէն աւելի քան մէկ միլիառ տոլար նուազ:

Մ. Նահանգներ Թուրքիոյ 823 հագար տոլար կը հայթայթեն խոպովակին իր րաժիներ ծրագրելու համար:

Քլինթընի վարչակարգը կրճատել քարիւղի ընկերութիւններուն վրայ, որոնց կարգին՝ Էքսոն, Պի. Փի. Ամոքօ եւ Եուինքալ, որ Պաքու - Ճէյհան ճամբուն գօրակից կանգնին:

Սակայն ընկերութիւնները կը դժկամակին այդ րնելու նկատի ունենալով քարիւղի յած սակերը, որոնք կը ստիպեն կասպեան չրջանին մէջ իրենց գործունէութիւնը կրճատելու:

Ակրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ սկզբունքով Դեկտեմբերին պէտք է յայտարարէր քարիւղատար ճամբուն մասին որոշում մը՝ ընկերութիւններու Էյ. Ամ. Օ. Մի. համախմբումին անդամ 11 ընկերութիւններու թելադրանքներուն վրայ հիմնուելով: Սակայն յայտարարութիւնը երկրորդ անգամ րլլալով յետաձգուած կր:

Ճամբաներու այլ րնտրանքներ են Իրանէն անցնող խոդովակ մը, որուն Ուաշինկթրն կ'րնդդիմանայ, կամ դպի վրացական Սուփսա նաւահանգիստը ուղղուղ խոդովակ մը, որուն կ'րնդդիմանայ Թուրքիա:

Ամերիկացի պաշտօնատարներ գոհունակութեամբ րնդունած են որոշումի մը չուրջ արձանագրուած ուշացումները՝ րսելով, որ անոնք լաւ նշան են Թուրքիային անցնելիք ճամբուն համար:

Մորնինկսթարի հարցում մը ուղղուած է վերջին ամիսներուն Կասպիցի հարաւային գօտիին մէջ փորուած 25 չոր հորերու գծով: Ան րսած է, թէ քարիւղի րնկերութիւնները կր թուին այնքան ալ մտահոգուած չրլլալ նկատիունենալով, որ նման փորձառութիւններ ունեցած են Հիւսիսային Մովու հանքերուն մէջ:

Անցեալ տարի հրապարակուած տեղեկագիրի մր մէջ, ամերիկեան արտաքին գործոց նախարարութիւնը կր գնահատէր, թէ կասպեան չրջանի հաւանական պահեստները կրնան 178 միլիառ տակառի հասնիլ:

Սակայն ներկայիս, մասնագիտական անկախ րնկերութիւնները չրջանին մէջ հաւանական պահեստները ամերիկեան կառավարութեան թիւերուն մէկ տասներորդով կր գնահատեն, այսինքն՝ 17,8 միլիառ տակառով:

Միւս կողմէ, Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Զուրաբ Ժվանիա յայտնեց, որ Պաքու - Սուփսա հիմնական քարիւղատարին չինարարութեան նկատմամբ հետաքրքրութիւնները չեն նուազած:

Ը. Ժվանիա, որ Յունուար 10էն ի վեր աշխատանքային այցելութեամբ Միացեալ Նահանգներ կր գտնուի, յայտնեց, որ ամերիկացի երեսփոխաններուն եւ վարչակազմին, ինչպէս նաեւ՝ նախագիծր հովանաւորող քարիւղի րնկերութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ հանդիպումներուն րնթացքին նկատելի կր, որ անոնց խանդավառութիւնը մեծ քարիւղատարին չինարարութեան նկատմամբ չէ նուազած: Ան վստահութիւն յայտնեց, որ քարիւղի համաշխարհային չուկայի վիճակը չէ ազդած այսնախագիծրամրողջացնելու անոնց վճռակամութեան վրայ: «Սուփսայի մէջ քարիւղի չտեմարաններու բացումը կրնայ նպաստել րնդհանրապէս չրջանի երկիրներուն եւ մասնաւորապէս Վրաստանի եւ Ռուսիոյ միջեւ յարաբերութիւններու ամրապնդման», յայտնեց Ժվանիա:

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՀԱՆՔԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

մնայն է, մինչ կառավարութիւնը կր փորձէ գարկ տալ չուկայի արեւելումով բարեկարգումներուն:

Շուրջ 10 հագար հանքագործներ, Ուրրաթ գիչեր ձիու հովիտի իրենց ածխահանքը վերադարձած էին, իրենց դեկավարին Միրոն Քոփմայի գիջումներու ապահովումէն ետք՝ հանքերու փակման եւ ամսականներու գծով, վարչապետ Ռատու Վասիլիի հետ չորս ժամ տեւողութեամբ բանակցութիւններու րնթացքին:

Վասիլի յայտարարեց, թէ գիջումներ կատարած է կանխարգիլելու համար, որ երկիրը քաոսային վիճակի մէջ մխրճուի: Նախագահ էմիլ Քոնսթանթինեսքու անցեալ շարաթ ստիպողական վիճակի դրութիւն հաստատելու կր պատրաստուէր՝ պահանջելով, որ հանքագործները իրենց աշխատանքին վերադառնան:

Սակայն նախագահը եւ վարչապետը, ինչպէս նաեւ կառավարութեան մէջ րարձրաստիճան նախարարներ, չյաջողեցան յառաջդիմութիւն ապահովել՝ սենտիքաներ գործակցութիւնը ձեռք ձգելու մէջ՝ բարեկարգումներ գործադրելու համար, ներառեալ անշահարեր րնկերութիւններու փակումը:

Կարգ մը մեկնարաններու համաձայն, տագնապին արդիւնքը նահանջ կր ներկայացնէ Ռումանիոյ ձիգերուն՝ Արեւմուտքին ցոյց տալու, թէ յուրջ է բարեկարգումներու ձեռնարկելու իր կեցուածքին մէջ:

Մինչ այդ, Շարաթ օր Սպիտակ Տունը գոհացանքով արտայայտուեցաւ Ռումանիոյ մասին, որ կրցած է համաձայնութիւն գոյացնել հանքագործներուն հետ՝ յայտնելով, որ տնտեսական բարեկարգումները պէտք է չարունակուին, նոյնիսկ եթէ անոնք «բազմաթիւ գոհողութիւններ» կ'ենթադրեն:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

ԼՈՒԿՈՅԼ րնկերութիւններուն, Պաքուի մէջ միօրեայ ժողովէ մր ետք, յայտարարեցին, թէ 1,7 միլիառ տոլար արժած Ղարաբաղ հանքէն պիտի հրաժարին:

Ըստ ռուսական «Ինթըրֆաքս» լրատու գործակալութեան, րնկերութիւնր պիտի փակուի փետրուար 23ին:

ՍԻՓՔՕԻ նախագահր՝ ձկյմս Թիլի րսաւ, որ հանքէն կապ եւ քարիւղ գտնուած է, սակայն նկատի ունենալով չուկայի սակերը, «առեւտրականօրէն անոնք անրաւարար են»:

Մինչ այդ, Ակրպէյճանի պետական ՍՈՔԱՐ քարիւղի րնկերութիւնր, որ համախմբումին մէջ 7,5 առ հարիւրի բաժնեմասեր ունի, յայտարարեց, թէ կր չարունակէ հանքր առեւտրականօրէն շահարեր նկատել:

Արտաքին շահարկումներու բաժանմունքին փոխտնօրէնր Վիթալի Պեկլիարպեգով րսաւ, որ հանքին պեդումր քարիւղի սակերէն կախեալ է, սակայն նաեւ «արհեստագիտութենէն եւ ստար րնկերութիւններու ծրագիրր գործադրութեան դնելու փափաքէն»:

Այսուհանդերձ, ՍԻՓՔՕի մէկ ադրիւրր չեչտեց, որ նոյնիսկ սակերու որոշ բարելաւումով, բաւարար պահեստներ չկան հանքին պեդումր արդարացնելու համար:

ՍԻՓՔՕ Ակրպէյճանի հետ քարիւղի հեռախուզութեան առաջին համաձայնագիրր կնքած էր 1995ին: Պահմանագրութեան յաջորդող 3 տարիներուն, անիկա 3 հորեր փորած է 180 միլիոն տոլար ծախսերով: Առաջին երկուքին մէջ միայն րնական կազ գտած է:

Անիկա անցեալ աշնան փորած է երրորդ հորը, ուր չատ փոքր քանակութեամբ քարիւղ գտած է:

(ՖԱՅՆԷՆՇԸԼ ԹԱՅՄՋ, ԷՅ. ՓԻ.)

ԻՐԱՆ ԿԸ ՋԳՈՒՇԱՑՆԷ...

Շարունակուած Ա. էջէն

ւանոց շարժումներուն եւ քարոզչութեան», ըսաւ Ֆիրազապատի: Ան զգուշացուց Միացեալ Նահանգները, որ Արաբիւ, այսինքն Ազրպէյճանի ժողովուրդը շիի իսլամներէ կազմուած է եւ անոնց երակներուն մէջ իրանական արիւն կայ: «Ամերիկացիները եւ իսրայէլացիները պէտք է ուշադրութիւն դարձնեն այս կարեւոր կէտին», ըսաւ Ֆիրազապատի:

Իրանի զինեալ ուժերը բաղկացած են երեք մասերէ՝ բանակ, իսլամական յեղափոխութեան պահակներ եւ ապահովական ուժեր, որոնց գործունէութիւնը կը համադրուի իրանեան միացեալ ուժերու ներամանատարութեան կողմէ:

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ ՊԱՇՏՕՆԱՆԿ...

Շարունակուած Ա. էջէն

գործել եւ թէ պաշտպանութեան նախարարութենէն պէտք է հեռանայ նամակր ստանալէն 48 ժամ ետք (Երկուշարթի երեկոյեան):

Մինչ Նեթանիահու մամլոյ ասուլիսի մր րնթացքին կր կարդար Մորտեխայի ուղարկած նամակր, պաշտպանութեան նախարարր թէլ Աւիւի մէջ տեսակցութիւն կ'ունենար կեդրոնի նոր կուսակցութեան մր դեկավարներուն հետ, որոնք կր պատրաստուին րնտրութիւններուն: Այս տեսակցութենէն ետք, Մորտեխայ յայտարարեց, որ կր լքէ Լիքուտր եւ կր միանայ նոր կուսակցութեան: Մեկնարաններ կ'րսեն, որ Մորտեխայ հաւանարար ստանձնէ դեկավարութիւնր այս կուսակցութեան, որ հիմնուած է րանակի նախկին հրամանատար Ամնոն Շահաքի, ելեմուտքի նախկին նախարար Տան Մերիտորի եւ թէլ Աւիւի նախկին քաղաքապետ Ռոնի Միլոյի կողմէ:

Նեթանիահուի նամակր ստանալէ ետք Մորտեխայ չնչեց Եգիպտոս այցելութեան եւ նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի հետ տեսակցութեան ծրագիրր: Նեթանիահու արդէն իսկ յայտարարած էր, որ Մորտեխայ կառավարութեան հաւանութիւնր չունէր այդ տեսակցութիւնր կատարելու: Եթէ գայն պաշտօնանկ չրնէր, կր նախատեսուէր, որ վարչապետր հրապարակաւ արգիլէր կիրակի օր տեղի ունենալիք տեսակցութիւնր:

Վարչապետր պաշտպանութեան նախարարութիւնր առաջարկած է Մոչէ Արէնկի, որ յայտնեց, սակայն, թէ Լիքուտի Երկուշարթի օրուան (այսօրուան) ներքին րնտրութիւններու լոյսին տակ պատասխան պիտի տայ:

Մորտեխայ Շարաթ գիչեր յայտարարած էր, որ Նեթանիահու իրեն ուղարկած է սուտերով լեցուն նամակ մր: Ան դիտել տուաւ, որ վարչապետի պաշտօնր կր վարէ անձ մր, որ արժանի չէ իր եւ Իսրայէլի ժողովուրդին վստահութիւն ունենալու:

ՄԱՆՏԵԼԱ ՉՆՉԵՑ ՈՒԿԱՆՏԱ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

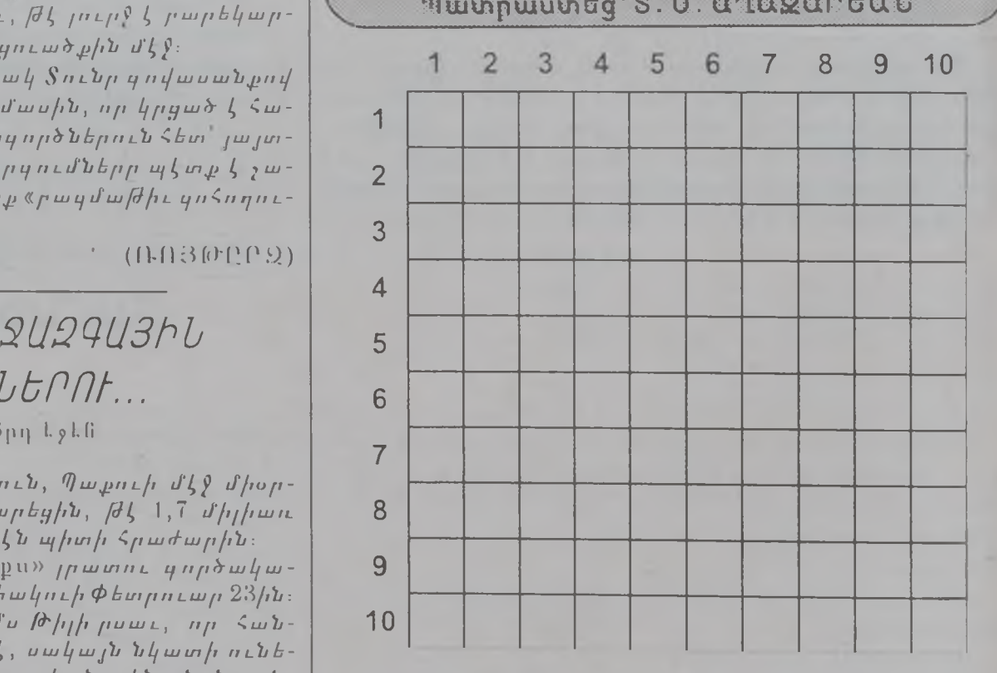
աւելի քան ութ հարիւր ոստիկաններ եւ գինուորներ կիրակի օր ծածկեցին քաղաքին փողոցները, ուր արցունքաբեր կազեր արձակեցին խռովարարներուն դէմ, որոնք երկու րնակարաններ այրած էին: Ոստիկանութեան բարերը յայտնեց, որ նահանգային առողջապահութեան նախարարին չքախումբր փամփուշտներու տարափի մր տակ առնուեցաւ Ռիչմընտի մէջ:

Մանտելայի կրասենեակր հաղորդեց, որ կացութիւնր բաւական լուրջ է, յատկապէս երր սպաննուողր քաղաքական դեկավար մրն է: Այս պարագաներուն տակ անհրաժեշտ է, որ նախագահր երկրին ներս գտնուի, րսաւ բարերը:

Նկատիառնել, որ 1997ին արտաքսուած կր Ա. Ա. Քոնկրէսէն, սպաննուեցաւ իր ինքնաշարժին մէջ, երր չորս գինեալներ կրակ բացին անոր դէմ:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4178

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ
1. Վտարանդի, թափառական: 2. Պարսիկ կուսակալ - Ջերմուկներ գտնող իշապարան: 3. Ստացական ածական - Մարդաքար (հակ.): 4. Վաճառուոր 5. Զայնակից տառեր - Էմիլ Զոլայի երկերէն - Կրկնուած ձայնաւորներ: 6. Ապամանդ - Նուագում, պակսում: 7. Պտղատեսակ, նորաչխարհ: 8. Ուսոսկր - Անասունի մագ: 9. Հոլովակերտ մասնիկ - Մտկաման: 10. Թակ, ուռնակ - 420:	1. Հանդերձի ներքին կտաւ - Պաճուճանք: 2. Ցուցական ածական - Կորսվարիր: 3. Բերան փոթոթող հաւ - Մեծ մամ: 4. Մանրաձաւար - Օսմանեան ստրուկ: 5. Ցուցական ածական - Չուարթ: 6. Հոգեւոր ճեմարան - Թղթադիկի ստորագրութիւններէն: 7. Հինգած պանիրի մանր որդ - Բարձունք: 8. Արական ստար անուն - Թռչուն որսալու մածուկ: 9. Անարդար - Հոլովակերտ մասնիկ: 10. Ամէնէն առաջ - Զամուսնացած:

ԹԻՒ 4177

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Գ	Ր	Ո	Ց	Ե	Ւ	Բ	Ր	Ո	Ց
2	Ն	Ե	Ր	Ո	Ն	■	Փ	Ա	Ր	Ա
3	Ա	Ս	Ա	Ր	Ո	Ն	■	Տ	Ւ	Ր
4	Հ	Ա	Կ	■	Վ	Կ	Ա	Յ	■	Դ
5	Ա	■	Ա	Ս	Ք	Ա	Ն	Ա	Զ	■
6	Տ	Ո	Կ	Ա	■	Ր	Ա	Պ	Ա	Տ
7	Ա	Ռ	Ա	Ն	Զ	Ւ	Ն	■	Ռ	Ա
8	Ն	Ն	Ն	■	Ո	Շ	■	Բ	Ւ	Լ
9	Ք	Ա	■	Ա	Ւ	■	Մ	Ա	Կ	Ւ
10	■	Լ	Ռ	Ա	Կ	Ե	Ա	Ց	■	Ք

